

209/1-94

శ్రీపాపకసంహిత

శ్రీ ఆంజనేయచరిత్ర

త్రయోదశ పాఠశాతము

Acc. No. 7337

స మ ర్ప ణ :

'వైద్యవిద్వాన్,' 'భాషాప్రవీణ' 'హిందీ విశారద'

శ్రీ అన్నదానం చిదంబరశాస్త్రి,

M. A. & M. A., P. O. L.

ప్ర చు రు ణ :

శ్రీ హనుమత్సేవా సమితి

సత్యనారాయణపురం :: విజయవాడ-520 011.

ప్రథమముద్రణ :

శ్రీ దుర్మతి - వెళ్ళాఖి

దశమి - శ్రీహనుమజ్జయంతి

28-5-1981

Acc. No. 7337

విజయవాడ
13

రూ. 5/-

ముద్రణ :

శివరామ్ ప్రింటర్స్

విజయవాడ-520 011,

గు రు పూ జ

శో॥ వేదమంత్రగమదిజ్ఞం - పాలపర్కన్యాయోద్భవం
గురుం చ సుముఖం పూజ్యం - వస్తే సుఖానదానినమ్॥

మీతో ఒక్కమాట

హనుమద్భక్తులకు, ఉపాసకులకు నమస్సుమాంజలులు. శ్రీపరాశర సంహిత (శ్రీఅంజనేయచరిత్ర) ఇప్పటివరకు వెలువడిన పటలములలో (భాగములలో) శ్రీహనుమత్స్వామికి సంబంధించిన అనేక అతి ముఖ్యమైన విషయములు వెలువడినవి. ఇవి మీరు పరిశీలించి యుండవచ్చు. మేము అనేక కష్టనష్టములకోర్చి వ్రాతప్రతులు సేకరించి, వాటిని ముద్రణ రూపములో భక్తులకు అందించుచుంటిమి. ఇంకనూ సేకరించవలసిన వ్రాతప్రతులు గలవు. అవి ఎక్కడ ఎవరివద్ద ఉన్నాయో తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడినది. శ్రీపరాశర సంహిత మొత్తం 150 పటలములు. ఆ విషయము గట్టి తెలిసినది. అందుకు సందేహములేదు.

ప్రస్తుతము మీ హస్తము లలంకరించిన ఈ 13వ భాగముతో 80 పటలముల ముద్రణ జరిగినది. ఇంకా 70 పటలముల ముద్రణ జరగవలసియున్నది. ప్రస్తుత 13వ భాగములో 78 పటలములలో “కవచము” ఎంత ప్రయత్నించినను దొరకలేదు. ఆ కవచమునకు మేము చేసిన కృషి ఆ స్వామికే ఎరుక. ఆ కవచము కొఱకు చేసిన ప్రయత్నములు ఫలించ

నందున కవచము లేకుండా ముద్రించుట జరిగినది. ఈ విషయములో పాఠకులకు కలిగిన అసౌకర్యమునకు చింతిస్తున్నాము. ఆ కవచము దొరికినచో తదుపరి పారిజాతములో తప్పక ముద్రించగలము.

షణ్డ సంహితలు కాలగర్భంలో కలిసిపోతున్నాయి. అందువల్ల సమితి శ్రీహనుమంతులవారికి సంబంధించిన శ్రీ పరాశర సంహితను చేపట్టి, అది పూర్తిగా భక్తులకు అందించాలనే స్థిరనిశ్చయముతో గట్టిగా కృషి చేయుచున్నది. శ్రీపరాశరసంహిత లోకానికి అందించాలనే ఆశయము తప్ప, పుస్తకాలద్వారా వ్యాపారము చేయాలని మాత్రముగాదు. ఈ విషయము చదువరులు సహృదయముతో అర్థము చేసుకోవలసినదిగా కోరుచున్నాము. ఈ “పరాశరసంహిత” ఇంతవరకు ఎవరు ఏభాషలోనూ పూర్తిగా ముద్రించలేదని పలువురు పెద్దల వాక్కు.

ఈసంహిత పూర్తియగుటకు, వ్రాతప్రతులు సేకరించుటలో ప్రతి ఒక్కరి సహకారము అర్థిస్తున్నాము. ఎవరైనా ఉపాసకుల వద్ద మేము ప్రచురించిన తదుపరి పటలములున్నచో మాకు పంపి, స్వామి చరిత్ర వెలువడుటకు సహకరించగోరుచున్నాము. ఒకవేళ వ్రాతప్రతులు పంపుటకు వీలకలగక పోతే, ఆ విషయము మాకు తెలిసిన మేమే వారి వద్దకు వచ్చి వ్రాసుకొనగలము.

ప్రతి అంజనేయ దేవాలయమందు, ప్రతి హనుమద్భక్తుని వద్ద
ఉండవలసినదీ పరాశరసంహిత.

ఈ పారిజాతమునకు చేయూతనిచ్చిన దాతలందరకూ కృతజ్ఞతలు
తెలుపుతూ, వారినందరినీ శ్రీహనుమత్ప్రభువు అభయమిచ్చి సదా కాపాడ
వలెనని ప్రార్థిస్తున్నాము.

ఇట్లు

గ్రంథకర్త, ప్రకాశకులు.

వ్రాతప్రతులు వివరము తెలుపవలసిన చిరునామ:

శ్రీ హనుమత్ప్రేవాసమితి
సత్యనారాయణపురం
విజయవాడ - 520011

}

శ్రీ ఆన్నదానం చిదంబరశాస్త్రి,
M. A & M. A, P. O L
7 - 10 - 5 (1) బి.

లాయరుజేట, ఒంగోలు - 523002

పీఠ్య వందనం

ఈ రూపు నీయఁ గనినా
కీ రీతిగ హనుమ నెంచు వింగిత మిడు నీ
తారామాంబా లక్ష్మీ
నారాయణులన్ పితరుల వసుములఁ గొలుతున్.

— అన్నదానం చిదంబరశాస్త్రి.

విషయ సూచిక

71. నవఖండ హనుమన్మంత ప్రభావకథనం	1
72. స్తోత్రప్రకారకథనం	18
73. శ్రీపంచముఖ హనుమద్భద్రదయం	32
74. శ్రీపంచముఖ హనుమత్పంచరం	39
75. శ్రీహనుమదష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రం	52
76. శ్రీవానరగీతా	57
77. హనుమజ్జయన్తి కథనం	70
78. కవచయంత్ర ప్రభావకథనం	85
79. హనుమత్స్తోత్ర రూపనామ కథనం	86
80. సంతాన హనుమన్మంతప్రభావాస్త్రప్రయోగ కథనం	96

ఈ పారిజాతము కాజీపేట, డిసెంబర్ కాలనీలో గల శ్రీ ఆంజనేయ
స్వామివారి నన్నిధిన గ్రంథావిష్కరణ జరుపబడినది.

శ్రీ ఆంజనేయ చరిత్ర

శ్రీ పరాశర సంహితా

ఏకసప్తతిపటలః

నవఖండ హనూమన్మంత్ర ప్రభావ కథనం

శ్రీమైత్రేయః -

శ్లో॥ పరాశర నమస్తుభ్యం - సర్వమంత్ర ప్రవర్తకః

స్తోత్రం మంత్రాంతరం మహ్యం - వక్తృ మర్హసి సువ్రతః॥

తా॥ శ్రీ మైత్రేయ మహాముని యడుగుచున్నారు. సర్వ మంత్ర ప్రవర్తకుడవైన ఓపరాశర మహామునీ; నీకు నమస్కారము. ఓ సువ్రతుడా; నాకు వేతొక మంత్రమును గూర్చి చెప్పుము.

శ్రీపరాశరః -

శ్లో॥ ఆదౌ స్తోత్రం ప్రవక్ష్యమి - షణ్ముఖస్య హనూమతః

స్మృతి ర్యస్య విధానోక్తా - సర్వసిద్ధి ప్రదాయినీ।

తా॥ శ్రీపరాశరులవారు చెప్పుచున్నారు. మొదలుగా షణ్ముఖుడగు హనుమంతునియొక్క స్తోత్రమును చెప్పుచున్నాను. విధానము ననుసరించి దీనిని స్మరించుటవలన నిది సర్వ సిద్ధుల నీయగలదు.

శ్లో॥ ధ్యాయే త్తపనవర్ణాభం - ప్రాజ్ఞుఖం వానరాననం

కల్పవృక్ష మిమం జ్ఞేయం - సర్వాభీష్టఫల ప్రదమ్॥

తా॥ షణ్ముఖుడగు హనుమంతుని ఈ రీతిగా ధ్యాన మొనర్చవలెను. పూర్వ ముఖము వానర ముఖమై సూర్యుని వర్ణముతో సమాన

ముగా నుండు రూపము భక్తుల కోరికలన్నిటిని దీర్చు కల్ప వృక్షముగా తెలిసి కొనవలెను.

శ్లో॥ దక్షిణం తు నృసింహఖ్యత - రక్తమాణిక్య సన్నిభం
చింతామణీసమం తచ్చ - చింతితార్థ ప్రదాయకమ్॥

తా॥ దక్షిణ భాగమందలి నరసింహ ముఖము ఎఱ్ఱని మాణిక్య ముతో సమానమైనది. భక్తులు కోరిన కోర్కెలు తీర్చు నట్టిది చింతా మణితో సమానమైనది.

శ్లో॥ శుభ్ర వజ్రసమ ప్రఖ్యం - పశ్చిమం గరుడానమ్
సుధాకుంభస మాకారం - నానావిషహరం పరమ్॥

తా॥ పశ్చిమభాగమున నుండు గరుడ ముఖము శుభ్రమగు వజ్ర ముతో సమానమైనది. అమృత కుంభము వంటి అది సర్వ విషములను హరించునది.

శ్లో॥ ఇంద్రనీల సమానాభం - వరాహానన ముత్తరం
తుల్యం నవ విధానై శ్చ సర్వసంప త్పృదాయకమ్॥

తా॥ ఉత్తరభాగమునందలి వరాహ ముఖము ఇంద్రనీల మణితో సమానమైన శోభకలది. అది నవ నిధులతో సమానమై సర్వ సంపదల నిచ్చునది.

శ్లో॥ ఊర్ధ్వం హయముఖం జ్ఞేయం - గారుత్మత మణిప్రభం
కామధేనుస మాకారం - సర్వవిద్యా ప్రదాయకమ్॥

తా॥ ఊర్ధ్వభాగముననుండు ఆశ్వ ముఖము గరుడ పచ్చల కాంతి కలది. సకల విద్యల నొసగు ఆ ముఖము కామధేనువుతో సమానమైన ఆకారము కలది.

శ్లో॥ ధ్యాయే త్పింగళవర్ణం తు - పాతాళే పావకాననం
పద్మరాగసమ ప్రఖ్యం - వర్షో బల యశః ప్రదమ్॥

తా॥ పాతాళదిశగా అగ్నిముఖమును పింగళవర్ణము కలదానిని ధ్యానించవలెను. పద్మరాగముల కాంతితో నమానముగు కాంతిగల ఆ ముఖము వర్చస్సును, బలమును, కీర్తిని ఇచ్చునట్టిది.

శ్లో॥ ఇమం స్తవం పఠే ద్యస్తు - షణ్ముఖస్య హనూమతః
సర్వాపదోచ్ఛ్చ్యే విముచ్ఛేత - న పుమా న్విజయీ భవేత్॥

తా॥ ఈ షణ్ముఖ హనుమత్ స్తవమును ఎవరు పఠింతురో వారు ఆపద లన్నిటినుండి తొలగి విజయము నందగలరు.

శ్లో॥ అన్యం మంత్రం ప్రవక్ష్యామి - శృణుష్వ మునిపుంగవః
పంచదేవాత్మకం మంత్రం - హనుమన్మంత్ర ముత్తమమ్॥

తా॥ ఓ మైత్రేయమహామనీ : పంచదేవాత్మకమైన వేటొక హను మన్మంత్రమును ఉత్తమమగు దానిని చెప్పుచున్నాను వినవలసినది.

శ్లో॥ ఆదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - శ్రీబీజం తదనంతరం
నల నీల వదే చోక్త్యా - జాంబవత్పద ముచ్చరేత్॥

తా॥ మొదట ప్రణవము నుచ్చరించి అనంతరము శ్రీం అను బీజమునుంచి నల నీలపదముల నుచ్చరించి పిదప జాంబవత్పదము నుచ్చ రించవలెను.

శ్లో॥ సుగ్రీవ హనుమచ్ఛబ్దే - వారాహం బీజ ముచ్చరేత్
ఫట్ స్వాహేతి శబ్దేన - వింశద్వర్ణ మను స్మృతః॥

తా॥ సుగ్రీవ హనుమచ్ఛబ్దముల నుచ్చరించి గ్లౌం అను వారాహ బీజము నుచ్చరింపవలెను, పిదప ఫట్ స్వాహా అని చెప్పగా అది ఇరు వది అక్షరముల మంత్రమగును,

శ్లో॥ నవఖండ హనుమంతం - వక్ష్యామి మునిపుంగవః
సర్వలోక హితార్థాయ - సర్వభూత దయాపరః॥

తా॥ సర్వ ప్రాణులయందు దయగల ఓమునిశ్రేష్ఠాః । సర్వ లోకములకు శ్రేయస్సు కల్గుటకై నవఖండ హనుమన్మంత్రమును చెప్పచున్నాను.

శ్లో॥ అదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - శ్రీబీజం తదనంతరం

నమో భగవతే పశ్చాత్ - శ్రీబీజం చ తతః పరమ్॥

తా॥ మొదట ప్రణవము నుచ్చరించి తరువాత శ్రీం అను బీజము నుంచి పిదప నమో భగవతే అనిన పిమ్మట శ్రీకారము నుచ్చరింపవలెను.

శ్లో॥ హనూమతే తతో బ్రూయాత్ - పదం వాసర సంజ్ఞితం

నృసింహ తార్క్య వారాహ - హయ పావక సంజ్ఞితమ్॥

తా॥ పిమ్మట హనూమతే అని వాసర నృసింహతార్క్య వరాహహయ అగ్ని శబ్దములను చెప్పవలెను.

శ్లో॥ షణ్ముఖోపపదం బ్రూయాత్ ధరాయేతి పదం తతః

సహస్రభుజ శబ్దం చ - సహస్రాయుధ శబ్దకమ్॥

తా॥ షణ్ముఖ అని పల్కి ధరాయ అని పిదప చెప్పవలెను. సహస్ర భుజ శబ్దమును సహస్రాయుధ శబ్దమును

శ్లో॥ యథా క్రమం సముచ్చార్య - ధరాయేతి పదం తతః

సముచ్చరే త్తతో బ్రూయా - క్కోలాహల పదం తతః

తా॥ క్రమముగా చెప్పుచు వని పిదప ధరాయ అనునది క్రమంగా చెప్పవలెను. పిదప క్కోలాహల పదము నుంచవలెను.

శ్లో॥ మహాభైరవ శబ్దం చ - యకారం చోచ్చరే త్తతః

సకలేతి పదం చోక్త్యా - శత్రుసంహరణేతి చ॥

తా॥ మహా భైరవ శబ్దము నుంచి పిదప యకారము నుచ్చరించి అనగా 'మహా భైరవాయ' అని పిదప సకల అను పదము వలికి శత్రు సంహరణ అను పదముపై

శ్లో॥ యకార ముచ్చరే ధీమాన్ పదం భక్తజనేతి చ
రక్షణాయ పదం తత్ర - సహస్రాశ్వపదం తతః॥

తా॥ బుద్ధిశాలియగువాడు యకారము నుచ్చరించవలెను. అనగా 'శత్రుసంహారణాయ' అనవలెననుట. అనంతరము 'భక్తజన' అని అట రక్షణాయ' నుంచిన పిమ్మట 'సహస్రాశ్వ' పదము నుంచదగును.

శ్లో॥ రథ వాహన శబ్దం చ - యకారం తు సముచ్చరేత్

సువర్చలా ప్రియాయేతి - బ్రూయా త్చీవర్ణ పూర్వకమ్॥

తా॥ 'రథ వాహన' శబ్దమునుంచి యకారము నుచ్చరించవలెను.

అనగా 'సహస్రాశ్వరథ వాహనాయ' అని యనవలెననుట. శ్రీ సువర్చలా ప్రియాయ అని పలుకవలెను.

శ్లో॥ అనేకయువతీ శబ్దం - సహితాం సముదీరయేత్

దేవ నదీ పదం పశ్చా - ద్విహారాయ పదం తతః॥

తా॥ అనేక యువతీ శబ్దమును, సహితా శబ్దమును పలుకవలెను.

దేవనదీ పదమును పల్కిన వెనుక విహారాయ అని చెప్పవలెను.

శ్లో॥ సకలేతి పదం పశ్చా - దుచ్చరే చ్చ ప్రయత్నతః

మనోరథా నితి - బ్రూయా న్మహ్యం దేహి పదం తతః॥

తా॥ సకల అను పదము నుచ్చరించి పిదప ప్రయత్న పూర్వకముగా 'మనోరథాని' అను పదము పలుకవలెను. అటుపిమ్మట 'మహ్యం దేహి' అను పదముల జెప్పవలెను,

శ్లో॥ పున ర్దేహిపదం చోక్త్వా - వహ్నిజాయాం సముచ్చరేత్

ఋషి బ్రహ్మ స్య మంత్రస్య - గాయత్రీ చంద ఉచ్యతే॥

తా॥ మరల 'దేహి' పదము పల్కి 'స్వాహ' అనవలెను. ఈ మంత్రమునకు బ్రహ్మ ఋషి గాయత్రీ చందస్సుగా చెప్పబడుచున్నవి.

శ్లో॥ నవఖండ హనుమాం శ్చ - దేవతా పరికీర్తితః

ప్రణవో బీజ మి త్యుక్తం - స్వాహా శక్తి రుదీరితా॥

తా॥ 'నవఖండ హనుమాన్' దేవతగా కీర్తింపబడుచున్నాడు, 'ఓం' బీజము స్వాహా శక్తియు చెప్పబడినవి.

శ్లో॥ శ్రీ బీజం కీలకం తత్ర - ప్రసాదే వినియోజనం
 న్యాసం కృత్వా విధానేన - మూలమంత్ర విధానతః
 ధ్యానం కృత్వా ప్రయత్నేన - సర్వకామార్థ సిద్ధయే॥

తా॥ శ్రీ బీజమే దానికి కీలకము. హనుమత్ప్రసాదమునందు వినియోగము చెప్పవలెను. మూలమంత్ర విధానముతోనే న్యాసమొనర్చి సర్వకామార్థ సిద్ధికొఱకు ప్రయత్నపూర్వకముగా ధ్యాన మొనర్చవలెను. ధ్యానం :-

శ్లో॥ నవఖండ హనుమంతం - హేమ రంభావ నాశ్రయం
 సమస్త జగదాధారం - ధ్యాయే ద్వాంచిత సిద్ధయే॥

తా॥ బంగారు అరటితోటలు ఆశ్రమముగా కల్గినట్టి, సమస్తజగత్తునకు ఆధారభూతుడై నటువంటి నవఖండ హనుమంతుని కోరికలు నెరవేరుటకై ధ్యానించుచున్నాను.

గ్రంథాంతరే ధ్యానం :-

శ్లో॥ పూర్వస్యాం దిశి వానరాస్య మనిశం శ్రీమ న్నృసింహాననం
 భూయో దక్షిణదిక్తలే కపివరం తార్థ్యాననం పశ్చిమే
 క్రోడాస్యం తద నూత్తరే దిశి యజే దూర్వం

హయాస్యం తతః

పాతా శేఽగ్నిముఖం చ షణ్ముఖ మితిధ్యాయే ద్ధనూమత్ప్రభుమ్॥

తా॥ తూర్పు దిక్కున వానర ముఖమును, దక్షిణ దిక్కున నృసింహముఖమును, పశ్చిమమున గరుడముఖమును, ఉత్తరదిశ వరాహముఖమును ఊర్ధ్వమున అశ్వముఖమును అఘోముఖముగ అగ్నిముఖమును కల్గిన షణ్ముఖుడగు హనుమత్ప్రభువును ధ్యానముచేయుచున్నాను.

శ్లో॥ నవఖండ హనూమంతం - జపే త్సర్వార్థ సిద్ధయే

ఇ త్యామనంతి మునయః ఇతిహాసేషు సర్వకః॥

తా॥ సమస్తములైన కోరికలు నెరవేరుట కొఱకు నవఖండ హనుమన్మంత్రమును జపించవలసినదిగా ఇతిహాసము లందంతట మునులు చెప్పుచున్నారు.

శ్లో॥ అముష్య మంత్రరాజస్య - నవఖండ హనూమతః

అక్షరాణాం తు సంఖ్యోక్తా - వింశ త్యష్టోత్తరం శతమ్॥

తా॥ ఈ నవఖండ హనుమన్మంత్ర రాజమునకు అక్షరముల సంఖ్య నూటిరువది ఎనిమిదిగా చెప్పబడినది.

శ్లో॥ సమస్త మంత్రజాలేషు - సర్వోత్కృష్టో హ్యాయం మనుః

సర్వపాప క్షయకర - స్సర్వోపద్రవ నాశనః॥

తా॥ సమస్త మంత్రములయందు ఈ మంత్రము అన్నిటిని మించినది. పాపములన్నిటిని నాశన మొనర్చునది. ఉపద్రవము లన్నిటిని పోగొట్టునది.

శ్లో॥ భుక్తి ముక్తి ప్రచో నృణాం - సర్వైశ్వర్యప్రచో మనుః

యం యం కామయతే లోక స్తత త్కామప్రచో మనుః॥

తా॥ ఈ మంత్రము మనుజులకు ఇహమున భుక్తిని, పరమున ముక్తిని, ఇచ్చునదై సర్వైశ్వర్యముల ప్రసాదించునది. జనులేయే కోరికలు కోరెదరో వాని నన్నిటిని ఇచ్చునదీ మంత్రము.

శ్లో॥ ఇతిహాసం ప్రవక్ష్యేమి - శృణుష్య మునిపుంగవః

యస్య శ్రవణమాత్రేణ - సర్వైశ్వర్య మవాప్నుయాత్॥

తా॥ ఓమైత్రేయ మహామునీః ఒక గాథను చెప్పుచున్నాను. వినవలసినది. దీనిని వినుట వలననే సర్వైశ్వర్యములు చేకూరును.

శ్లో॥ కార్తవీర్యార్జునః పూర్వ - మిమం మంత్రం సదా జపన్
జిగా యాష్టాదశ ద్వీప నవఖండాత్మికం భువమ్॥

తా॥ పూర్వము కార్తవీర్యార్జునుడీ మంత్రము నెల్లప్పుడు జపించుచు పడునెనిమిది ద్వీపములు, తొమ్మిది ఖండములు కల భూమిని జయించెను.

శ్లో॥ ఇంద్రఖండం తామ్రఖండం - నాగఖండం తథైవ చ
గభస్తి ఖండం సౌమ్యం చ - గాంధర్వఖండ మేవ చ॥

తా॥ ఇంద్ర ఖండము, తామ్రఖండము, అట్లే నాగ ఖండము గభస్తి ఖండము, సౌమ్యఖండము, గాంధర్వఖండము,

శ్లో॥ సప్తమం చాప్సరః ఖండం - అష్టమం చామరం తథా
నవమం భారతం ఖండం - నవఖండా న్యనుక్రమాత్॥

తా॥ ఏడవది అప్సరః ఖండము, అట్లే ఎనిమిదవది అమర ఖండము, తొమ్మిదవది భారత ఖండము అని క్రమముగా తొమ్మిది ఖండములు.

శ్లో॥ తదా ప్రభృతి లోకేశు - మంత్రరాజ మిమం మనుః
నవఖండాత్మికా విద్యా - మిత్యాహా ర్కమంత్రవేదినః॥

తా॥ అప్పటినుండి లోకములందీ మంత్ర రాజమును నవఖండాత్మిక విద్యగా మంత్రవేత్తలు పల్కిరి.

శ్లో॥ పఠన్ జపన్ ఇమం మంత్రం - మువ్యతే భవబంధనాత్
ఇహలోకే సదా జంతు - ర్మహా దైశ్వర్య మాప్పుయాత్॥

తా॥ ఈ మంత్రమును పఠించుచు జపించుచు ఇహమున ఎల్లప్పుడు జనులు మహాదైశ్వర్యమును పొందగలరు. పరమున సంసార బంధములనుండి మోక్షము లభించును.

శ్లో॥ యత్ర యేషాం తు మంత్రాణాం - జపసంఖ్యా న విద్యతే
తత్ర తేషాం జపే ష్వేవ - శతసంఖ్యా నియమ్యతే॥

తా॥ ఎక్కడ ఏ మంత్రములకు జపసంఖ్య చెప్పబడదో అక్కడ ఆయా మంత్రముల జపసంఖ్య వంద యని నియమము.

శ్లో॥ న కాలనియమో యేషాం దినసంఖ్యా న గణ్యతే
తేషాం రాత్రి ర్జుపే కాలః - దివసా ద్వావశ స్పృతాః॥

తా॥ ఏ మంత్రములకు కాలనియమము జపింపవలసిన రోజుల లెక్క తెలియచేయబడదో అటువంటి వానికి రాత్రియే జప కాలము. పండ్రెండు రోజులు నియమముగా తెలిసికొననగును.

శ్లో॥ యత్ర మంత్రిత భస్మాదిః - జలస్య న తులోచ్యతే
ఫలమాత్రం జలం తత్ర - భస్మాపలక మాత్రకమ్॥

తా॥ ఎక్కడైతే మంత్రింపబడెడు భస్మమునకు, జలమునకు కొలత చెప్పబడదో అక్కడ మూడు రూపాయల ఎత్తు జలమును, ఉసిరికాయ మాత్రపు భస్మమును స్వీకరింపవలెను.

శ్లో॥ చూర్ణం చార్థఫలం జ్ఞేయ - మితి మంత్రవిదో విదుః

తా॥ చూర్ణమైనచో రూపాయిన్నర ఎత్తు మాత్రము స్వీకరింప వలెనని మంత్రవేత్తలు చెప్పుచున్నారు.

శ్లో॥ హోమసంఖ్యా విశేషేణ - న యత్ర గణితా యది
విధానం తత్ర విజ్ఞేయ - మష్టావింశతి సంఖ్యయా॥

తా॥ విశేషించి హోమసంఖ్యను ఎక్కడ చెప్పరో అక్కడ ఇరువది యొనిమిది సంఖ్యను హోమమునకు తీసుకొనుచే నిర్ణయము.

శ్లో॥ తర్పణస్య న సంఖ్యోక్తా - యత్ర చైవ మహామునేః
నియమ స్తత్ర విజ్ఞేయః - కథిత్ హోమసంఖ్యయా॥

తా॥ ఓ మైత్రేయమహామునీ, ఎక్కడ తర్పణసంఖ్య చెప్పబడదో అక్కడ హోమసంఖ్యను బట్టియే తర్పణ విధానమని తెలియదగును.

శ్లో॥ బ్రాహ్మణానాం స సంఖ్యోక్తా - యత్ర బ్రాహ్మణభోజనే
తత్ర భోజయితవ్యా శ్వ - విప్రా ద్వాదశ సంఖ్యయా॥

తా॥ ఎక్కడైతే బ్రాహ్మణసమారాధన విషయమున బ్రాహ్మణ సంఖ్య తెలుపబడదో అక్కడ విప్రులు పండ్రెండుగురు సమారాధనము చేయదగినవారు.

శ్లో॥ సర్వేషా మేవ మంత్రాణా - మేష ధర్మో విధీయతే॥

తా॥ మంత్రములన్నింటికి నిదియే ధర్మముగా విధింపబడుచున్నది.

శ్లో॥ మంత్రాణాం పల్లవో వాసో - మంత్రాణాం ప్రణవః శిరః
శిరః పల్లవ సంయుక్తో - మంత్రం కామప్రదం స్మృతమ్॥

తా॥ మంత్రములకు పల్లవమే ప్రధానమగునునీకి, మంత్రములకు ప్రణవమే శిరస్సు. శిరస్సు పల్లవములతో కూడినదైన మంత్రము కామప్రదముగా చెప్పబడుచున్నది.

శ్లో॥ ఏకాక్షరోపదేష్టా పి - గురుః పూజ్యో మ నీషిభిః
అజ్ఞానా చపి లోభా ద్వా - నావమాన్యః కదాచ స॥

తా॥ ఒక్క అక్షరముపదేశించిన వాడైనను గురువే. అట్టివాడు బుద్ధిమంతులచే పూజింపదగినవాడు. ఆ గురువు అజ్ఞానము వలన గాని లోభమువలనగాని ఎప్పుడూ అనమానింపదగిన వాడు కాదు.

శ్లో॥ గురు ముత్సవకాలేషు - పుణ్యకాలేషు వా పునః
యో నజానతి మూఢాత్మా - రౌరవం నరకం ప్రవేశేత్॥

తా॥ ఉత్సవ కాలమునందు కాని, పుణ్య కాలమునందుకాని గురువు నెవను మరచిపోవునో అట్టి మూఢుడు రౌరవ నరకము ననుభవించును.

శ్లో॥ యః ప్రతికృత్య గురవే న ప్రయచ్ఛతి కించన
 భ్రమేత్ సోయం ప్రతిగృహం బిజ్జర్థీ చ పితాచవత్॥

తా॥ ఎవడైతే గురువున కిత్తునని ప్రతిజ్ఞ చేసి ఏ మాత్రమీయడో
 అట్టివాడు బిజ్జర్థివలె పితాచము వలె ప్రతి యింటికి తిరుగుచుండును.

శ్లో॥ అతిక్రామతి గుర్వాజ్ఞాం - యో గురుం ప్రతిభాషతే
 న బ్రహ్మరాక్షసో ఽరణ్యే - శిష్యవ్యాజానుగో నరః॥

తా॥ శిష్యుడుగా దగ్గరచేరి ఎవడు గుర్వాజ్ఞను మీఱునో, ఎవడు
 గురువునకు ఎదురు చెప్పునో వాడు అరణ్యమున బ్రహ్మరాక్షసుడై నరుగు
 వాడగును.

శ్లో॥ సంపూజయే దుర్గం భక్త్యా విత్తశాత్య వివర్జితః
 అన్యథా జన్మసాహస్రే - దరిద్రో భవతి ధ్రువమ్॥

తా॥ ధనలోభమును వీడి గురువును భక్తితో పూజింపవలెను.
 అట్లుకాకున్న వేయి జన్మలందు నిశ్చయముగా దరిద్రుడగును.

శ్లో॥ గురు శ్చ గురుపత్ని చ గురుభ్రాతా గురో స్సుతః
 చత్వార ఏతే సంపూజ్యాః - గురుబుధ్యా విచక్షణైః॥

తా॥ గురువు, గురువుగారి భార్య, గురువుగారి సోదరుడు, గురు
 పుత్రుడు అనునీ నల్లరను జ్ఞానవంతుడగువాడు గురుభావనతోనే పూజింప
 వగును.

శ్లో॥ గురుం ప్రకాశయే ధీమాన్ - మంత్ర యత్నేన గోపయేత్
 తత్రప్రకారో హి సర్వత్ర - సభాసు గుణకీర్తనః॥

తా॥ బుద్ధిమంతుడగువాడు గురుదేవుని తెలుపుకొనుచు కీర్తింప
 దగును. మంత్రమును మాత్రము వెలువరింపక రహస్యముగా నుంచు
 కొనవలెను. ఆ రీతిగానే అంతట సభలందు గుణకీర్తననుడగును.

శ్లో॥ అప్రకాశో హి మంత్రస్య - సదా హృది నివేశనం
తత్త్వా దనన్యచిత్తస్సన్ - భవే ద్గురుపరాయణః॥

తా॥ ప్రకాశింపజేయదగని మంత్రమును హృదయము నందుంచు
కొనదగును. తత్త్వికముగ వేరొక మనసునలేనివాడై గురుపరాయణుడై
యుండదగును.

శ్రీగురుస్తవం -

శ్లో॥ గురవో నిర్మలా శ్శాంతాః - సాధకా మితభాషిణః
ఏతైః కారుణ్యతో దత్తో - మంత్రః క్షీప్రం ప్రసీదతి॥

తా॥ గురువులనగా నిర్మలమగువారు, శాంతస్థితికలవారు, సాధకు
లగువారు, మిత భాషులగువారున్న అట్టివారిచే దయతో నీయబడిన
మంత్రము వెంటనే అనుగ్రహించగలదు.

శ్లో॥ నిశ్శాయ నిర్వికల్పాయ - నిరవద్యాయ యోగినే
నిర్మలాయ గిరీశాయ - శివాయ గురవే నమః॥

తా॥ నిత్యుడు, పొరపాటనునది లేనివాడు, అక్షేపణ లేనివాడు,
చిత్తవృత్తుల నిరోధించినవాడు, నిర్మలుడు, బృహస్పతినముడు, మంగళ
స్వరూపుడు అగు గురువుకు నమస్కారము.

శ్లో॥ య త్కృటాక్ష మహామేరు - మహా మాశ్రీత్య నిత్యశః
సుభగోఽస్మి కృతార్థో ఽస్మి - తమేవ గురు మాశ్రయే॥

తా॥ ఏ వాని అనుగ్రహము చూపులను మహామేరు పర్వతము
ఎల్లప్పుడు నాశ్రయించి అదృష్టవంతుడనైతిను కృత కృత్యుడైతిను అట్టి
గురువు నాశ్రయించుచున్నాను.

శ్లో॥ అజ్ఞాన తిమిరాంధస్య - జ్ఞానాం జన శలాకయా
చక్షు రుస్మీతితం యేన - తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥

తా॥ అజ్ఞానము అను తిమిరవ్యాధిచే గ్రుడ్డివాడైన వానికి జ్ఞానము అను శలకవలన ఎవనిచే కండ్లు తెరివిడి చేయబడెనో అట్టి శ్రీ గురుదేవునకు నమస్కారము.

శ్లో॥ అనవచ్చిన్న సద్రూప - చిదానందాత్మన స్తవ
నమస్కార తిరస్కారే - కథం దేవ! కరో మ్యహం॥

తా॥ చెడగొట్టబడని సత్యరూపము కల్గి జ్ఞానమయుడు ఆనంద మయుడునగు నీకు ఓ గురుదేవా! నమస్కారము కాని తిరస్కారము కాని ఎట్లు చేయగలను?

శ్లో॥ భావాభావ విహీనాయ - స్వభువే భోగరూపిణే
స్వస్వరూప ప్రకాశాయ - శివాయ గురవే నమః॥

తా॥ భావము కాని అభావము కాని లేనివాడు, తనకు తానే కారణ మైనవాడు అనుభవ రూపమైన వాడు, స్వస్వరూప ప్రకాశము కలవాడు మంగళమూర్తియగు గురువుకు నమస్కారము.

శ్లో॥ గురుకుక్షూషయా విద్యా - పుష్కలేన ధనేన వా
అధవా విద్యయా విద్యా - చతుర్థం నోపలభ్యతే॥

తా॥ విద్య గురువునకు సేవ చేసి పొందదగినది, లేదా పుష్కలముగా గురు దక్షిణ సమర్పించి పొందదగినది, అదియును కాకున్న ఒక విద్య నిచ్చి వేరొక విద్యను స్వీకరించునది తప్ప విద్య నేర్చుటకు నాల్గవ పద్ధతి లేదు.

శ్లో॥ సహస్ర భుజమండలే - దశశతాయుదే షణ్ముఖే
సహస్ర హయముగ్రథే - సకలలోక సంరక్షణే
సహస్ర వనితాయుతే విహరతి స్మరే వా జలే
హనూమతి మనో మమ ప్రవిశతాం సుఖప్రాప్తయే॥

తా॥ వేయి బుజముల సమాహము కల్గినట్టి, వేయి ఆయుధములు కలయట్టి, ఆరు ముఖములు కల్గినట్టి, నకల లోకముల రక్షించునట్టి, వేయి మంది వనితల యందు విహరించు మన్మధుని వలె పంపా జలమున విహరించువాడు ఆగు హనుమంతుని యెడ నా మనస్సు సుఖ ప్రాప్తి కొఱకై ప్రవేశించుగాక:

శ్లో॥ వామాంక న్యస్త వామః కరధృత కమలాయా స్తథా వామబాహూ
 న్యస్తారక్తోత్పలాయా స్తన విధృత లన ద్వామబాహూః ప్రియాయాః
 రమ్యా కల్పాభిరామో ధృత పరశు మృగాసి ద్రుమః కాంచనాభో
 భూయా త్పద్మాననః తరణీశతతనుః సంపదే హ్యంజనేయః

తా॥ ఎడమ తొడయందు సువర్చలను కల్గియున్నవాడు, చేతియందు కమలము ధరించిన, ఎడమ చేతియందు ఎఱ్ఱనైన కలువను ధరించిన ప్రియురాలి యొక్క స్తనములకడ ప్రకాశించు ఎడమచేయి కలవాడు రమ్యములగు ఆభరణములతో ప్రకాశించువాడు గొడ్డలి, లేడి, కత్తి, చెట్టులను ధరించి బంగరు కాంతితో నొప్పువాడు, పద్మాననమున కూర్చొని నూరు సూర్యులతో సమానమైన దేహముకల ఆంజనేయుడు సంపదలను కలగజేయుగాక:

శ్లో॥ ఏవం కృత్వాం గషట్కం కపికులతిలకం రామదూతం మహాంతం
 ధ్యాయే ద్రేవాజలస్తం యువతిభి రభితః క్రీడమానం మహాంతం
 రోగాంధ్యా దీప్తరూపం ప్రముదిత మనసం లోల రక్తాయతాక్షం
 హస్తాబ్జై ర్వారయ స్తం భృగు పరి వితతై రుద్యమానం పయోదాన్॥

తా॥ ఇట్లు అంగ న్యాసకరన్యూ సాదులనొనర్చి వానర శ్రేష్ఠుడును, రామునిదూతయు, రేవానదీ జలముల విహరించువాడును రోగములనెడు చీకటుల తొలగించుటలో ప్రకాశమానమైన రూపము కలవాడును, సంతస ముననున్న మనస్సు కలవాడును, ఎఱ్ఱనై కదలుచున్న నేత్రములు కల

వాడును, ఎత్తున వెడలు మేఘములను తన చేతులతో వారించుచున్న
వాడును అగు హనుమంతుని ధ్యానింపవలెను.

శ్లో॥ అంజనేయో మహాత్మా కనకమణిగణాలంకృతాంగ స్సజాయః
అసీనో మంత్రిమధ్యే రవిరుచి విలస ద్రత్నపీఠే ప్రసన్నః
ధ్యాయే త్వస్వి రాహుదండై ర్భృత శరనికరై శ్చాపవర్షాసి పాశ
ప్రాసాద్యై స్పర్వసిద్ధ్యై గురుదురిత మహాచోరవృత్త్యై చలక్ష్యం॥

తా॥ శ్రీఅంజనేయుడు, మహాత్ముడు, బంగారము, మణుల సమా
హములతో అలంకరింపబడినవాడు, భార్యతో కూడియున్నవాడు, మంత్రి
మండలి మధ్యయందు సూర్యకాంతితో ప్రకాశమానమైన రత్నమయ
పీఠమునం దాసీనుడై యున్నవాడు, ప్రసన్న రూపుడును, అట్టివానిని,
తన బాహువులతో ధరింపబడిన బాణములతోడి ధనుస్సును, తనకు కవ
చమును, పాశ ప్రాసాది, ఆయుధములు కలవానిని, మిక్కిలి పాపకారు
లగు చోరుల నివృత్తి లక్ష్యముగా గలవాడునగు హనుమంతుని ధ్యానింప
వలెను.

శ్లో॥ దశశత హయయుత రథవరనిలయం త్రైలోక్య భీషణం ధ్యాయేత్
మధ్యాహ్నార్క సమానం గర్జనం తర్జయంతం అసురగణాన్॥

తా॥ వేయిగుఱ్ఱములు వూన్చిన రథశ్రేష్ఠము నధిరోహించిన
వాడు, ముల్లోకములకు భయంకరుడు, మధ్యందిన సూర్యసమానుడు,
రాక్షస గణములను బెదరించుచు భయపెట్టువాడు నగు హనుమంతుని
ధ్యానింపవలెను.

శ్లో॥ దోర్ధండమండలై రాయుధమండలం ఉత్తిపన్త మాశుభదం
మణికుండల యుత గండం ఖండిత సర్వారి మండలం మన్యే॥

తా॥ బాహుదండములతో ఆయుధసమూహము నెత్తియుంచు
వాడు, కడదాక శుభముల నిచ్చువాడు, మణిమయ కుండలములు చెక్కిలి

భాగమున వ్రేలాడువాడు, సమస్త శత్రుసమూహములను నాశనమొనర్చిన వాడు నగు హనుమంతుని ధ్యానింపవలెను.

శ్లో॥ నానాయుధ నికర ధరైః పదాతిభి ర్వేష్టితః
తథా రథిభి రభిశో గజయూచయతైః॥

తా॥ అనేక విధముల ఆయుధములు ధరించిన పదాతిదళముతో చుట్టబడినవాడు, అట్లే గజ సమూహముకల రథులముందు గలవాడు అగు హనుమంతుని ధ్యానింపవలెను.

శ్లో॥ యథా రామేణ సందిష్టో - హనూమాన్ ప్రత్యగా త్తదా
లంకాదహన వేశాయాం - షణ్ముఖో భూ త్తదా హరిః॥

తా॥ రాముడాదేశించిన రీతిగా హనుమంతుడు లంక కేగినవాడై లంకాదహన వేశయం దతడు షణ్ముఖుడాయెను.

శ్లో॥ వల్లరీ భార్యయా యుక్తః - కృత హేతి పురస్పరః
హనుమాన్ ప్రతిజానీతే - నమ్నా వై ప్రీతి శక్తిమాన్॥

తా॥ తీగెవలె కోమలయగు భార్యతో కూడినవాడు ఖడ్గముకల వాడునై ఆ హనుమంతుడు ప్రీతిని, శక్తిని కల్గియున్నవాడుగనున్నాడు.

శ్లో॥ షణ్ముఖం చ హనూమంతం - హేమరంభా వవ్రాశ్రయం
సహస్ర బాహు మత్యుగం - హనూమంత ముపాస్మహే॥

తా॥ ఆరుముఖములు కలవాడును, హనుమంతుడైన వాడును, బంగారు అరటితోబలు ఆశ్రయముగా కలవాడును, వేయి బాహువులు కల వాడును, మిక్కిలి ఉగ్రమైనవాడును అగు హనుమంతు నుపాసించు చున్నాను.

శ్లో॥ కర్కటే లోకసంహర్త్రీ - విహాచీ లోకఘాతినీ
చత్వారి నామా న్యేతాని - లంఘినీ భగినీ స్త్రియః॥

తా॥ కర్కటి లోకనంహార మొనర్చునది. విషాచియు లోకముల నాశన మొనర్చునది. లంఖిణి, మణియు, భగిని యను నామముల నాలుగు రాక్షసశ్రీల నామములు.

శ్లో॥ కర్కటివధ వేశాయాం - హనూమా న్వాయునందనః
ధృత్వా భుజసహస్రం వై - షణ్ముఖాని భయంకరః॥

తా॥ కర్కటి వధ సమయమున వాయునందసుడగు హను మంతుడు వేయి భుజములు ధరించి, ఆరుముఖములు కలవాడై భయం కరుడై యుండెను.

శ్లో॥ సౌమిత్రి ప్రాణదాతా కపట ముని వపుః కాలనేమి ప్రహర్తా
దర్శద్రేక ప్రగల్భః ప్రకటిత మకరీ దంత భగ్నో ప్రవాలః
హేలా జంఘాల వాలా ద్భుత పద మహిమా లంఘితాబ్ధి ప్రతాపః
శౌర్యశ్రీ రమ్యగాత్రః కలుషపరిహరః పాతు మాం శ్రీ
హనూమాన్॥

తా॥ లక్ష్మణునకు ప్రాణము లిచ్చినవాడు, కపటమునివేషము ధరించిన కాలనేమిని సంహరించినవాడు, తీవి ఉద్రేకలముతో దిట్టయైన వాడు. మకరి దంతముల భగ్నమొనర్చిన గొప్ప తోకకలవాడు, విలాసము గనే గొప్ప వేగము పోగల పాదములతో సముద్రమును చాటిన ప్రతాపశాలి, శౌర్యశోభతో రమ్యమైన దేహముకలవాడు, పాపముల తొలగించువాడు నగు శ్రీహనుమంతుడు నన్ను రక్షించుగాక.

శ్లో॥ ఇమం స్తోత్రంపఠన్ విద్వాన్ - భుక్తిం ముక్తిం చ విందతి
స ఏవ పురుషశ్రేష్ఠః - యోగ్య స్సర్వకర్మను॥

తా॥ ఈ స్తోత్రమును పఠించు విజ్ఞుడు భుక్తిని, ముక్తిని పొంద గలడు. అట్టివాడే పురుషులలో శ్రేష్ఠుడు. అతడే సర్వ కర్మలందు యోగ్యుడు.

శ్లో॥ నమస్తస్త్రోత్ర జాలేషు - స్తోత్రాణా ముత్తమోత్తమం
 ఏకవారం ద్వివారం వా - త్రివారం వా పఠేన్నరః
 సర్వాపద్యోన్య నివృత్తస్సన్ - హనుమత్పద మాప్నుయాత్॥

తా॥ నమస్తస్త్రోత్రములందు ఇది ఉత్తమోత్తమమైనది. ఒకమారు
 కాని రెండుమార్లుకాని, మూడుసార్లుకాని దీనిని పఠించిన మనుష్యుడు ఆపద.
 లన్నింటినుండి విముక్తుడై హనుమంతుని పాదముల చెంతకు జేరును
 ఇతి శ్రీపరాశర సంహితాయాం పరాశర మైత్రేయ సంవాదే
 నవఖండ హనుమన్మంత్ర ప్రభావ కథనం నామ ఏకస్తతిః పటలః

ద్విస్తతిః పటలః

స్తోత్రప్రకార కథనం

శ్రీ పరాశరః-

శ్లో॥ స్తోత్రాంతరం ప్రవక్ష్యామి - సర్వమంత్రమయం మునేః
 పార్వతీశ్వర సంవాదం - స్తోత్రాణా ముత్తమోత్తమమ్॥

తా॥ శ్రీ పరాశరులవారు చెప్పుచున్నారు. ఓ మైత్రేయ మహామునీః
 సర్వమంత్ర మయచగు వేదాక స్తోత్రమును చెప్పుచున్నాను. ఈ పార్వ
 తీశ్వర సంవాద స్తోత్రము స్తోత్రములన్నిట ఉత్తమోత్తమమైనది.

త్ర్యక్షరీ-

శ్లో॥ ఆదౌ 'హ'కార ముచ్చార్య - నుకారం తదనంతరం
 మాకార ముచ్చరే ధీమాన్ - నకారం చాస్వరం తతః

తా॥ ముందు హకారము నుచ్చరించి అనంతరము 'ను' కారము
 చెప్పవలెను. బుద్ధిశాలియగువాడు అనంతరము 'మా' కారిము చెప్పి
 స్వరరహితమైన అనగా అచ్చులేని నకారమును 'న్' అను దానిని ఫిమ్మట
 చెప్పవలెను.

పంచాక్షరీ :-

శ్లో॥ త్రివర్ణాయం మను రిహ బాలాయా మనుపల్లవః
 [స్నేం హూం ట్రాం హౌం సముచ్చార్య - హ్యేష
 పంచాక్షరో మనుః॥

తా॥ ఈ చెప్పినది మూడక్షరముల మంత్రము. ప్రణవముతో
 [స్నేం ప్రహూం, ట్రాం, ప్రహౌంలలో ననుపల్లవమును చెప్పటద్వారా
 అది పంచాక్షరీ యగును.

షడక్షరీ :-

శ్లో॥ అదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - శక్తిబీజ మనంతరం
 కపయేతి పదం చోక్తాత్వ - వహ్ని జాయాం సముచ్చరేత్
 తారాది ముచ్చరే త్తత్ర - షడక్షర ముదీరితమ్॥

తా॥ మొదట ఓం కారమునుచ్చరించి అనంతరము 'లం' అను
 శక్తిబీజముంచి 'కపయే' అను పదము పర్క - 'స్వాహా' యని చెప్ప
 వలెను. అచ్చట తరింపజేయు శక్తిగల ప్రణవము అదియం దుచ్చరించ
 వలెను. అది షడక్షరీగా చెప్పబడుచున్నది.

సప్తాక్షరీ :-

శ్లో॥ వేదాది వహ్ని జాయాంతం - రామదూతాయ చోచ్చరేత్
 సప్తాక్షర మిమం మంత్రం - మంత్రాణా ముత్తమోత్తమమ్

తా॥ ఓంకారముచెప్పి రామదూతాయ అని ఉచ్చరించి స్వాహా
 యనవలెను. ఇది సప్తాక్షరీ మంత్రము. మంత్రములన్నిట శ్రేష్ఠమైనది
 అష్టాక్షరీ :-

శ్లో॥ అదౌ తారం సముచ్చార్య - హనుమ ద్బీజ ముచ్చరేత్
 ఆంజనేయాయ శబ్దం చ నమశ్శబ్దం తతో చ్చరేత్॥
 ఆయ మష్టాక్షరో నంత్ర - సర్వోత్కృష్టో జగత్ప్రయే॥

తా॥ ఓం కారము పర్కన పిదప ప్రహౌం బీజము చెప్పి ఆంజ
 నేయాయ అనిన తరువాత నమః శబ్దము నుచ్చరింపవలెను. ముల్లోకము
 లందు గొప్పదైన ఈ మంత్రము అష్టాక్షర మంత్రము.

దశాక్షరీ:-

శ్లో॥ ఆదౌ శ్రీబీజ ముచ్చార్య - మాయా బీజ మనంతరం
 వాయునందనాయేతి తథా - స్వాహాంతం ప్రజపే త్సుధీః
 దశాక్షర మిదం మంత్రం - మంత్రాణా ముత్తమోత్తమమ్॥

తా॥ మొదట శ్రీబీజము నుచ్చరించి అనంతరము ఇం అను మాయా బీజము చెప్పి 'వాయునందనాయ' అని 'స్వాహా' అనునది పిదప పల్కి పండితుడగువాడు జపించవలెను. మంత్రములలో శ్రేష్టమైన ఇది దశాక్షర మంత్రము.

ద్వాదశాక్షరీ -

శ్లో॥ ఆదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - హరిమర్కట శబ్దతః
 మర్కటాయ పదం పశ్యాత్ - స్వాహాంతం ప్రజపే త్సుధీః
 ద్వాదశాక్షర మంత్రోఽయం - మునిభిః పరికీర్తితః॥

తా॥ మొదట ఓం కారము నుచ్చరించి 'హరిమర్కట' శబ్దముపై 'మర్కటాయ' పదము చెప్పిన పిదప స్వాహాయని జపించవలెను. ఈ మంత్రము ద్వాదశాక్షర మంత్రముగా మునులచే కీర్తింపబడినది.

త్రయోదశాక్షరీ:-

శ్లో॥ ఏకాక్షరం హనుమతః - ప్రథమం తు సముచ్చరేత్
 హనుమతే పదం తత్ర - రామభక్తాయ సంపదేత్॥

తా॥ మొదట ప్రహం అను బీజమును పల్కి హనుమతే అను పదమును చెప్పిన అనంతరము రామభక్తాయ అని చెప్పవలెను. స్వాహాంతము చేయవలెను.

శ్లో॥ సంపత్ఫలవ సంయుక్తం - పూర్వం ప్రణవ ముచ్చరేత్
 త్రయోదశాక్షరీ విద్యా - మహామను రితి స్మృతా॥

తా॥ అంతకు పూర్వమునినే ఓం అని ప్రణవమును శ్రీం అని బీజమును చెప్పవలెను. ఇది త్రయోదశాక్షరీ విద్యయగును. దీనిని మహా మంత్రముగా తెలియదగును.

శ్లో॥ అష్టసంఖ్యా ఇమే మంత్రాః స్తోత్రమధ్యే ప్రకీర్తితాః
శంఖునా చోపదిష్టా శ్చ - పార్వత్యై హితకామ్యయా॥

తా॥ ఈ ఎనిమిది మంత్రములు లోకహితము కోరి పార్వతికి పరమేశ్వరునిచే ఉపదేశింపబడినవి. స్తోత్ర మధ్యమునందు కీర్తింపబడుచున్నవి.

శ్లో॥ సర్వేషా మేవ మంత్రాణాం - ఋషి రీశ్వర ఉచ్యతే
హనుమా స్దేవతా ప్రోక్తా - ఛందో గాయత్రి రుచ్యతే॥

తా॥ పై మంత్రము లన్నిటికి ఈశ్వరుడు ఋషి. హనుమాన్ దేవతగా చెప్పబడుచున్నాడు. గాయత్రి ఛంధస్సుగా చెప్పబడినది.

శ్లో॥ న్యాసం కృత్వా ప్రయత్నేన - మూలమంత్ర విధానతః
మంత్రస్య దేవతాధ్యానం - ప్రత్యేకం తు పృథక్ పృథక్॥
సర్వేషా మేవ మంత్రాణా మేకః పరిష్కార ఇష్యతే॥

తా॥ అంగన్యాసకరన్యాసాదు లొనర్చుట మూలమంత్ర విధానముతో చేసి ఆ మంత్రమునకు దేవతా ధ్యానమును ప్రత్యేకముగా వేరు వేరుగా చేయవలెను. అన్ని మంత్రములకు పరిష్కార మొక్కటియే తెలియబడుచున్నది.

ఈశ్వరః -

శ్లో॥ శృణు దేవి! ప్రవక్ష్యామి - స్తోత్రం సర్వ భుభావహం
సర్వకామప్రదం న్యాణాం - హనుమత్స్తోత్ర ముత్తమమ్॥

తా॥ ఈశ్వరుడు చెప్పుచున్నాడు. ఓ పార్వతీదేవీ! సర్వభుభములకు నిలయమగు స్తోత్రము చెప్పుచున్నాను వినుము. ఇది నరులకు అన్ని కోరికలు తీర్చగల శ్రేష్ఠమైన హనుమత్స్తోత్రము.

శ్లో॥ తప్త హాటక సంకాశం - నానాపుష్ప విభూషితం
ఉద్య ద్బాలార్క వదనం - త్రినేత్రం కుండలోజ్జ్వలమ్॥

తా॥ పుటము పెట్టిన బంగారమువంటి కాంతి కలవాడును, అనేక విధములగు పూవులలంకరించిన వాడును, ఉదయించు బాల సూర్యుని వంటి ముఖము కలవాడును, మూడు నేత్రములు కలవాడును, కుండల ములతో ప్రకాశించునట్టివాడును,

శ్లో॥ మోంజీ కాపీన సంయుక్తం హేమ యజ్ఞోపవీతినం
పింగళాక్షం మహాకాయం - టంక శైలేంద్ర ధారిణమ్॥

తా॥ ముంజదర్ప మొలత్రాడు, గోచియు కల్గినవాడును, బంగారు జందెము కలవాడును, పింగళ వర్ణము గల నేత్రములు కలవాడును, గొప్ప దేహము కలవాడును, టంకాయుధమును, పర్వతమును ధరించిన వాడును.

శ్లో॥ శిఖా నిక్షిప్త వాలాగ్రం - మేరుశైలాగ్ర సంస్థితం
మూర్తిత్రియాత్మకం వీరం - మహాశౌర్య మహాహనుమ్॥

తా॥ తలపై నుంచబడినతోక చివటిభాగము కలవాడు, మేరుపర్వతముపైనున్నవాడును, బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరస్వరూపుడును, వీరుడును, గొప్ప పరాక్రమముకలవాడును, గొప్ప దవుడకలవాడును.

శ్లో॥ హనుమంతం వాయుసుతం - నమామి బ్రహ్మచారిణం॥

తా॥ హనుమంతుడు వాయుసుతుడు, బ్రహ్మచారియు నగువానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ త్రివర్ణాక్షర మంత్రస్థం - జపాకుసుమ సన్నిభం
నానా భూషణ సంయుక్తం - అంజనేయం నమా మ్యహమ్॥

తా॥ మూడువర్ణములుకల మంత్రమున నుండువాడును, దాసాని పువ్వువలె ప్రకాశించువాడును, అనేక విధములగు ఆభరణములతో కూడిన వాడును అగు అంజనేయుని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ పంచాక్షరస్థితం దేవం - నీల నీరద సన్నిభం
పూజితం సర్వదేవైస్తు - రాక్షసారిం నమా మ్యహమ్॥

తా॥ నల్లని మేఘముతో సమానమైనవానిని, దేవతలందరిచే పూజింపబడువానిని, రాక్షసులకు శత్రువైనవానిని, పంచాక్షర మంత్రము నందునున్న హనుమంతునిగూర్చి నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ అచలద్యుతి సంకాశం - సర్వాలంకార భూషితం
షడక్షర స్థితం దేవం - నమామి బ్రహ్మచారిణమ్ ।

తా॥ పర్వతముయొక్క కాంతితో సమానమైన కాంతికలవాడును, సమస్తములగు ఆభరణములతో ప్రకాశించువాడును, బ్రహ్మచారియు, షడక్షర మంత్రము నందునున్న దేవునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ సప్తవర్ణమయం దేవం - హృద్రాభం సురార్చితం
సుందరాస్యాబ్జ సహితం - త్రినేత్రం తం నమా మ్యహమ్॥

తా॥ పసుపుతో సమానమైన దేహకాంతికలవాడును, దేవతలచే అర్చింపబడువాడును, సుందరమైన ముఖ పద్మముకలవాడును, మూడు కన్నులుకలవాడును, సప్తవర్ణ మంత్రమున నుండువాడునగు హనుమంతునకు నేను నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ అష్టాక్షరాధిపం దేవం - క్షీరవర్ణ మహాహనుం
నమామి జగతాం వంద్యం - లంకాప్రాకార దాహకమ్॥

తా॥ పాలవంటి కాంతికలవాడును, పెద్ద దవుడకలవాడును, లోకముల కారాధ్యుడును, లంకను తగులబెట్టినవాడును, అష్టాక్షర మంత్రమున కధి నాయకుడైన దేవుడగు హనుమంతుని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ అతసీపుష్ప సంకాశం - దశవర్ణాత్మికం విభుం
జటాధరం చతుర్భాహుం - నమామి కపినాయకమ్॥

తా॥ అగిసె పూవు వంటి కాంతి కలవాడును, జడలు ధరించిన వాడును, నాల్గవేతులు కలవాడును, వానరనాయకుడును, సర్వ సమర్థుడును దశ వర్ణాత్మకమగు మంత్రమున కధి దేవతయగు హనుమంతునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ ద్వాదశాక్షర మంత్రస్య - నాయకం కుంతధారిణం
అంకుశం ప దధానం తం - కపివర్యం నమా మ్యహమ్॥

తా॥ ఈపెను ధరించినవాడు, అంకుశము ధరించినవాడు, ద్వాదశాక్షర మంత్రమున కధిపతియైన వానరనాయకునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ త్రయోదశాక్షర యుతం - సీతాదుఃఖ నివారణం

హేమవర్ణం లసత్కాయం - భజే సుగ్రీవ మంత్రిణమ్॥

తా॥ సీతాదేవి దుఃఖమును పోగొట్టినవాడును, బంగారు చాయతో ప్రకాశించువాడును, సుగ్రీవునకు మంత్రియైన వాడును త్రయోదశాక్షర మంత్రమున కధిపతియగు హనుమంతుని సేవించును.

శ్లో॥ మాలామంత్రాత్మకం దేవం - చిత్రవర్ణం చతుర్భుజం

పాశాంకుశాభయకరం - ధృత టంకం నమా మ్యహమ్॥

తా॥ చిత్రవర్ణము కలవాడును, నాల్గుభుజములు కలవాడును, పాశము, అంకుశము ధరించిన అభయ ప్రదాతయు, టంకాయుధమును ధరించినవాడును, మాలమంత్రమున కధి దేవతయగు హనుమంతుని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ సురాసురగణై స్సర్వైః సంస్తుతం ప్రణమా మ్యహమ్

తా॥ దేవ దానవ సమూహమంతటిచే స్తోత్రము చేయబడు హనుమంతుని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ ఏవం ధ్యాయన్నరో నిత్యం - నర్వపాపైః ప్రముచ్యతే
ప్రయాజే చింతితస్పిద్ధిః - శీఘ్రమేవ న సంశయః॥

తా॥ ఈ రీతిగా ధ్యానము చేయు మనుష్యుని పాపములన్నియు తొలగును. ప్రయాణమున ఈ స్తోత్రము పఠించినచో వెంటనే కోరిన కొర్రె సఫలమగును. ఇందు సందియము లేదు.

ACCN O. 7337

శ్లో॥ అష్టమ్యాం తు చతుర్థ్యాం - అర్కవారే విశేషతః
సంధ్యా పూజాం ప్రకుర్వీత - ద్వాదశ్యాం తు విశేషతః

తా॥ అష్టమినాడు కాని, చతుర్థశి తిథియందు కాని, విశేషించి అదివారమునకాని, ద్వాదశియందుకాని సంధ్యా సమయమున పూజనొనర్పవలెను.

2 Aug 592
PAN

శ్లో॥ అర్కమూలేన కుర్వీత హనుమత్ప్రతిమాం సుధీః
పూజయే తత్ర విద్వాంసో - రక్తవస్త్రేణ వేష్టయేత్॥

తా॥ విజ్ఞాదగువాడు జిల్లేడు వేరుతో హనుమ ద్విగ్రహమును తయారుచేయవలెను. దానికి ఎఱ్ఱని వస్త్రము చుట్టి పూజింపవలెను.

శ్లో॥ బ్రాహ్మణా న్సౌజయే త్పశ్చాత్ - తత్ప్రీత్యై సర్వపర్వసు
యః కరోతి ధృఢం భక్త్యా - పూజాం హనుమతో వరః॥

తా॥ అనంతరము ప్రతి సర్వదినమునందును హనుమంతుని ప్రీతి కొఱకై విప్రులకు సమారాధన మొనర్పవలెను. ఇట్లు ఏ మనుష్యుడు నిశ్చలమగు భక్తితో హనుమతూజను చేయుదురో

OLN. 5200

శ్లో॥ వశత్రుభయ మాప్నోతి - భయం వా వ్యంతరిక్షజమ్॥

తా॥ వారు ఏ ఆయధము వలనను భయమందరు. అంతరిక్ష సంబంధమగు భయము లేవియు వారికి ఉండవు.

శ్లో॥ అక్షిణి రాక్షసహరం దశకంఠభర్ష నిర్మూలనం
 రఘువరాంఘ్రిసరోజ భక్తం
 సీతావిషయ మనదుఃఖ మహాంభకార
 నిర్వాహణే శిశిర భాను మహాం నమామి॥

తా॥ అక్షరాక్షసాదులను సంహరించినవాడు, రావణుని గర్వము నణచినవాడు, శ్రీరామ చంద్రుని పాదస్పర్శములకు భక్తుడు, జానకీదేవి యొక్క గొప్ప దుఃఖమును మహాంభకారమును ఖోగొట్టుటకు శిశిర ఋతువునందలి సూర్యుని వంటి వాడనగు హనుమంతునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ మాం పశ్య పశ్య దయయా నిజదృష్టిపాతైః
 మాం రక్ష రక్ష పరితో రిపు దుఃఖపుంజాత్
 పశ్యం కుర్తు త్రిజగతాం మనుజేశ్వరాణాం
 మే దేహి దేహి మహతీం వసుధాం శ్రియం చ॥

తా॥ ఓ హనుమంతా! నీ దృష్టి నాపై ప్రసరింపజేసినన్ను దయతో చూడము. నా చుట్టునున్న శత్రువుల వలన దుఃఖ నమూహము నుండి నన్ను రక్షింపుము. నాకు ముల్లోకములందలి రాజులను వెళ్ళు గునట్లు చేయుము. నాకు గొప్పదగు భూమిని, సర్వదను ప్రసాదించుము.

శ్లో॥ ఆనద్యో రక్ష నర్వత్ర - ఘాంజనేయ నమోస్తుతే
 బంధనం ఛేద యాకు త్వం - కపివర్య నమోస్తుతే॥

తా॥ ఓ అంజనేయా! నన్ను ఆపదలనుండి అంజలి రక్షింపుము నీకు నమస్కారము. శీఘ్రముగా నా బంధము లన్నిటిని ఛేదించుము. ఓ ఛానర శ్రేష్ఠా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ ఉచ్ఛాటయ రిపూ. వృష్యాన్ - మోహనం భూభుజాం కురు
 విద్వేషిణో మారయ త్వం - త్రిమూర్త్యాత్మక సర్వదా॥

అంతః ఓ త్రిమూర్తి స్వరూపా నీవెల్లప్పుడును శత్రువులనందఱను
వశమగునట్లు చేయుము. విద్వేషుల నందఱను సంహరింపుము.

శ్లో॥ దేహీ మే సంపదం నిత్యం - త్రిలోచన నమోఽస్తు తే
దుష్టరోగాన్ జహి జహి - రామదూత నమోఽస్తు తే

తా॥ ఓ త్రిలోచనుడా! నీకు నమస్కారము. నిత్యము నాకు
సంపదనిమ్ము. ఓ రామదూతా! నీకు నమస్కారము. చెడు రోగముల
నన్నటిని పోగొట్టుము.

శ్లో॥ సంజీవ పర్వతోద్ధార - మమ దుఃఖం నివారయ
జ్వరా సుషుద్రవాం త్వర్వాన్ - నాశయ త్వం సురాంతక!

తా॥ ఓ సంజీవ పర్వతము సుద్ధరించినవాడా! నా దుఃఖమును
పోగొట్టుము. ఓ రాక్షసాంతకా! జ్వరములను, సర్వ రుద్రవములను
అణచుము.

శ్లో॥ ఏవం స్తుత్వా హనుమంతం - సర్వ శ్రద్ధా సమన్వితః
పుత్ర పౌత్రాది సహితః - సర్వసౌఖ్య మవాప్నుయాత్॥

తా॥ ఈ రీతిగా మనుజుడు శ్రద్ధతో హనుమంతుని స్తోత్రము
చేసిన పుత్ర పౌత్రాదులతో కూడి సర్వ సౌఖ్యములను పొందును.

శ్లో॥ హాహాకార ముఖాంత నిర్వ దనలజ్వాలా సమూహో జ్వలం
విద్యుత్థండ సుజాత ధూమ్రవపురుషం స్వచ్ఛాటహాసం విభుం
సంచూరీకృత ధూమ్రలోచన ముఖా ద్యక్షీణ రక్షోబలం
తం వంద్యాత్సుర చారణాసుర వర్త ర్వింద్యం సమీరాత్మజమ్॥

తా॥ హాహాకారముల వలన నోటి చివలు నుండి వెలువడెడు అగ్ని
జ్వాలల సమూహముతో ప్రకాశించువాడును, మెఱపు ఖండమునుండి
పుట్టిన భూవర్ణపు దేహము కలవాడు గొప్పదగు అట్టి హాసము కలవాడు,
నమర్చుడు, తీక్షణమైన చూపులతోనే ధూమ్రవోచనాది అతేష రాక్షసులను

చూర్ణమొనర్చినవాడు, దేవదానవ చారణాదులందఱకు పూజనీయుడగు వాయుకుమారుని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ రఘుపతి పదభక్తం కించి దుత్తంగమాంగం
ముకుళిత కరపద్మం మోదమా నాంతరంగం
పులకిత విషలాంగం పుణ్యలీలానుషంగం
వనచర కులనాథం వాయుపుత్రం నమామి॥

తా॥ శ్రీరామచంద్రుని పాదసేవకుని, పొడవైన దేహము కలవానిని, చేతులు జోడించిన వానిని, సంతుష్ట హృదయుని, పులకించిన గొప్ప దేహము కలవానిని పుణ్యలీలతో నిండియున్న వానిని, కపికుల నాధుని, వాయుకుమారుని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ యత్ర యత్ర రఘునాథ కీర్తనం
తత్ర తత్ర కృతమస్త కాంజలిం
బాష్పవారి పరిపూర్ణలోచనం
మారుతిం నమత రాక్షసాంతకమ్॥

తా॥ ఎక్కడెక్కడ శ్రీరామచంద్రుని కీర్తనము జరగునో అక్కడల్లా దోయిల్వొగ్గి శిరసువంచి ఆనంద బాష్పాలతో నిండిన కండ్లు కలవాడై యుండు రాక్షసాంతకుడగు హనుమంతుని నమస్కరింపుడు.

శ్లో॥ దివ్యోషధి ప్రధానేన - కపికోటిం రరక్ష యః
హనుమంతం జపయతం - నమస్తేస్తు మహాత్మనే॥

తా॥ దివ్యమైన ఔషధము నిచ్చుటద్వారా వానరసేననంతసు ఎవరు రక్షించిరో; అట్టి మహాత్ముడు జపము చేయువాడు నగు హనుమంతు నకు నమస్కారము.

శ్లో॥ బుద్ధిర్బలం యశో దైర్యం - నిర్భయత్వ మరోగతా
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ - హనుమత్స్మరణా త్పవేత్॥

తా॥ బద్ధి, బలము, కీర్తి, ధైర్యము, నిర్భయము, రోగము లేకుండుట, ఏ జాడ్యము లేకుండుట, మాటనేర్చు మొదలగునవి అన్నియు హనుమంతుని స్మరించుట వలన కలుగును.

శ్లో॥ వజ్రజాంగం పింగకేశాడ్యం - స్వర్ణకుండల మండితం
ప్రయుధ్యమానం సంగ్రామే - పారావార పరాక్రమమ్॥

తా॥ వజ్రమువంటి అవయవములు కలవాడు, పింగళవర్ణము కల్గి గొప్పకేశ సంపద కలవాడు, బంగారు కుండలములతో ప్రకాశించువాడు యుద్ధరంగమున యుద్ధమొనర్చువాడు, సముద్రమంతటి షరాక్రమము కలవాడగు హనుమంతునకు నమస్కారము.

శ్లో॥ యంత్రోద్ధారం ప్రవక్ష్యేమి - ధారణాడ్యం సమానతః
భూరే తామ్రే తథా పట్టే - భిత్రై వస్త్రై శిలాఽలే
పద్యపత్రే లఘవా లేఖ్యం - రోచనాభాగ కేవలైః॥

తా॥ ఏకంగా ధరింపదగిన యంత్రమును నిర్మించు రీతి చెప్పుచున్నాను. భూరపత్రమునకాని, రాగిలేకుపై కాని, పట్టమున కాని, గోడపై కాని వస్త్రముపై కాని, శిలా ప్రదేశమునకాని, లేదా వద్య పత్రమున నైనను గోరోజనము కుంకుమ పూవులతో గీయవలయును.

శ్లో॥ వృత్తత్రయం పురా లేఖ్యం - వలయేన సుపుచ్చవత్
సాధ్యనామ లిఖే న్మధ్యే - బిహి రష్టదళం లిఖేత్॥

తా॥ ముందుగ ఘోషవృత్తములను తోకచుట్టినట్లు గుండ్రముగా గీయవలెను. దాని మధ్య సాధ్య నామము లిఖించి వెలుపల ఎనిమిది దళములను లిఖింపవలెను.

శ్లో॥ పంచాక్షరై స్సాధ్యనామ - వేష్టయేన్నిభిదం దృఢం
దశే శ్వష్టసు పంలేఖ్యం - హాంకారం షణ్ముఖం తథా॥

తా॥ వంచాక్షరములతో నౌద్యనామమును చక్కగా చుట్టి వ్రాయవలెను. ఎనిమిది దళములందు హారకారమును లిఖించి దానితో షట్కోణమును లిఖించవలెను.

శ్లో॥ బహి స్సంవేష్టయే త్రత్ర - వలయేష దృఢం తథా
తద్బహి శ్చతురశ్రం స్యా - -కోణాగ్రై శ్చ సువిస్మితైః॥

తా॥ ఆ షట్కోణమునకు బయట వలయమును దృఢముగా చుట్టవలెను. దానికి వెలుపల బాగుగా కోణాగ్రములు వ్యాపించినట్లు చతురశ్రమును గీయవలెను.

శ్లో॥ తల్లఖాను త్రిశూలాని - లేఖయేత్ శోభనాని చ
మూలమంతేణ తత్సర్వం - వేష్టయే నృండలం క్రమైః॥

తా॥ అంచులందు త్రిశూలములను చక్కగా గీయవలెను.

మండల క్రమములో దాని చుట్టు మూలమంత్రము వ్రాయవలెను.

శ్లో॥ పున ర్బహి స్తదేవావ - త్రిరేఖాభి శ్చ వేష్టయేత్
రేఖాంతే చ త్రివలయం - కారయే దేకకోణకమ్॥

తా॥ మరల దానినే మూడు రేఖలతో చుట్టు గీయవలెను. రేఖాంతము న్నందు ఒక కోణము కల త్రివలయము గీయవలెను.

శ్లో॥ తన్మధ్యే స్వంకుశం లేఖ్యం - హ్స్విం బీజం సమాలిఖేత్
వజ్రాష్టకేన సంయోజ్యం - మూలమంత్రం తథాష్టథా॥

తా॥ అని మధ్యభాగమున అంకుశము లిఖించి హ్స్విం బీజమును లిఖించవలెను. వజ్రాష్టకముతో మూలమంత్రము యోజనమునర్చవలెను.

శ్లో॥ మర్కటేశ్వరం తద్యంత్రే స్రాజాహ్వానం చ కారయేత్
జట్టుతై త్రిశతై ర్వాహిత ద్యంత్ర మభివంత్రయేత్॥

తా॥ ఆ యంత్రమునందు మర్కటేశ్వరునకు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ చేయవలెను. ఆ యంత్రమును ఆరువందల వర్షాభ్యుములు కాని మూడు వందల వర్షాభ్యుములు కాని అభిమంత్రంపవలెను.

శ్లో॥ మర్కటేశ్వర సంయోగప్రాప్య బుద్ధ్యా చ కారయేత్

తా॥ మర్కటేశ్వరుడు ఆ యంత్రమున నున్నట్లు భావించి పూజాదిక మొనర్చవలెను.

శ్లో॥ నిష్కల్మష బ్రహ్మచర్యం వ్రతధారీ జితేంద్రియః

వ్యక్తాననో మహాభాగో హనుమంతం చ పూజయేత్॥
తా॥ కల్మషరహితుడు, బ్రహ్మచర్యం వ్రతదీక్షపరుడు, జితేంద్రియుడు, సుముఖుడగు మహాత్ముడగువాడు హనుమంతుని పూజింపవలెను.

శ్లో॥ కదళీ మాతులుంగాది - ఫలైః ఖాద్యై ర్మనోహరైః

పుష్పై ర్వానావిభైః శైశ్చవ హానువచారైః సప్తమాహితైః॥
తా॥ అతడు అరటి, మాదీఫలముమున్నగు రుచికరములు మనోహరములైన పండ్లతోను నానావిధోపచారముల ద్రవ్యములతోను కూడి పూజింపవలెను.

శ్లో॥ తథోయంత్రం సుధార్యం స్యాత్ సర్వబాధావినాశకృత్

సర్వరక్షైకరం నృణాం బాలానాం యోషితా మఘి॥
పశూనాం చ హయానాం చ - మృగాణాం సర్వజీవినామ్॥

తా॥ అప్పుడా యంత్రము చక్కగో ధరింపదగినదై అన్ని బాధలను పోగొట్టగలదగును. అది మఘిష్టుల కన్ని విధముల రక్షణ నిచ్చునది. బాలురకు శ్రీలకును అన్ని విధముల రక్షణ నిచ్చునది యగును. పశువులకు, గుఱ్ఱములకు మృగములకు సర్వ జీవులకును ఈ యంత్రము ధరింపదగినదై సర్వవిధముల రక్షయేనట్టిది.

శ్లో॥ జ్వరాదికం స్ఫోటకాది - చోఠరోగ భయోపహం

తా॥ జ్వరములను, స్ఫోటకాదులను పోగొట్టునది. దొంగలను, తోలగములను సర్వ విధముల భయములను తొల్లగించునది.

శ్లో॥ రాజద్వారే వనే ఘోరే - సంగ్రామే రిపుసంకటే
 శత్రుసాతే మహాభీతౌ - దివ్యాగ్ని జల సంప్లవే
 జనవశ్యే రాజవశ్యే - రిపువశ్యే ద్విష ద్ద్వదే॥

తా॥ రాజద్వారమునందు, ఘోరారణ్యమునందు, శత్రువులచే
 భయంకరమైన యుద్ధరంగమునందు శత్రుసాతమునందు గొప్ప భయ
 మేర్పడినప్పుడు దైవిక బాధకాని, అగ్ని బాధకాని, జలోపద్రవమేర్పడిన
 పుడు కాని అన్నిట ఇది రక్షకాగలదు. జనులు వశము కావలసినప్పుడు
 రాజవశ్యమునందు, శత్రువశీకరణమున, శత్రువులను నాశన మొనర్చుట
 యందు

శ్లో॥ దధతా మనిశం యంత్రం - ప్రాణస్థాపన పూర్వకం
 సర్వకార్య సుసిద్ధిస్సాస్య - న్నాత్ర కార్యా విచారణా॥

తా॥ అన్ని వేళలందు దీనిని ప్రాణప్రతిష్ఠాపన మొనర్చి ధరించిన
 వారికి సర్వకార్య సిద్ధి జరుగును. ఇందు సందేహింపవలసిన పనిలేదు.

ఇతి శ్రీ పరాశర సంహితాయాం పరాశర మైత్రేయ సంవాదే

స్తోత్ర ప్రకార కథనం నామ ద్వీనప్రతిః పటలః

త్రినప్రతిః పటలః

శ్రీ పంచముఖ హనుమద్ధృదయం

శ్రీపరాశరః—

శ్లో॥ శృణు మైత్రేయ విప్రేంద్రా హనుమ న్మంత్రసాధనం
 మంత్రం సాంగం జపే ద్యస్తు - తస్య సిద్ధి ర్నసంశయః॥

తా॥ శ్రీపరాశరుల వారు చెప్పుచున్నారు. ఓ బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠాః
 మైత్రేయాః హనుమన్మంత్ర సాధనమును వినుము. మంత్రాంగములతో

యథావిధిగా ఏవడు మంత్రమును జపించునో వానికి నిశ్చయముగ జప సిద్ధి కలుగును.

శ్లో॥ స ఏవ సిద్ధిదం చైవ - స ఏవఫలదం తథా

తద్ధి నిత్యపురశ్చర్యా - సర్వసాధన ముత్తమమ్॥

తా॥ ఆసాంగముగ జపింపబడిన మంత్రమే సర్వసిద్ధుల నిచ్చు నది, సమస్త ప్రయోజనముల సాధించునది. అట్లు సాంగముగ జపించుచే సర్వ సాధకమగు ఉత్తమమైన నిత్యపురశ్చర్య అగును.

శ్లో॥ హృదయం, పంజరం, స్తోత్రం - షూర్యస్యాంగాని వై మునేః ।

మాలా కవచ స్తోత్రాణి - ఉత్తరాంగాః ప్రకీర్తితాః॥

తా॥ హృదయము, పంజరము, స్తోత్రము అనునవి మంత్రము నకు పూర్వాంగములు. మాలామంత్రము, కవచము, స్తోత్రము అనునవి ఉత్తరాంగములుగా చెప్పబడినవి.

శ్లో॥ అదౌ హృదయం వక్ష్యేమి - సావధానమనా శృణు॥

తా॥ ముందుగా హనుమద్దేవతయమును చెప్పుచున్నాను. సావధాన ముగా వినుము.

ప॥ శ్రీ పంచవక్త్ర హనుమద్దేవతయస్య ఋషి శైచైవ శ్రీరామ

చంద్రః భగవాన్ - చందోఽనుష్టుప్ - తథా ప్రోక్తా

మంత్రోక్తా దేవతా చ - ఓం బీజం - రుద్రమూర్తయే

శక్తిః ప్రోక్తా - స్వాహా కీలకం - ప్రసాదే చ వినియోగః-

ప్ర మిత్యాది షడంగాని - భూ రిత్యాదిభి ర్దిగ్బంధనమ్॥

ధ్యానం:-

శ్లో॥ ధ్యాయే ద్బాలదివాకర ద్యుతి నిభం దేవారి దర్శనహం

దేవేంద్ర ప్రముఖ ప్రశస్త యశసం దేదీప్యమానం ఋచా

సుగ్రీవాది సమస్త వానరయుతం సువ్యక్త తత్త్వపీయం
సంరక్తానుణ లోచనం పవనజం పీతాంబరాలంకృతమ్॥

తా॥ బాలసూర్యుని కాంతితో సమానమైన వాడును, రాక్షసుల గర్వ మణుచువాడును, దేవేంద్రాది ప్రముఖులచే ఋజ్యుంఠ్రములతో కీర్తింపబడు ప్రకాశమానమైన కీర్తి కలవాడును, సుగ్రీవాది సమస్త కపివీరులతో కూడినవాడును, బాగుగా వ్యక్తమగు తత్త్వ విషయములం దిష్టించును, ఎఱ్ఱని కండ్లు కలవాడును, పచ్చని వస్త్రము ధరించిన వాడును వాయు కుమారుడగు హనుమంతుని ధ్యానించుగాక :

శ్లో॥ ఓం నమో వాయుపుత్రాయ - పంచవక్త్రాయ తే నమః
నమోఽస్తు దీర్ఘవాలాయ - రాక్షసాంతకరాయ చ॥

తా॥ ఓ వాయుపుత్రా నీకు నమస్కారము. ఐదు ముఖములు కల నీకు నమస్కారము. పొడవైన తోకగలయట్టి, రాక్షసులను నాశన మొనర్చునట్టి నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ వజ్రదేహా! నమస్తుభ్యం - శతానన మదాపహా!
సీతా సంతోషకరణః - నమో రాఘవకింకరః॥

తా॥ వజ్రమువంటి దేహము కలవాడా! నీకు నమస్కారము. శతకంఠ మదమణుచినవాడా! నీకు నమస్కారము. జానకీదేవికి సంతోషము కల్పించినవాడా! నీకు నమస్కారము. శ్రీరామచంద్రుని సేవకుడా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ సృష్టి ప్రవర్తక నమో - మహాస్థిత నమో నమః
కళా కాష్ఠ స్వరూపాయ - మాస సంవత్సరాత్మకః॥

తా॥ ఓ సృష్టి కర్తా! నీకు నమస్కారము. స్థితికర్తా! నీకు నమస్కారము. కళలు, కాష్ఠములు సర్వము రూపమైయున్నవాడా! నీకు నమస్కారము. మాస సంవత్సర స్వరూపా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ నమస్తే బ్రహ్మరూపాయ - శివరూపాయ తే నమః
నమో విష్ణుస్వరూపాయ - సూర్యరూపాయ తే నమః

తా॥ బ్రహ్మరూపుడవైన నీకు నమస్కారము. శివస్వరూపుడవైన నీకు నమస్కారము. విష్ణుస్వరూపుడవైన నీకు నమస్కారము. సూర్య రూపుడవైన నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ నమో వహ్నిస్వరూపాయ - నమో గగనచారిణే
తా॥ అగ్నిదేవతా రూపుడవగు హనుమంతాః నీకు నమస్కారము. ఆకాశసంచారివగు నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ పర్వ రంభావన చరః - అశోకవన నాశకః
నమో కైలాసనిలయః - మలయాచల సంక్రయః॥
తా॥ అరటి తోటలన్నిట వసించువాడాః అశోకవనమును నాశన మొనర్చినవాడాః కైలాసము నిలయమైనవాడాః మలయ పర్వతమున వసించువాడాః నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ నమో రావణనాశాయ - ఇంద్రజి ధ్వధకారిణే
మహాదేవాత్మక నమో - నమో వాయు తనూభవః॥
తా॥ రావణ నాశకునకు నమస్కారము. ఇంద్రజిత్తు వధకు కార కుడైన వానికి నమస్కారము. పరమేశ్వర స్వరూపునకు నమస్కారము. వాయుసుతునకు నమస్కారము.

శ్లో॥ నమ సుగ్రీవసచివః - సీతా సంఠోషకారణః
సముద్రోల్లంఘన నమో - సౌమిత్రేః ప్రాణదాయకః
తా॥ ఓ సుగ్రీవమంత్రీః నీకు నమస్కారము. జానకీదేవికి సంఠో షము కల్గించినవాడాః నీకు నమస్కారము. సముద్రమును దాటినవాడాః నమస్కారము. లక్ష్మణునకు ప్రాణదానమొనర్చినవాడాః నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ మహావీరః నమస్తుభ్యం - దీర్ఘబాహోః నమోనమః
 దీర్ఘవాల నమస్తుభ్యం వజ్రదేహాః నమో నమః॥

తా॥ ఓ మహావీరా! నీకు నమస్కారము. దీర్ఘబాహు నమస్కారము. పొడవగు తోకగలవాడా! నీకు నమస్కారము. వజ్రమువంటి దేహము కలవాడా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ చాయాగ్రహ హర నమో - వర హృష్యముఖేక్షణః
 స్వదేవ మనంసేవ్య - మునిసంఘ నమస్కృతః॥

తా॥ చాయాగ్రహిని నాశన మొనర్చినవాడా! నమస్కారము. శ్రేష్ఠమగునట్టి, హృష్యములైనట్టి చూపులు కలవాడా! నమస్కారము. సర్వదేవతల చేత సేవింపబడువాడా నమస్కారము. ముని సమూహముచే నమస్కరింపబడినవాడా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ అర్జునధ్వజ సంవాసః కృష్ణార్జున సుపూజితః
 ధర్మార్థ కామ మోక్షోఽఖ్య పురుషార్థ ప్రవర్తకః

తా అర్జునుని ధ్వజమున వసించువాడా! నమస్కారము. కృష్ణార్జునులచే పూజింపబడినవాడా! నమస్కారము. ధర్మార్థ కామమోక్షములను చతుర్విధ పురుషార్థములకు ప్రవర్తకుడా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ బ్రహ్మత్ర వంద్య భగవన్ - అహ తాసురనాయకః
 భక్త కల్పమహాభూజః - భూత భేతాళ నాశకః॥

తా॥ బ్రహ్మత్రముచే నమస్కరింపబడినవాడా! భగవానుడా! రాక్షస నాయకులను నాశనమొనర్చినవాడా! భక్తులకు కల్పవృక్షము వంటివాడా! భూతభేతాళములను నాశన మొనర్చువాడా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ దుష్టగ్రహ హరానంతః వసుదేవ నమోస్తు తే
 శ్రీరామకార్యే చతురః పార్వతీగర్భ సంభవః॥

తా॥ దుష్టగ్రహములను హరించువాడా; అంతము లేనివాడా; విష్ణు రూపా; నీకు నమస్కారము. శ్రీరాముని పనులందు నేర్చున చరించు వాడా; పార్వతీ నందనుడా నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ నమః పంపావన చరః - ఋష్యమూక కృతాలయః
ధాన్యమాలీ శాపహరః కాలనేమి నిబర్హణః॥

తా॥ పంపానదీ జలముల సంవరించువాడా; ఋష్యమూక పర్వత మును నివాసముగా పొందినవాడా; ధాన్యమాలి శాపమును పోగొట్టినవాడా; కాలనేమిని సంహరించినవాడా నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ సువర్చలా ప్రాణనాథః - రామచంద్ర పరాయణః
నమో వర్ణస్వరూపాయః - వర్ణనీయ గుణోదయః॥

తా॥ ఓ సువర్చలా ప్రాణనాయకా; నమస్కారము. శ్రీరామ చంద్రునియందే ఆసక్తి కలవాడా; నమస్కారము. బహురూపముల తోచువాడా నమస్కారము. కొనియాడదగిన గుణములు కలవాడా నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ వరిష్ఠాయ నమ స్తుభ్యం - వేదరూపః నమోనమః
నమ స్తుభ్యం నమ స్తుభ్యం - భూయో భూయో నమా మ్యహమ్॥

తా॥ సర్వశ్రేష్ఠుడా; నీకు నమస్కారము. వేద స్వరూపుడా; నమస్కారము. నీకు నమస్కారము. నీకు నమస్కారము. మరల మరల నేను నీకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ ఇతి తే కథితం దేవిః - హృదయం శ్రీహనుమతః
సర్వసంపతక్కరం పుణ్యం - సర్వశౌఖ్య వివర్ధనమ్॥

తా॥ ఓ పార్వతీ; ఈ నీకు చెప్పినది శ్రీ హనుమంతుని హృదయ స్తోత్రము. ఇది సర్వ సంపదలను ఇచ్చునది. పుణ్యప్రదమైనది. సుఖము లన్నిటిని పెంపొందించునది.

శ్లో॥ దుష్టభూత గ్రహ హరం - క్షయాపస్మార నాశనమ్॥

తా॥ దుష్టభూతములను, గ్రహములను హరించునది. క్షయ, అపస్మారిము, మున్నగు భయంకర వ్యాధులను తొలగించునది.

శ్లో॥ య స్వాత్మనియయో భక్త్యా వాయుసూనో సుమంగళం
హృదయం పతతే నిత్యం - స బ్రహ్మ సదృశో భవేత్॥

తా॥ ఎవడైతే ఆత్మనియమము కగిలి భక్తితో ఈ మంగళ ప్రద మగు హనుమత్ హృదయమును ప్రతినిత్యము పఠింతురో వాడు బ్రహ్మతో సమానమైన వారగుదురు.

శ్లో॥ అజస్తం హృదయం యో యః - మంత్రం జపతి మానవః
స దుఃఖం శీఘ్ర మాప్నోతి - మంత్రసిద్ధి ర్న జాయతే॥

తా॥ ఎవరైతే హృదయమును జపింపక మంత్రమును జపింతురో అట్టి మనుష్యులు వెంటనే దుఃఖము పొందుదురు. అట్టివారికి మంత్రము కూడా సిద్ధించదు.

శ్లో॥ సత్యం సత్యం పునః సత్యం - మంత్రసిద్ధికరం పరం
ఇత్థం చ కథితం పూర్వం - సాంచేన స్వప్రియాం ప్రతి॥

తా॥ ఈ హృదయము గొప్పగా మంత్రసిద్ధిని కల్గించునది. ఇది ముమ్మాటికి నిజము. అని పూర్వము పరమశివునిచే పార్వతీదేవికి చెప్ప బడినది.

శ్లో॥ మహర్షేః గౌతమాత్ పూర్వం - మయా ప్రాప్త మిదం మునేః
త న్మయా ప్రహితం సర్వం - శిష్యవాత్సల్య కారణాత్॥

తా॥ ఓ మైత్రేయ మహామునీ! పూర్వ మీ హృదయము గౌతమ మహర్షివలన నేను పొందితిని. శిష్యవాత్సల్య కారణమున దానిని నీకు చెప్పితిని.

ఇతి శ్రీ పరాశర సంహితాయాం పరాశర మైత్రేయ సంవాదే

శ్రీ వంచముఖ హనుమ ద్ధృదయం నామ త్రినస్తతి తమః పటలః

చతుస్పతిః పటలః

హనుమత్పంజరకథనం

శ్రీపరాశరః :-

శ్లో॥ పంజరం తు ప్రవక్ష్యేమి - శృణు మైత్రేయః ; ఆదరాత్
తా॥ శ్రీపరాశరులవారు చెప్పుచున్నారు. ఓ మైత్రేయా ! శ్రీపంచ
ముఖ హనుమత్పంజర స్తోత్రమును చెప్పుచున్నాను. ప్రీతితో వినవలసినది,

ప॥ అస్య పంజరస్య ఋషిః శ్రీరామచంద్ర భగవాన్నితి చ-
ఛందోఽనుష్టుప్ - శ్రీ పంచవక్త్ర హనుమాన్ దేవతేతి చ-
హ్రాం బీజం - స్వాహా శక్తిః - ప్రణవో కీలకం స్మృతః
మంత్రోక్త దేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే వినియోగః
దీర్ఘయామాయాయుక్తైః - షడంగైః పరికీర్తితః
రామదూత, వానరముఖ - వాయునందన తథా
నృసింహముఖపూర్వకం - అంజనాసూనుః పరం చ
గరుడముఖం చ తథా - హరిమర్కట పదంపరమ్
క్రోడముఖంపదంచాస్తం - రామకార్య ధురంధరః
తతో అశ్వముఖంచాస్తం - సర్వరాక్షసనాశనః
సర్వేముఖ శబ్దాంతాః - సర్వేచతుర్థ్యం తం గతాః
షడంగే కరాంగాదయో హ్రాం షట్కాదిభి స్సంయుతం
న్యసే త్సర్వ మనన్య ధీః - తతో ద్యానం
పఠిత్యాతు - పూర్వోక్తమార్గతో వాపి-
పంజర మారభే తతః॥

గద్య పద్యో భయాత్మకముగా నుండి అస్పష్టముగా నుండుటవలన
ముఖమూలముగానే విషయ మీయబడినది.

శ్లో॥ అదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - వందే హరిపదం తతః
 ఉచ్చార్య మర్కటపదం - మర్కటాయేతి చోచ్చరేత్॥
 తా॥ మొదట ఓంకారము నుచ్చరించి 'హరి' అను పదమును
 చెప్పి పిమ్మట 'మర్కట' పదము నుచ్చరించి అనంతరము 'మర్కటాయ'
 అని యుచ్చరింపవలెను.

శ్లో॥ అగ్నిజాయాం సముచ్చార్య - ద్వాదశార్ణో మహామనుః
 తా॥ పిదప 'స్వాహా' అని ఉచ్చరించిన అది పండ్రెం డక్షరముల
 మహా మంత్రమగును.

శ్లో॥ శిరః పాతు మమ సదా - సర్వసౌఖ్య ప్రదాయకః
 తా॥ సర్వ సౌఖ్య ప్రదాయకుడగు హనుమంతుడు నా శిరస్సును
 రక్షించుగాక :

శ్లో॥ అదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - కపిబీజం తతో చ్చరేత్
 నృసింహబీజ ముచ్చార్య - గారుడం చ సముచ్చరేత్॥
 తా॥ ముందు ప్రణవము నుచ్చరించి పిదప హ్రౌం బీజము
 నుచ్చరింపవలెను. అనంతరము క్రైం బీజమును, ఆ పిదప క్ష్రీం బీజ
 మును ఉచ్చరింపవలెను.

శ్లో॥ వరాహబీజ ముచ్చార్య - హయగ్రీవం తతో చ్చరేత్
 నమః పదం తతోచ్చార్య - స పంచాస్యమహాకపేః
 చితుర్దశార్ణ మంత్రోఽయం - ముఖం పాయా త్వదామమ॥
 తా॥ పిదప గ్లౌం బీజము నుచ్చరించి అనంతరము హ్రౌం
 బీజము చెప్పవలెను. పిదప పంచాస్య హనుమంతునకు నమః అని చెప్పిన
 అది పంచముఖ హనుమంతుని చతుర్దశార్ణ మంత్రమగును. పంచముఖ
 హనుమంతుడు నా ముఖమును రక్షించుగాక :

శ్లో॥ అదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - నమో భగవతే పదం
 పంచపదనాయ చోచ్చార్య - పూర్వముభేతి చోచ్చరేత్॥

తా॥ మొదట ఓంకారము నుచ్చరించి 'నమో భగవతే' అను పదమునువైచి 'పంచవదనాయ' అని ఉచ్చరించి 'పూర్వముఖే' అనవలెను.

శ్లో॥ వానరం బీజ ముచ్చార్య - కపిముఖాయ చోచ్చరేత్
సర్వ శత్రుహరాయేతి - మహాబలాయ చోచ్చరేత్॥

తా॥ హ్రాం బీజము నుచ్చరించి 'కపిముఖాయ' అనవలెను. 'సర్వ శత్రు సంహారాయ' అని 'మహాబలాయ' అనునది ఉచ్చరించవలెను.

శ్లో॥ అగ్నిజాయాం తతో చ్చార్య - సప్తత్రింశాక్షరాభిధః
కంఠం మమ సదా పాతు - సర్వశత్రు వినాశకః॥

తా॥ పిదప 'స్వాహా' అని యుచ్చరించిన ఇది ముప్పది యేడక్షరముల మంత్రముగా చెప్పబడుచున్నది. సర్వ శత్రువులను నాశనమొనర్చు హనుమంతుడు నా కంఠము నెప్పుడు రక్షించుగాక !

శ్లో॥ ఉచ్చార్య ప్రణవం చాదౌ - నమో భగవతేతి చ
నారసింహ మహాబీజం - కరాళపద ముచ్చరేత్॥

తా॥ ముందుగా ఓంకారము నుచ్చరించి 'నమోభగవతే' అని క్ష్రీం బీజముచెప్పి 'కరాళ' పదము నుచ్చరించవలెను.

శ్లో॥ నృసింహాయ పదం చోక్త్యా - సకలభూత ప్రేత చ
పిశాచ బ్రహ్మరాక్షస - ప్రమథనాయ పదం వదేత్॥

తా॥ 'నారసింహాయ' పదమువల్కి 'సకల భూతప్రేత' అని 'పిశాచ బ్రహ్మరాక్షస ప్రమథనాయ' పదమును వలుకవలెను.

శ్లో॥ అగ్నిజాయాం తతోచ్చార్య - వసు వేదార్థ కో మనుః
హృదయం మే సదా పాతు - సర్వశత్రు వినాశకః॥

తా॥ స్వాహా అనునది పిదప చెప్పవలెను. ఇది ముప్పదియొనిమిది వర్ణముల మంత్రము. సర్వశత్రు వినాశకుడగు హనుమంతుడు నా హృదయము ఎల్లప్పుడు రక్షించు గాక.

- శ్లో॥ ఓం నమో భగవతేతి - పంచవదనాయ తతః
పశ్చిమముఖేతి చోచ్చార్య - గారుడం బీజ ముచ్చరేత్॥
తా॥ 'ఓం నమో భగవతే' అని 'పంచవదనాయ' అని పల్కిన
పిమ్మట 'పశ్చిమముఖే' అని ఉచ్చరించి క్షౌం బీజము నుచ్చరింపవలెను.
- శ్లో॥ వీరగరుడాయ మహా - బలాయేతి పదం తతః
సర్వనాగ ప్రమథనా - యాంతే సకలవిషేతి॥
తా॥ పిమ్మట 'వీరగరుడాయ మహాబలాయ' అను పదము 'సర్వ
నాగ ప్రమథనాయ' అని చివట 'సకలవిష' అని పలుకవలెను.
- శ్లో॥ హరాయ స్వాహా త్వం తతః వేదాభ్యక్షర సంయుతః
హనుమ న్మమోదరం పాతు - సర్వరోగ నిబర్హణః॥
తా॥ పిదప 'హరాయ స్వాహా' అని చెప్పవలెను. సర్వరోగము
లను పోగొట్టజాలిన నలుబది యారక్షరముల ఈ మంత్రము నా ఉదరమును
రక్షించు గాక :
- శ్లో॥ ఓం నమో భగవతేతి - పంచవదనాయ తతః
ఉత్తరముఖే చోచ్చార్య - క్రోడ వాగ్బీజ ముచ్చరేత్॥
తా॥ ' ఓం నమో భగవతే' అని 'పంచవదనాయ' అను దానిని
పిదప చెప్పవలెను. 'ఉత్తరముఖే' అని ఉచ్చరించి క్షౌం బీజము చెప్ప
వలెను.
- శ్లో॥ ఆదివరాహ సర్వసంపత్ - ప్రదాయ నిధి భూమి చ
ప్రదాయ పశ్చా జ్ఞ్వ రేతి రోగ నికృంతన స్వాహా॥
నాథిం పాతు మమ సదా - సుఖసౌభాగ్య హేతుకః॥
నేత్ర బాణార్ణకో మనోః - పశ్చాత్ ప్రణవ ముచ్చరేత్॥
తా॥ 'ఆది వరాహాయ సర్వసంప్రదాయ నిధి భూమి ప్రదాయ
జ్వర ఈతి రోగ నికృంతనాయ స్వాహా' అని చెప్పవలెను. సుఖ సౌభా

గ్యాలకు కారకుడైన హనుమంతుడు నా నాభిని రక్షించు గాక : ఇది ఏబది రెండక్షరముల మంత్రము. తరువాతి మంత్రమునకై ముందుగ ప్రణవము నుచ్చరింపవలెను.

శ్లో॥ నమో భగవతే పంచ - పదనాయ పదం తతః

ఊర్ధ్వముఖే త్యంతే - హయబీజం తతః పరమ్॥

తా॥ 'నమో భగవతే పంచపదనాయ' అని పదప ఊర్ధ్వముఖే అని 'హ్సాం' బీజమునుంచి

శ్లో॥ హయగ్రీవాయ సకల - ప్రదాయ సకలేతి చ

జన వశీకరణాయ సకల దానవాంతకాయ॥

తా॥ 'హయగ్రీవాయ సకలప్రదాయ' అని 'సకల' అని మరల చెప్పి జన వశీకరణాయ అని సకల దానవాంతకాయ అనవలెను.

శ్లో॥ పశ్చాత్పాణ్ణాయ స్వాహేతి - షట్పంచాశ దర్ణకో మనుః

మమ జానుద్వయం పాతు - సర్వరాక్షస నాశకః॥

తా॥ పదప ప్రాణ్ణాయ స్వాహా అని చెప్పిన ఏబది యారక్షరముల మంత్రమగును. సర్వరాక్షసనాయకుడైన హనుమంతుడు నా జానుద్వయమును రక్షించుగాక :

శ్లో॥ ఓం చ హ్రీ మిత్యయం చోక్త్వా - నమో భగవతే తతః

బ్రహ్మత్ర సంహారకాయ - రాక్షసకుల నాశయేతి॥

తా॥ ఓం అని హ్రీం అని పల్కి నమోభగవతే అనిన పదప బ్రహ్మత్ర సంహారకాయ అని రాక్షసకుల నాశయ అని

శ్లో॥ పతాక హనుమతేతి - మాయాబీజత్రయం తతః

క్రోడాత్ర వహ్నిజాయాం తం - మనుః పాదద్వయం మమ॥

తా॥ పతాక హనుమతే అని ఇం ఇం ఇం గ్నాం స్వాహా అని చెప్పిన మంత్రము నా పాదములను రక్షించుగాక :

శ్లో॥ హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - నాభిదేశం సదా మమ
 హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - పాతు జంఘద్వయం మమ॥
 తా॥ హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ ఎల్లప్పుడు నా నాభి ప్రదేశ
 మును రక్షించుగాక! హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ ఎల్లప్పుడు నా పిక్కల
 రెంటిని రక్షించుగాక. ఇట్లు ఆయా అవయవములతో చెప్పిన క్రమ
 మంతము ప్రత్యేకభావ మవసరములేదు. కావ యథా మూల మీయబడు
 చున్నది.

శ్లో॥ హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - నాభిదేశం సదా మమ
 హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - పాతు జంఘద్వయం మమ;
 హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - పాతు జంఘద్వయం మమ
 హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - పాదుద్వయం సదావతు;
 హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - కటిదేశం సదావతు;
 హ్రీం నమః పంచవక్త్రాయ - చోదరం పాతు సర్వదా;
 ఐం నమః పంచవక్త్రాయ - హృదయం పాతు సర్వదా;
 క్షాం నమః పంచవక్త్రాయ - బాహుయుగ్మం సదావతు;
 క్షీం నమః పంచవక్త్రాయ - కరయుగ్మం సదామమ;
 క్షూం నమః పంచవక్త్రాయ - కంఠదేశం సదావతు;
 క్షైం నమః పంచవక్త్రాయ - చుబుకం మే సదావతు;
 క్షౌం నమః పంచవక్త్రాయ - పాతు చోష్ఠద్వయం మమ
 క్షః నమః పంచవక్త్రాయ - నేత్రయుగ్మం సదావతు
 రాం నమః పంచవక్త్రాయ - శ్రోత్రయుగ్మం సదావతు
 రీం నమః పంచవక్త్రాయ - ఫాలం పాతు మహాబలః
 రూం నమః పంచవక్త్రాయ - శిరః పాయా త్పదా మమ
 రైం నమః పంచవక్త్రాయ - శిఖాం మమ సదావతు;
 రౌం నమః పంచవక్త్రాయ - మూర్ధానం పాతు సర్వదా;

రః నమః పంచవక్త్రాయ - ముఖం పాతు సదా మమ।
 బ్రైం నమః పంచ వక్త్రాయ - శ్రోత్రయుగ్మం సదావతు।
 క్షీం నమః పంచవక్త్రాయ - నేత్రయుగ్మం సదా మమ।
 క్షూం నమః పంచవక్త్రాయ - పాతు చోష్ఠద్వయం మమ।
 క్ష్రైం నమః పంచవక్త్రాయ - భ్రూయుగ్మం పాతు సర్వదా।
 క్షైం నమః పంచవక్త్రాయ - నాసికాం పాతు సర్వదా।
 క్షః నమః పంచవక్త్రాయ - కంఠం పాతు కపీశ్వరః।
 గ్మం నమః పంచవక్త్రాయ - పాతు వక్షస్థలం మమ।
 గ్నీం నమః పంచవక్త్రాయ - బాహుయుగ్మం సదా మమ।
 గ్నూం నమః పంచవక్త్రాయ - కరయుగ్మం సదావతు।
 గ్నైం నమః పంచవక్త్రాయ - మమ పాతు వశిత్రయం।
 గ్నౌం నమః పంచవక్త్రాయ - చోదరం పాతు సర్వదా।
 గ్నః నమః పంచవక్త్రాయ - నాభిం పాతు సదా మమ।
 అం నమః పంచవక్త్రాయ - వానరాయ కటిం మమ।
 ఈం నమః పంచవక్త్రాయ - ఊరుయుగ్మం సదావతు।
 ఊం నమః పంచవక్త్రాయ - జానుద్వంద్వం సదా మమ।
 ఐం నమః పంచవక్త్రాయ - గుల్ఫద్వంద్వం సదావతు।
 ఔం నమః పంచవక్త్రాయ - పాదద్వంద్వం సదావతు।
 అః నమః పంచవక్త్రాయ - సర్వాంగాని సదావతు।

శ్లో॥ వానరః పూర్వతః పాతు - దక్షిణే నరకేసరిః
 ప్రతీచ్ఛ్యాం పాతు గరుడః - ఉత్తరే పాతు సూకరః
 ఊర్ధ్వం హయాననః పాతు - సర్వతః పాతు మృత్యుహా॥
 తా॥ తూర్పు దిక్కున వానర రూపము రక్షించుగాక! దక్షిణ
 దిక్కున నరసింహ రూపము రక్షించుగాక! పశ్చిమ దిక్కున గరుత్మం
 తుడు రక్షించుగాక! ఉత్తర దిక్కునందు వరాహమూర్తి రక్షించుగాక!

ఊర్ధ్వ దిక్కున అశ్వముఖ రూపము రక్షించుగాక; మృత్యుంజయ రూపము అంతట రక్షించుగాక.

శ్లో॥ వానరః పూర్వతః పాతు - ఆగ్నేయ్యాం వాయునందనః
దక్షిణే పాతు హనుమాన్ - నిర్వతే కేసరీప్రియః॥

తా॥ తూర్పున వానరమూర్తి రక్షించుగాక; ఆగ్నేయ దిక్కున వాయునందన రూపము రక్షించుగాక; దక్షిణమున హనుమన్నూర్తి రక్షించు గాక; నైఋతి దిక్కున కేసరీ ప్రియుడు రక్షించుగాక.

శ్లో॥ ప్రతీచ్ఛ్యాం పాతు దైత్యారిః - వాయువ్యాం పాతు మంగళః
ఉత్తరే రామదాన స్తు - నిమ్నయుద్ధ విశారదః॥

తా॥ పశ్చిమ దిక్కున రాక్షసారి రక్షించుగాక; వాయువ్య దిక్కున మంగళరూపుడు రక్షించుగాక; ఉత్తర దిక్కున రామదాసు రక్షించుగాక; గంభీరముగ యుద్ధము చేయునేర్పరి రక్షించుగాక.

శ్లో॥ ఊర్ధ్వే రామసఖః పాతు - పాతాళే చ కపీశ్వరః
సర్వతః పాతు పంచస్యః - సర్వరోగ విక్రంతనః॥

తా॥ ఊర్ధ్వ దేశమున రామ సఖుడు రక్షించునుగాక; పాతాళమున కపీశ్వరుడు రక్షించుగాక; పంచముఖ హనుమంతుడు సర్వరోగములను పోగొట్టుచు అంతట రక్షించుగాక.

శ్లో॥ హనుమాన్ పూర్వతః పాతు - దక్షిణే పవనాత్మజః
పాతు ప్రతీచీ మక్షహ్నా - ఉదీచ్ఛ్యాం సాగరతారకః

తా॥ తూర్పున హనుమద్రూపుడు రక్షించుగాక; దక్షిణ దిక్కున వాయు కుమారుడు రక్షించుగాక; పశ్చిమ దిక్కున అక్షరాక్షస నాశకుడు రక్షించుగాక; ఉత్తర దిక్కున సముద్రమును చాటినవాడు రక్షించునుగాక.

శ్లో॥ ఊర్ధ్వం కేసరీనందనః - పా త్వధస్తా ద్విష్ణుభక్తః
పాతు మధ్యప్రదేశే తు - సర్వలంకా విదాహకః॥

తా॥ ఊర్ధ్వభాగమున కేసరీనందనుడు రక్షించుగాక : అధోభాగమున విష్ణుభక్తుడు రక్షించుగాక : మధ్యప్రదేశమునందు లంకనంతను దహించి వైచిన హనుమంతుడు రక్షించుగాక :

శ్లో॥ ఏవం సర్వతో మాం పాతు - పంచవక్త్రైః సదా కపిః

తా॥ ఈ రీతిగా పంచముఖాంజనేయుడు నన్ను అంతట రక్షించుగాక :

శ్లో॥ సుగ్రీవసచివః పాతు - మస్తకం మమ సర్వదా
వాయునందనః ఫాలం మే - మహావీరః క్రూమధ్యమమ్

తా॥ నా శిరస్సును సుగ్రీవుని మౌత్రి ఎల్లప్పుడు రక్షించుగాక : వాయునందనుడు నా ఫాల ప్రదేశమును రక్షించుగాక : మహావీరుడు నా కనుబొమలమధ్య ప్రదేశమును రక్షించుగాక :

శ్లో॥ నేత్రే ఛాయాపహారీ చ - పాతు శ్రోత్రే ప్లవంగమః
కపోతా కర్ణమూలే చ - పాతు శ్రీరామకింకరః॥

తా॥ ఛాయాగ్రాహిని సంహరించినవాడు నేత్రములను రక్షించుగాక : వానరరూపుడు చెవులను రక్షించుగాక : శ్రీరామసేవకుడు నా చెక్కిళ్ళను, కర్ణమూలమును రక్షించుగాక :

శ్లో॥ నాసాగ్ర మంజనాసూనుః - పాతు వక్త్రైః హరీశ్వరః॥
పాతు కంఠం చ దైత్యైః - స్కంధౌ పాతుసురార్చితః॥

తా॥ నాసికాగ్రమును అంజనాదేవి తనయుడు రక్షించుగాక : వానరశ్రేష్ఠుడు ముఖమును రక్షించుగాక : రాక్షసాంతకుడు కంఠమును రక్షించుగాక : దేవతలచే నర్పింపబడుస్వామి మూపు భాగము రక్షించుగాక :

శ్లో॥ జానౌ పాతు మహాతేజః - కూర్పరౌ చరణాయుధః
నఖాన్ నఖాయుధః పాతు - కక్షం పాతు కపీశ్వరః॥

తా॥ మహాతేజస్వంతుడగువాడు మోకాళ్ళను రక్షించుగాక :
చరణములు ఆయుధములుగా కలవాడు మోకాలి చిప్పలను రక్షించుగాక :
గోళ్ళు ఆయుధములుగా కలవాడు గోళ్ళను రక్షించుగాక : కప్పిళ్ళరుడు
కక్ష భాగమును రక్షించుగాక :

శ్లో॥ సీతాశోకావహరీ తు - న్తనౌ పాతు నిరంతరం
లక్ష్మణ ప్రాణదాతా అసః - కుక్షీం పా త్వనిశం మమ;

తా॥ జానకి దుఃఖము పోగొట్టినవాడు ఎల్లప్పుడు నా స్తనములను
రక్షించుగాక : లక్ష్మణునికి ప్రాణదాన మొనర్చినవాడు ఎల్లప్పుడు నా
పొట్టను రక్షించుగాక :

శ్లో॥ వక్తౌ ముద్రావహరీ చ - పాతు పార్శ్వే భుజాయుధః
లంఖణీభంజనః పాతు - పృష్ఠదేశే నిరంతరమ్॥

తా॥ ముద్రకను గొంపోయినవాడు వక్షస్థలమును రక్షించుగాక :
భుజము ఆయుధముగాగల స్వామి పార్శ్వభాగముల రక్షించుగాక : లంఖ
ణిని నాశనమొనర్చినవాడు ఎల్లప్పుడు పృష్ఠదేశములను రక్షించుగాక :

శ్లో॥ నాభిం ఛ రామదాన స్తు - కటిం పా త్వనిలాత్మజః
గుహ్యం పాతు మహాప్రాజ్ఞః - సన్ధౌ పాతు శివప్రియః॥

తా॥ రామదాను బొడ్డును రక్షించుగాక : వాయు కుమారుడు కటి
ప్రదేశమును రక్షించుగాక : మహాజ్ఞానియగువాడు రహస్య ప్రదేశమును
రక్షించుగాక : శివప్రియుడగువాడు సంధిస్థానములను రక్షించుగాక :

శ్లో॥ ఊరూ చ జానునీ పాతు - లంకాప్రాసాద భంజనః
జంఘౌ పాతు కపిశ్రేష్ఠః - గుల్ఫౌ పాతు మహాబలః॥

తా॥ లంకా ప్రాసాదమును నాశన మొనర్చినవాడు తొడలను,
మోకాళ్ళను రక్షించుగాక : వానరశ్రేష్ఠుడు పిక్కలను రక్షించుగాక :
మహాబలుడగువాడు చీలమండలను రక్షించుగాక :

శ్లో॥ అచలోద్ధారకః పాతు - పాదౌ భాస్కరసన్నిభః
 అంగా న్యమితసత్వాధ్యః - పాతు పాదాంగుళి స్పదా॥
 తా॥ పర్వతము నెత్తినెట్టివాడు పాదములను రక్షించుగాక; సూర్య
 నమానుడైనవాడు అవయవములను రక్షించుగాక; మిక్కిలి బలముచే
 గొప్పవాడగు స్వామి కాలివేళ్ళను రక్షించుగాక;

శ్లో॥ సర్వాంగాని మహాశూరిః - పాతు మాం రోమవాన్ నదా
 భార్యాం పాతు మహాతేజః - పుత్రాన్ పాతు నభాయుధః॥
 తా॥ మహాశూరుడగువాడు సర్వాంగములను రక్షించుగాక; రోమ
 వంతుడగువాడు నన్ను రక్షించుగాక; గోళ్ళు ఆయుధముగా కలవాడు
 పుత్రులను రక్షించుగాక;

శ్లో॥ పశూన్ పంచాననః పాతు - క్షేత్రం పాతు కపిశ్వరః
 బంధూన్ పాతు రఘుశ్రేష్ఠ - దానః పవనసంభవః
 తా॥ పంచముఖస్వామి పశువులను రక్షించుగాక; కపినాయకుడు
 పౌలమును రక్షించుగాక; రఘుకుల శ్రేష్ఠుని రామచంద్రుని దాసుడు,
 వాయు తనయుడునగువాడు బంధువులను రక్షించుగాక;

శ్లో॥ సీతా శోకాపహరీ సః - గృహాన్ మమ సదావతు
 తా॥ జానకీ శోకమును తొలగించినవాడు నా గృహముల నెల్ల
 ప్పుడు రక్షించుగాక;

శ్లో॥ హనుడు త్పంజరం యస్తు - పఠే ద్విద్వాన్ విచక్షణః
 న ఏష పురుషశ్రేష్ఠో - భుక్తిం ముక్తిం చ విండతి॥
 తా॥ విచక్షణాజ్ఞానముకల విద్వాంసుడెవ్వడు ఈ హనుమత్పంజర
 మును పఠించునో, అట్టి పురుషశ్రేష్ఠుడు ఇహమున భుక్తిని, పరమున
 ముక్తిని పొందగలడు.

శ్లో॥ కాలత్రయేఽప్యేకకాలే - పఠే న్వాసత్రయం నరః
సర్వశత్రూన్ క్షణే జిత్యా - స్వయం చ విజయీ భవేత్॥
తా॥ ఉదయ మధ్యాహ్న సాయంకాలములం దొక్క-పూటచొప్పున
మూడు నెలలు పఠించినచో ఆ మనుష్యుడు సర్వశత్రువులను జయించి
శానుగా విజయడగును.

శ్లో॥ అర్థాత్రై జలే స్థిత్యా - సప్తవారం పఠే ద్యుది
క్షయాపస్మార కుష్ఠాది - తాపజ్వర నివారణమ్ ।
తా॥ అర్థరాత్రియందు నీటిలోనుండి ఏడువారములు పఠించినచో
క్షయ, మూర్ఛ, కుష్ఠ వంటివి, తాపజ్వరముల నివారణ మగును.

శ్లో॥ అర్కవారేఽశ్వత్థమూలే - స్థిత్యా పఠతి యః పుమాన్
స పుమాన్ శ్రీయ మాప్నోతి - సంగ్రామే విజయీ భవేత్ ।
తా॥ ఆదివారమునాడు రావిచెట్టు మొదట కూర్చొని ఏ మనుష్యుడు
పఠించునో ఆ మనుష్యుడు సంపదలను పొందగలడు; యుద్ధమునను
విజయము నందగలడు.

శ్లో॥ అనేన మంత్రితం చాపి - యః పితేత్ రోగపిడితః
న నరో రోగనిర్ముక్తః - సుఖీ భవతి నిశ్చయః ।
తా॥ ఈ హనుమత్పంజరముతో మంత్రించబడిన నీటిని రోగ
పీడితుడు త్రాగినచో ఆ మనుష్యుడు రోగమునుండి విముక్తిచెంది నిశ్చ
యముగా సుఖవంతుడగును.

శ్లో॥ యో నిత్యం ధ్యాయే ద్యస్తు - సర్వమంత్ర వినిర్మితం
తం దృష్ట్వా దేవతా స్సర్వే - నమస్యంతి కపిశ్వరమ్॥
తా॥ ఎవడైతే సర్వమంత్రములచే నిర్మించబడిన పంజరము
నెవరు నిత్యము ధ్యానము చేయుదురో వానిని చూచి దేవతలందరు హను
మంతుని గూర్చి నమస్కరించగలరు.

శ్లో॥ రాక్షసాస్తు పలాయంతే భూతా ధావన్తి సర్వతః

తా॥ దీని పఠనమువలన రాక్షసులు, భూతాదులును భయమున పరుగిడి అన్నివైపులకు పారిపోవును.

శ్లో॥ ఇదం పంజర మజ్ఞాత్వా - యో జప న్మంత్రనాయకం
న శీఘ్రం ఫల మాప్నోతి - సత్యం సత్యం మయోదితమ్॥

తా॥ ఈ హనుమత్పంజరమును తెలిసికొనక మంత్ర రాజమును కేవలముగా ఎవరు జపింతురో అట్టివారు త్వరగా మంత్రసిద్ధిని పొందలేరు. ఈ నేను చెప్పిన విషయము ముమ్మాటికి యధార్థము.

శ్లో॥ త్రికాల మేకకాలం వా - పంజరం ధారయే చ్చుభం
పంజరం విధివ జప్త్వా - స్తోత్రైః వేదాంతసమ్మితైః
తోషయే దంజనాసూనుం - సర్వరాక్ష సమర్దనమ్॥

తా॥ రోజున మూడువేళలకాని లేదా ఒక్కమారుకాని కుభప్రదమగు పంజరమును ఐతింపవలెను. యథావిధిగా పంజరమును జపించి రాక్షసమర్దనుడైన శ్రీఅంజనేయుని వేదాంతమిశ్రితములైన స్తోత్రములతో సంతోషపెట్టవలెను.

శ్లో॥ ఇతీదం పంజరం యస్తు - పంచవక్త్ర హనుమతః
ధారయేత్ శ్రావయే ద్వాపి - కృతకృత్యో భవేన్నరః॥

తా॥ ఈ పంచముఖాంజనేయుని పంజరమును ఎవరు పఠింతురో లేదా ఎవరు విందురో వారు ధన్యులౌదురు.

ఇతి శ్రీ పరాశర సంహితాయాం శ్రీ పరాశరమైత్రేయ సంవాదే

పంచముఖ హనుమన్మంత్రవివరణే

శ్రీపంచముఖ హనుమత్పంజరం నామ చతుస్పత్తితమః పటలాః.

పంచ సప్తతిః పటలః

శ్రీ హనుమ దష్టోత్తర శతనామస్తోత్రం

శ్రీ పరాశరః :—

శ్లో॥ శృణు మైత్రేయః మంత్రజ్ఞః - అష్టోత్తరశత సంజ్ఞకః
నామ్నా హనుమత శ్లైవ - స్తోత్రాణాం శోకనాశనమ్॥

తా॥ శ్రీ పరాశరులవారు చెప్పుచున్నారు. ఓ మంత్రజ్ఞుడవైన మైత్రేయ మహామునీ! వినుము. హనుమతుని పేరగల ఈ అష్టోత్తర శతము స్తోత్రము చేసిన వారి దుఃఖమును నివారించునది.

శ్లో॥ పూర్వం శివేన పార్వత్యాః - కథితం పాపనాశనం
గోపాద్గోప్యతరం చైవ - సర్వోష్ఠిత ఫలప్రదమ్॥

తా॥ ఈ స్తోత్రము పూర్వము శివుణ్ణి పార్వతిదేవికి చెప్పబడినది. కోరికలన్నిటిని తీర్చగల ఇది మిక్కిలి రహస్యముగా నుంచదగినది.

శ్లో॥ ఋషి స్పదాశివః ప్రోక్తో - ఛందోఽనుష్టు బుదాహృతః
హనుమాన్ దేవతా ప్రోక్తో - హ్రం బీజ మితి చ స్మృతః
ప్రీం శక్తి ర్హ్రాం కీలకం చ - ప్రసాదే చ వినియోగః॥

తా॥ ఈ అష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమునకు ఋషి సదాశివుడు; అనుష్టుప్ చందస్సు; శ్రీ హనుమాన్ దేవత; హ్రంబీజం; ప్రీంశక్తిః ప్రహం కీలకం అని తెలిసికొన వలసినది. హనుమత్ప్రసాదమునందు వినియోగము.

ధ్యానం :—

శ్లో॥ ధ్యాయే య్చల దీవాకర ద్యుతి నిభం దేవారి దర్శాపహం
దేవేంద్ర ప్రముఖ ప్రశస్త యశసం దేదీప్యమానం ఋచా

హస్తాబ్జయి రసి భేట పుస్తుక సుధాకుంభం కుశాద్రీన్ హలం
ఖట్వాంగం ఫణి భూరుహం చ దధతం సర్వారి గర్వాపహమ్॥

తా॥ బాల సూర్యుని కాంతితో నమానమైన కాంతికలవాడును, రాక్షసుల గర్వముణచు వాడును, దేవేంద్రుని ప్రముఖులతో ఋజ్జుంత్రముల ద్వారా కీర్తింపబడు యశస్సుకల వాడును, దేదీప్యమానుడును, పద్మముల వంటి హస్తములతో కత్తి, డాలు, పుస్తుకము, అమృతకలశము, దర్పలు పర్వతము, నాగలి, మంచప్పకోడు, సర్పము, చెట్టు మున్నగు ఆయుధములను ధరించిన వాడును, శత్రువులందఱి గర్వమునణచు వాడును అగు హనుమంతుని ధ్యానింప వలెను.

శ్లో॥ హనుమాన్ స్థిరకీర్తిశ్చ - తృణీకృత జగత్ప్రయః
సురపూజ్య స్సురశ్రేష్ఠో - సర్వాధీశ స్సుఖవ్రదః॥

తా॥ హనుమంతుడు, స్థిరమైన కీర్తికలవాడు, ముల్లోకములను గడ్డిపోచగా నెంచినవాడు, దేవతలకు పూజింపదగినవాడు, దేవతలలో శ్రేష్ఠుడు, సర్వమునకు అధిపతి, సుఖమునిచ్చువాడు.

శ్లో॥ జ్ఞానవ్రదో జ్ఞానగమ్యో - విజ్ఞానీ విశ్వవందితః
వజ్రదేహో రుద్రమూర్తీ - దగ్ధ లంకా వరవ్రదః॥

తా॥ జ్ఞానమునిచ్చువాడు, జ్ఞానమే గమ్యమైనవాడు, విజ్ఞాని, ప్రపంచముచే నమస్కరింపబడినవాడు, వజ్రము వంటి దేహము కలవాడు, రుద్రరూపము కలవాడు, లంకను తగులబెట్టినవాడు, వరముల నిచ్చువాడు.

శ్లో॥ ఇంద్రజిద్భయకర్తా చ - రావణస్య భయంకరః
కుంభకర్ణస్య భయదో - రమాదాసో కపీశ్వరః॥

తా॥ ఇంద్రజిత్తును భయపెట్టువాడు, రావణునకు భయంకరుడు, కుంభకర్ణునకు భయము కల్గించువాడు, లక్ష్మీకీ దాసుడు, వానరనాయకుడు.

శ్లో॥ లక్ష్మణానందకరో దేవో - కప్పిసైన్యస్య రక్షకః
సుగ్రీవ నచివో మంత్రీ - పర్వతోత్పాటనో ప్రభుః॥

తా॥ లక్ష్మణున కానందము కల్గించిన వాడు, దేవుడు, వానరసేనకు సంరక్షకుడు, సుగ్రీవునకు సచివుడు, మంత్రాంగ మెరిగినవాడు, పర్వతమును పెకలించిన వాడు, సమర్థుడైన వాడు,

శ్లో॥ ఆజన్మబ్రహ్మచారీ చ - గంభీరధ్వని భీతిదః
సర్వేశః జ్వరహరీ చ - గ్రహకూట వినాశకః॥

తా॥ ఆజన్మ బ్రహ్మచారియైన వాడు, గంభీరమైన ధ్వని కలవాడు భయమును కల్గించువాడు, సమస్తమునకు అధిపతి, జ్వరమును పోగొట్టువాడు, గ్రహకూటమును వినాశమొనర్చువాడు.

శ్లో॥ ఠాకినీ ధ్వంసక స్సర్వ - భూత ప్రేత విదారణః
విషహర్తా చ విభవో - నిత్య స్సర్వలోకనాథః॥

తా॥ ఠాకినీ ధ్వంసకుడు, సర్వ భూత ప్రేత విదారణ మొనర్చువాడు, విషమును హరించువాడు, గొప్పతనము కలవాడు, నిత్యుడు, సర్వ లోకములకు నాధుడు.

శ్లో॥ భగవా న్కుండలీ దండీ - స్వర్ణయజ్ఞోపవీతధృత్
అగ్నిగర్భ స్వర్ణకాంతిః - ద్విభుజ స్తు కృతాంజలిః॥

తా భగవంతుడు, కుండలములు కలవాడు, దండము కలవాడు, బంగారు జందెము కలవాడు, అగ్నిగర్భుడు, బంగారుకాంతి కలవాడు, రెండు బుజములు కలవాడు, అంజలి ఘటించినవాడు.

శ్లో॥ బ్రహ్మత్రవారణ శ్శాంతో - బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మరూపధృత్
శత్రుహంతా కార్యదక్షో - లలాటాక్షోఽపరేశ్వరః॥

తా॥ బ్రహ్మత్రమును నివారించినవాడు, శాంతరూపుడు, వేదములు చక్కగా చదివినవాడు, బ్రహ్మరూపము ధరించినవాడు, శత్రువులను

చంపినవాడు, పనియందు సమర్థుడు, నుదుట కన్నుగలవాడు, వేరొక ఈశ్వరరూపమైన వాడు.

శ్లో॥ లంకోద్ధీపో మహాకాయః - రణశూరో ఽమితప్రభః
వాయువేగీ మనోవేగీ - గరుడస్య నమో జవే॥

తా॥ లంకను తగులబెట్టినవాడు, పెద్ద శరీరము కలవాడు, యుద్ధము నందు పరాక్రమము కలవాడు, అంతులేని కాంతి కలవాడు, వాయువు వంటి వేగము కలవాడు, మనోవేగము కలవాడు, వేగమున గరు త్కంతునితో సమానమైన వాడు.

శ్లో॥ మహాత్మా విష్ణుభక్త శ్చ - భక్తాభీష్ట ఫలప్రదః
నంజీవినీ సమాహర్తా - సచ్చిదానంద విగ్రహః॥

తా॥ మహాత్ముడు, విష్ణుభక్తుడు, భక్తులు కోరిన ఫలమునిచ్చువాడు, నంజీవినీ పర్వతమును తెచ్చినవాడు, సత్యజ్ఞాన ఆనందములు రూపు దాల్చినవాడు.

శ్లో॥ త్రిమూర్తి పుండరీకాక్షో - విశ్వజి ద్విశ్వభావనః
విశ్వహర్తా విశ్వకర్తా - భవ దుఃఖైక భేషజః॥

తా॥ త్రిమూర్తి స్వరూపుడును, తెల్లదామర బోలు నేత్రములు కలవాడును, విశ్వమును జయించిన వాడును, విశ్వమునకు కారణమైన వాడును, విశ్వమును హరించువాడును, విశ్వమునొనర్చినవాడును, సంసార దుఃఖమునకొకే ఒక ఔషధమైన వాడును.

శ్లో॥ వహ్నితేజో మహాశాంతో - చంద్రస్య సదృశో భవః
సేతుకర్తా కార్యదక్షో - భక్తపోషణ తత్పరః

తా॥ అగ్నివంటి తేజస్సు కలవాడును, మహాశాంతుడును, చంద్రునితో సమానమైన వాడును, శివస్వరూపుడును, సేతువును నిర్మించినవాడును, కార్యసమర్థుడును, భక్తులను పోషించుటలో విమగ్నుడై యుండువాడును.

శ్లో॥ మహాయోగీ మహాదైర్యో - మహాబల పరాక్రమః
అక్షహంతా రాక్షసమ్నో - ధూమాక్షవధకృ న్మునేః!

తా॥ మైత్రేయ మహామునీ! ఇంకను మహాయోగియు, మిక్కిలి దైర్యము కలవాడు, మిక్కిలి బలపరాక్రమములు కలవాడు, అక్షరాక్షసుని చంపినవాడు. రాక్షసుల సంహరించినవాడు, ధూమాక్షుని సంహరించినవాడు.

శ్లో॥ గ్రస్తసూర్యో శాస్త్రజేతా - వాయుపుత్రః ప్రతాపవాన్
తపస్వీ ధర్మనిరతో - కాలనేమి వధోద్యమః!

తా॥ సూర్యుని మ్రుంగినవాడు, సర్వశాస్త్రము లెరిగినవాడు, వాయు సంధనుడు, ప్రతాపశాలి, తపస్సంపన్నుడు, ఎల్లప్పుడు ధర్మము నాచరించువాడు, కాలనేమివధ యత్నము కలవాడు.

శ్లో॥ ఛాయాహర్తా దివ్యదేహో - పావనః పుణ్యకృ త్పివః
లంకాభయప్రదో ధీరో - ముక్తాహార విభూషితః॥

తా॥ ఛాయాగ్రాహీయగు రాక్షసీని సంహరించిన వాగు, దివ్యమైన దేహము కలవాడు, పవిత్రుడు, పుణ్యము నాచరించువాడు, మంగళ స్వరూపుడు, లంకాభయము కల్గించువాడు, దైర్యసంపన్నుడు, ముత్యాల హారములచే అలంకరింప బడినవాడు.

శ్లో॥ ముక్తిదో భుక్తిద శ్చైవ - శక్తిద శ్శమకరేతి చ
హరి ర్నిరంజనో నిత్యో - సర్వపుణ్య ఫలప్రదః॥

తా॥ ముక్తినిచ్చువాడు, భుక్తినిచ్చువాడు, శక్తినిచ్చువాడు, శమము నొనర్చువాడు, హరిస్వరూపుడు, దోషరహితుడు, నిత్యుడు, సర్వ పుణ్యముల ఫలితమునిచ్చువాడు,

శ్లో॥ ఇతీదం శ్రీహరేః పుణ్య - నామాష్టోత్తరం శతం
పఠనాత్ శ్రవణా న్మర్త్యః - జీవ న్ముక్తో భవే ద్ధృవమ్॥

తా॥ ఇది శ్రీ హనుమంతుని యొక్క పుణ్యప్రదమగు నామములు నూట యెనిమిది. వీనిని చదువుట వలన, వినుటవలన కూడ మనుష్యుడు నిశ్చయముగా జీవన్ముక్తుడగును.

ఇతి శ్రీ పరాశర సంహితాయాం పరాశర మైత్రేయ సంవాదే
శ్రీ పంచముఖ హనుమన్కంఠ వివరణే శ్రీ హనుమదష్టోత్తర
శతనామస్తోత్రం నామ పంచోత్తర సప్తతి తమః పటలః

ప ట్న ప్త తిః ప ట ల ః

శ్రీ వానరగీతా

శ్రీ పరాశర ఉవాచ :-

శ్లో॥ శృణు మైత్రేయ! విప్రవే - స్తోత్రం శ్రీ హనుమత్పురం
కృతం సర్వవానరై శ్చ - శ్రీ వానరగీతాభిదమ్॥

తా॥ శ్రీ పరాశరుల వారిట్లు పల్కిరి. ఓ మైత్రేయ మహామునీ!
వానర ప్రముఖులందరిచే చేయబడిన వానరగీత అనుపేరు గల హనుమ
త్పురమైన స్తోత్రమును వినుము.

శ్లో॥ స్తోత్రం సర్వోత్తమం చైవ - హనుమ త్తత్పదర్శనం
సర్వమాయాహరం చైవ - ఆధి వ్యాధి వినాశనమ్॥

తా॥ ఈ స్తోత్రము అన్నిటి కంటె ఉత్తమైనది, హనుమ తత్త్వ
మును ప్రదర్శించునది. సర్వవిదముల మాయలను హరించునది. శారీరక
మానసిక రుగ్మతలను తొలగించునది.

శ్లో॥ అగస్త్యేనపురా ప్రోక్తం - సర్వేషాం మునినన్నిధా
ఇంద్రేణ యాచితే నైవ - లోకోపకరణేచ్ఛయా॥

తా॥ ఇది లోకోపకరణేచ్ఛితో ఇంద్రునిచే అడుగబడినది. మును
లందరి సమక్షమున అగస్త్యునిచే చెప్పబడినది.

శ్లో॥ ఇంద్రోఽథ పరిపవ్రచ్చ - సత్కృతం మునిపుంగవం
అగస్త్యం చ మహాత్మానం - ఆసీనం చ సుఖాననే॥

తా॥ ఇంద్రుడు సత్కరింపబడిన మునిశ్రేష్ఠుడు, మహాత్ముడు,
సుఖాననమున కూర్చున్నవాడు నగు అగస్త్యుని ఇట్లడిగెను.

శ్లో॥ దేవదేవ భషాంభోధేః - దుస్తరా తృలుషేంద్రియాః
జనాః కథం తరంతీహ - త న్మే వద కృపానిధేః॥

తా॥ ఓ దేవదేవా! దయామయా! సంసార మహా సముద్రము
దాటరానిది. అట్టి దానిని కలుషమగు ఇంద్రియములు కల జనులెట్లు దాట
గలరో నాకు చెప్పవలసినది.

శ్రీ అగస్త్య ఉవాచ :-

శ్లో॥ హనుమంతం కృతం స్తోత్రం - వానరై ర్విమలాత్మభిః
పఠన్తి యే సదా మర్త్యాః - తచ్చిత్తా విమలాత్మకాః
తరన్తి భవపాదోఢిం - పాపువన్తి హరేః పదమ్॥

తా॥ నిష్కల్మష హృదయులగు వానరులచే హనుమంతుని గూర్చి
స్తోత్రము చేయబడినది. సన్మనస్సులతో ఆ హనుమంతుని యందు
చిత్తమునుంచి ఎల్లప్పుడు వీ మానవులు ఆ స్తోత్రమును పఠింతురో
వారు సంసార మహా సముద్రమును దాటగలరు. హనుమంతుని సన్నిధిని
చేరుకొనగలరు.

శ్లో॥ ఆయుః కీర్తి ర్యశ క్షైవ - లభన్తే నాత్ర సంచయః

తా॥ అట్టివారు చిరాయువును, గొప్ప కీర్తిని పొందగలరు. ఇందు
సందేహములేదు.

వ॥ ఓం అస్య శ్రీవానరగీతా స్తోత్ర మంత్రస్య
 అగస్త్యభగవాన్ ఋషిః జగతీ చ్చందః శ్రీ
 హనుమాన్ దేవతా మారుతాత్మజ ఇతి బీజం
 అంజనాసూను రితి శక్తిః వాయుపుత్ర ఇతి
 కీలకం శ్రీహనుమత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే వినియోగః॥

ధ్యానం:-

శ్లో॥ వాయే జానుని వామజాను మవరం జనాభ్య ముద్ధ్రాన్వితం
 హృద్దేశే కలయ న్నుతో మునిగణై రధ్యాత్మదక్షేక్షణః
 ఆసీనః కదళీవనే మణిమయే బాలార్కకోటి ప్రభః
 ధ్యాయన్ బ్రహ్మ పరం కరోతు మనసా శుద్ధిం హనుమాన్మమ
 తా॥ ఎడమచేతిని ఎడమ మోకాలిపై నుంచి రెండవ చేతితో జ్ఞాన
 ముద్ర వైచి, హృదయ సమీపమున నుంచినట్టి, ముని సమూహముచే
 నుతంపబడునట్టి, అధ్యాత్మ దృష్టి కల్గినట్టి, అరటితోటయందు మణిమయ
 పీఠమున కూర్చొని యున్నట్టి, కోటి బాల సూర్యుల కాంతి కల్గినట్టి, పర
 బ్రహ్మ ధ్యానమున నున్నట్టి హనుమంతుడు నాకు మనశ్శుద్ధిని కల్పించు
 గాక!

(కొన్ని పాఠములందీ క్రింది శ్లోకమును కలదు.)

శ్లో॥ సంజీవ పర్వతోద్ధారః మనోదుఃఖం నివారయ
 ప్రసేద సుమహాబాహో త్రాయస్వ హరిసత్తమః॥
 తా॥ సంజీవ పర్వతమును ఎత్తినవాడా! నా మనస్సునందలి
 దుఃఖమును పోగొట్టుము. ఓ మహాబాహూ! అనుగ్రహింపుము. ఓ వానర
 శ్రేష్ఠా! రక్షింపుము.

శ్రీసుగ్రీవః:-

శ్లో॥ సువర్ణ శైలస్య గవాం చ కోటి
 శతస్య కోటే శ్చ శతస్య యవ్వు

దానస్య నై వాస్తి సమం ఫలం చ
ధృవం చ తన్మారుతి దర్శనేన॥

తా॥ సుగ్రీవుడు చేసిన స్తోత్రమిది. బంగారు పర్వత శిఖరములు వంద, గోవులు వందకొట్లు దానము చేయుటవలన వచ్చు ఫలముతో సమానమైన దేదియు లేదు. కాని మారుతి దర్శనము వలన తప్పక అంతటి ఫలితము లభించును.

శ్రీగంధమాదనః -

శ్లో॥ హనుమన్నితి మే స్నానం - హనుమన్నితి మే జపః
హనుమన్నితి మే ధ్యానం - హనుమత్కీర్తనం సదా॥

తా॥ శ్రీగంధమాదనుడు చేసిన స్తోత్రమిది. హనుమాన్ అనుటయే నాకు పవిత్రమగు స్నానము. హనుమాన్ అనుటయే నా జపము. హనుమాన్ అనుటయే నా ధ్యానము. ఎల్లప్పుడు నాకు కావలసినది హనుమత్కీర్తనమే.

శ్రీసుషేణః -

శ్లో॥ రామభక్త చరితా కథామృతం
వాయుతనయ గుణానుకీర్తనం
రామదాసః తవ పాద సేవనం
సంభవన్తు మమ జన్మ జన్మని॥

తా॥ శ్రీ సుషేణుడు చేసిన స్తోత్రమిది. రామభక్తుడగు హనుమంతుని కథామృతము గ్రోలుట వాయునందనుని గుణములు సుతించుట, ఓ రామదాసాః నీ పాదసేవనములే నాకు జన్మ జన్మల సమకూడునుగాక।

శ్రీ అంగదః -

శ్లో॥ మాతా సువర్చలా దేవీ - పితా మే వాయునందన.
బాంధవా హనుమద్భుకాః - స్వదేశం భువనత్రయమ్॥

తా॥ శ్రీఅంగడుడు చేసిన స్తోత్రమిది. సువర్ణాలాదేవియే నా తల్లి. వాయుదేవుని పుత్రుడగు హనుమంతుడే నా తండ్రి. హనుమద్భక్తులే నా బంధువులు. స్వస్థానమే నాకు ముల్లోకములను.

శ్రీనీలః

శ్లో॥ భక్త కల్పతరుం సౌమ్యం - లోకోత్తర గుణాకరం
సువర్చలాపతిం వందే - మారుతిం వరదం సదా॥

తా॥ శ్రీనీలుడు చేసిన స్తోత్రమిది. భక్తులకు కల్పవృక్షమువంటివాడు, సౌమ్యుడు లోకోత్తర గుణములకు నిలయమైనవాడు, సువర్చలా నాథుడు, వాయుపుత్రుడు, వరము లిచ్చువాడునగు హనుమంతునకు ఎల్లప్పుడు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రీగవాక్షః-

శ్లో॥ వాయుపుత్రేణ మహతా - యద్య దుక్తం కరోమి తత్
న జానామి తతో ధర్మం - మద్ధర్మం రక్ష మాం సదా॥

తా॥ శ్రీగవాక్షుడు చేసిన స్తోత్రమిది. మహాత్ముడగు వాయుకుమారుడు ఏది చెప్పిన అది చేయుచున్నాను. అంతకంటె నాకు ధర్మము తెలియదు. ఓ అంజనేయా! నన్ను నా ధర్మమును రక్షింపుము.

శ్రీమైందః-

శ్లో॥ సమీరసూతేః సతతం త్వ దాజ్ఞయా
త్వ దంశకః ప్రేరిత మానసేంద్రియః
కరో మ్యహం య చ్చ శుభా శుభం ప్రభోః
త్వ త్రీతయే మత్కృత మస్తు త త్పదా॥

తా॥ శ్రీమైంద్రుడు చేసిన స్తోత్రమిది. ఓ వాయుకుమారా! ఎల్లప్పుడు నీ ఆజ్ఞ వలననే అంశకలవాడును' నీచే ప్రేరేపింపబడిన మాన

సేంద్రియము కలవాడున్నవీ శుభాశుభకర్మలనెప్పుడు నాచరించుచుంటినో ఆ నాచేత చేయబడినవన్నియు ఓ ప్రభూ! నీ ప్రీతికొఱకు చేసినవగుగాక!

శ్రీద్వీవిదః -

శ్లో॥ రామాదీనాం రణే ఖ్యాతిం దాతుం యో రావణాదికాన్
నావధీ త్వయమే వైకస్తం వందే హనుమత్ప్రభుమ్॥

తా॥ శ్రీ ద్వీవిదుడు చేసిన ప్రోత్రమిది. శ్రీరామచంద్రాదులకు యుద్ధరంగమున కీర్తినిచ్చుటకై తానే రావణాదులను చంపగల్గియు స్వయముగా వారిని చంపక రామాదులకై విడిచిపుచ్చిన హనుమంతునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రీశరభః -

శ్లో॥ భామస్య వానరే పూజా - కర్తవ్యా హనుమత్ప్రభోః
భవే త్స శుచి రాయు శ్రీః - పుత్ర మిత్ర కళత్రవాన్॥

తా॥ శ్రీశరభుడు చెప్పిన దీశ్లోకము. మంగళవారమునాడు హనుమత్పూజ గావించవలెను. అట్లు పూజించినవాడు శుచి, ఆయుర్దాయము, సంపద, పుత్ర మిత్ర భార్యులు కలవాడగును.

శ్రీగవయః -

శ్లో॥ అమిషీకృత మార్తాండం - గోష్పదీకృత సాగరం
తృణీకృత దశగ్రీవం - ఆంజనేయం నమా మ్యహమ్॥

తా॥ శ్రీగవయుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. సూర్యుని మాంసపు ముక్కగా చేసినవానిని, సముద్రమును అవుగిట్టతో నేర్పడిన గుంట మాత్రముగా చేసినవానిని, రావణాసురుని గడ్డిపరకతో నమానముగ చూచినవానిని ఆంజనేయుని గూర్చి నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రీ ప్రహస్తః -

శ్లో॥ ఉల్లంఘ్య సింధో స్ఫులిలం నలీలం
యశ్శోక వహ్నిం జనకాత్మజాయాః
అదాయ తే నైవ దదాహ లంకాం
నమామి తం ప్రాంజలి రాంజనేయమ్॥

తా॥ శ్రీ ప్రహస్తుడు చెప్పుచున్నాడు. నముద్ర జలమును కేలికగా దాటివైచి జానకీదేవియొక్క దుఃఖమును అగ్నిని తీసివైచి దానితో లంకను తగులబెట్టిన ఆంజనేయునకు దోయిల్లాగ్ని నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రీ నలః -

శ్లో॥ నమా మ్యహం వాయుజ పాదపంకజం
కరోమి త ద్వాయుజ పూజనం సదా
వదామి వాతాత్మజ నామ మంగళం
స్మరామి వాయోర్భవ కీర్తనం శుభమ్॥

తా॥ శ్రీ నలుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. వాయుసూనుని పాదపద్మము లకు నమస్కరించుచున్నాను. ఆ వాయునందనుని పూజ నెల్లప్పుడు చేయుచున్నాను. వాయుకుమారుని మంగళప్రదమైన నామమును స్మరించు చున్నాను. వాయుసూతుని శుభప్రదమైన కీర్తనను స్మరించుచున్నాను.

శ్రీ ధర్మకః -

శ్లో॥ నప్తషష్టి ర్భూతాన్ కోటి - వానరాణాం తరస్వీనాం
య స్సంజీవనయామాస - తం వందే మారుతాత్మజమ్

తా॥ శ్రీ ధర్మకుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. యుద్ధమున చంపబడిన బలిష్ఠులగు అరువది యేడుకోట్ల వానరులను ఎవరు బ్రతికించిరో అట్టి హనుమంతునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రీగజః -

శ్లో॥ తనో వాలపాళః పితా పార్వతీళః
స్ఫుర ద్భాహదండో ముఖే వజ్రదంష్ట్రా
సతీ చాంజనా యస్య మాతా తతోఽన్యం
న జానే న జానే న జానే న జానే॥

తా॥ శ్రీగజుడుచెప్పిన శ్లోకమిది. దేహమున ఎవరికి తోక యుండునో; ఎవరికి తండ్రి పార్వతీపతియగు శంకరుడో, ఎవరికి ప్రకాశించు బుజములు, ముఖమున వజ్రాయుధముతో సమానమైన కోర కలవో, ఎవరికి అంజనాదేవి తల్లియో అట్టి వానికంటె ఇతరు లెవ్వరు నాకు తెలియరు, తెలియరు ముమ్మాటికి తెలియరు.

శ్రీఋక్షరజనః—

శ్లో॥ ఋద్ధి ర్బలం యశో ధైర్యం - నిర్భయత్వ మరోగతా
అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ - హనుమ త్స్మరణా ద్భవేత్॥

తా॥ శ్రీ ఋక్షరజనుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. ఋద్ధి, బలము, కీర్తి, ధైర్యము, భయము లేకుండుట, రోగము లేకుండుట, పీడ లేకుండుట వాక్పటిమ మున్నగున వన్నియు హనుమంతుని స్మరణమువలన లభించును.

శ్రీ సంపాతిః :-

శ్లో॥ సీతా శోకస్య నాశాయ - శ్రీరామే శోకనాశనం
సాధకానాం సుఖం ధన్యం - వాయుసూనుం నమా మ్యహమ్॥

తా॥ శ్రీ సంపాతీ చెప్పిన శ్లోకమిది. సీతాదేవి యొక్క దుఃఖమును పోగొట్టినవానిని, శ్రీరాముని దుఃఖమును పోగొట్టువానిని, సాధకు లగువారికి సుఖరూపమైయుండునట్టి ధన్యుడగు హనుమంతుని గూర్చి నేను నమస్కరించుచున్నాను.

శ్రీవేగవాన్

శ్లో॥ అంజనా వరపుత్రాయ - రామేష్టాయ హనుమతే
సర్వలోకైక వీరాయ - భవిష్యద్బ్రహ్మణే నమః॥

తా॥ శ్రీ వేగవంతుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. అంజనాదేవి యొక్క ఉత్తమ పుత్రుడు, రామునకు ఇష్టుడు. సర్వలోకములకు ఒకే ఒక్క వీరుడు, రాజోపు యుగముల బ్రహ్మయగు హనుమంతునకు నమస్కారము.

శ్రీరుంధ్రగ్రీవః -

శ్లో॥ హనుమ త్సదృశం దైవం - నాస్తి నాస్తితి భూతలే
తం పూజయన్తి సతితం - బ్రహ్మ గౌరీ మహేశ్వరాః॥

తా॥ శ్రీరుంధ్రగ్రీవుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. హనుమంతునితో సమానమైన దైవమీ భూతలమున లేడు లేడు అని బ్రహ్మ, పార్యతీ పరమేశ్వ రాదులందఱు ఎల్లప్పుడు ఆ హనుమంతునే పూజించుచున్నారు.

శ్రీ దధిముఖః -

శ్లో॥ అలోడ్య వేద శాస్త్రాణి - సర్వాణ్యపి మహర్షిభిః
ఇద మేకం సునిర్ణీతం - న దైవం హనుమత్పరమ్॥

తా॥ శ్రీదధిముఖుడు చెప్పిన శ్లోకమిది సమస్తములైన వేద శాస్త్రములను పూర్తిగా విమర్శించిన మహర్షులచే ఈ ఒక్క విషయము చక్కగా నిర్ణయించబడినది. అది ఏమన హనుమంతుని కంటె గొప్ప వాడగు దైవము లేడు.

శ్రీ సుదంష్ట్రః -

శ్లో॥ మంగళం హనుమన్నిత్యం - మంగళం కపిపుంగవః
మంగళం చాంజనసూనో - మంగళం రాఘవప్రియమ్॥

తా॥ శ్రీ సుదంష్టుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. ఓ హనుమంతా :
 నిత్యము నీకు మంగళము ఓ వానరశ్రేష్ఠా : నీకు మంగళము. ఓ అంజనా
 దేవి కుమారుడా : నీకు మంగళము. ఓ రాఘవప్రియా : నీకు నిత్యము
 మంగళము.

శ్రీ ఋషభః -

శ్లో : కరుణారస పూర్ణాయ - జగ దానందహేతవే.
 కుక్షిస్థాఖిల లోకాయ - హనుమ ద్రభూణే నమః॥

తా శ్రీ ఋషభుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. కరుణతో విండినవాడును,
 జగత్తున అనందకారణమును, సమస్తలోకములు ఉదరమున కలవాడును
 అగు బ్రహ్మరూపుడైన హనుమంతునకు నమస్కారము.

శ్రీశృఘ్నః -

శ్లో : దాతా దాపయితా చైవ - సంవాహన్ రక్షక స్తథా
 ప్రేరక శ్చానుమోదా చ - కర్తా భోక్తా కపీశ్వరః॥

తా శ్రీశృఘ్నుడు చెప్పిన శ్లోకమిది, ఇచ్చువాడు, ఇప్పించువాడు
 సేవచేయువారిని రక్షించువాడు, లోకమునకు ప్రేరకుడు, లోకకృత్యముల
 కనుమోదకుడు, చేయువాడు, అనుభవించువాడు అందఱు హనుమంతుడే.
 హనుద్విన్నముగా లోకమందేదియు లేదు.

శ్రీజాంబవాన్ :-

శ్లో॥ భుక్తి ముక్తిప్రదం నామ - విహాయ హనుమన్ తవ
 సంసరంతి జనా మూఢాః - కిం విచిత్ర మతఃపరమ్॥

తా॥ శ్రీ జాంబవంతుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. ఓ హనుమంతా :
 భుక్తిని ముక్తిని ప్రసాదించెడి నీ దివ్యమైన నామమును వీడి ఈ మూఢు
 లైన జనులు మరల మరల జన్మలనెత్తుచున్నారు. ఇంతకంటె విచిత్ర
 మేమికలదు ?

శ్రీ జ్యోతిర్ముఖః-

శ్లో॥ మ త్రార్థనా ఫలమిదం మమ జన్మన శ్చ
 నేచ్ఛామి కించి దపరం హనుమన్ ! మహాత్మన్ !
 త్వద్దాస దాసజన పాద రజోనికేత
 మన్మద్ధితో భవతు సేవకపారిజాత ॥

తా॥ శ్రీ జ్యోతిర్ముఖుడు చెప్పుచున్నాడు. సేవకుల పాలిబి పారి
 జాత వృక్షమువంటివాడా! నీ దాసాసుదాసులగు వారి పాదరేణువు నాకు
 హితము గూర్చునదగుగాక; ఓ మహాత్మా! హనుమంతా! నా జన్మకు,
 నిన్నుగూర్చిన ప్రార్థనకు ఫలముగా నేను కోరన దిదియే. ఇంతకుమించి
 యేమాత్రము కోరను.

శ్రీ సుముఖః-

శ్లో॥ రసనేః రససారజ్ఞ మధు రాస్వాద కాంక్షిణిః
 హనుమ న్నామ పీయాషం సర్వదా రసనే పీబి ॥

తా॥ శ్రీ సుముఖుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. రససారము నెరిగి మధు
 రమైన ఆస్వాదనము కాంక్షించు ఓ నాలుకా! నీవెల్లప్పుడు హనుమన్నా
 మామృతమునే త్రాగుము.

శ్రీ గోలాంగూలః-

శ్లో॥ కుతో దుర్దినం వా కుతో భౌమవరః
 కుతో వై ధృతి స్తస్య భద్రా కథం వా
 కుతో వా వ్యతీపాత దోషక్షతం వా
 హనుమ త్పదధ్యాన వీతాభుభస్య ॥

తా॥ శ్రీ గోలాంగూలుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. హనుమత్పదధ్యానము
 ద్వారా అకుభములను పోగొట్టుకున్న వానికిక దుర్దినమవి యేమున్నది?
 మంగళ వారమేమునద్దీ. వై ధృతి యోగం ఎందుకు? కుభముల ఆలోచన

ఎందుకు వ్యతీసాతయోగమెందుకు! దోషసమయమని, తుమ్మినసమయమని దోషశంక ఎందుకు? హనుమత్కార్యము చేయువారేమియు ఆలోచించ పనిలేదు - హనుమద్ధానముననే సర్వ శుభములు కలుగును.

శ్రీకుముదః -

శ్లో॥ త్రాతాలో భువి పాదా శ్చ - మార్గా శ్చ రసనే త్వయా
హనుమన్నిర్మితా స్సన్తి - జనానాం హీనతా కుతః।

తా॥ శ్రీ కుముదుడు చెప్పుచున్నాడు. భక్తజనులను రక్షించగల హనుమంతుని పాదములు ఆరాదించు కొనుటకై భూమిపై నున్నవి. ఓ నాలుకా! నీచేత నిర్మింపబడిన ధ్యానాదికములగు హనుమన్మార్గములు ఉన్నవి. ఇక జనులకు హీనత ఎందుకు? లోకేమున్నది.

శ్రీశతబలిః -

శ్లో॥ ధన్యోఽస్మ్యను గ్రహీతోఽస్మి వ్షణ్యోఽస్మి మహతోఽస్మ్యహం
హనుమన్ త్వత్పదాంభోజ సేవా విభవ యోగతః।

తా॥ శ్రీశతబలి చెప్పిన శ్లోకమిది. ఓ హనుమంతా! నీ పాద పద్మముల సేవయనెడు భాగ్యము లభించుటవలన నేను ధన్యుడనైతిని, అను గ్రహింపబడిన వాడనైతిని. పుణ్యవంతుడనైతిని. గొప్పవాడనైతిని.

శ్రీకేశరిః -

శ్లో॥ త్వత్తోఽన్యం శరణం నాస్తి - త్వ మేవ మమ రక్షకః
అతో మయి కృపాదృష్ట్యా - హనుమన్ రక్ష మాం సదా॥

తా శ్రీకేశరి చెప్పిన శ్లోకమిది. ఓ హనుమంతా! నీకంటె నాకు వేరొక శరణ్యము లేదు, నీవే నా రక్షకుడవు. కావున నాయందు దయ చూపి ఎల్లప్పుడు నన్ను రక్షింపుము.

శ్రీమారీచః -

శ్లో॥ సదా పాపౌఘ నిఘాతం - పాపేఘ హృష్టమానసం
పాపాత్మానం మహాపాపం - రక్ష మాం హనుమత్ప్రభో!

తా॥ శ్రీ మారీచుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. ఓ హనుమన్మహాప్రభో
 ఎల్లప్పుడు పాప సమూహమున త్రోయబడువాడును, పాపము నందే
 సంతోషించు మనస్సు కలవాడను, పాపాత్ముడను, మహాపాపినగు నన్ను
 రక్షింపుము.

శ్రీ తరుణః -

శ్లో॥ హనుమ దాజ్ఞయా యచ్చ - భావి త దృవతి ధృవం
 య దభావి న త ద్భావి - వృధా దేహపరిశ్రమః॥

తా శ్రీ తరుణుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. హనుమదాజ్ఞ వలన
 కానున్నదేది కలదో అది తప్పక జరుగును. ఏది కాదగదో అది కానే
 కాదు. కావున శరీరముచే పడుపాట్లు వ్యర్థము.

శ్రీ గోముఖః -

శ్లో॥ అపరాధ శతం నిత్యం - కుర్వాణం మాం సృశంసకం
 క్షమస్వ దానబుద్ధ్యా త్వం - హనుమన్ కరుణానిధే॥

తా శ్రీ గోముఖుడు చేసిన ప్రార్థన ఇది. ప్రతి దినము వందల
 కొలది తప్పులు చేయుచు దుర్మార్గుడనై యున్న నన్ను దాసునిగా తలచి
 కరుణానిధివైన ఓ హనుమంతా! నీవు క్షమించుము.

శ్రీ పనసః -

శ్లో॥ హనుమతో న పరం పరమార్థతో
 హనుమతో న పరం పరమార్థతః
 ఇతి వదామి జనాన్ పరమార్థతో
 న హి పరం భవతా త్ర విచక్షణః॥

తా॥ శ్రీ పనసుడు చెప్పిన శ్లోకమిది. పరమార్థ దృష్టితో చూచిన
 హనుమంతుని కంటే పరమైనది లేదు. పరమార్థ దృష్ట్యా హనుమంతుని
 కంటే పరమైనది లేదు అని జనులను గూర్చి పరమార్థ దృష్టితో చెప్పు
 చున్నాను. ఇందింత కంటే ఆలోచించ వలసినది లేదు.

శ్లో॥ ఇతీదం వానరప్రోక్తం - సర్వసాపహరం పరం
 సర్వజ్ఞాన ప్రదం చైవ - సర్వసౌభాగ్య వర్ధనమ్॥
 తా॥ అను ఈ వానరులచే చెప్పబడిన స్తోత్రము అన్ని సాపము
 లను తొలగించగలది. సర్వ విధముల జ్ఞానమునిచ్చునది. సర్వ సౌభాగ్య
 ములను పెంపొందించునది.

ఇతి శ్రీ పరాశర సంహితాయాం పరాశర మైత్రేయ సలవాదే
 శ్రీ పంచముఖ హనుమన్మంత్ర వివరణే శ్రీవానరగీతా నామ
 షట్సప్తతితమః పటలః

సప్త సప్తతిః పటలః

హనుమజ్జయన్తి కథనం

శ్రీ మైత్రేయః -

శ్లో॥ కథం జయంత్యాం హనుమాన్ - పూజనీయః పరాశరః
 విధిః కో వా ఫలం కిం వా - కాలః కో వా విశేషతః
 త త్సర్వం బ్రూహి భగవన్ - లోకానాం హితకామ్యయా॥
 తా॥ శ్రీ మైత్రేయు లడుగుచున్నారు. ఓ పరాశర మహామునీ,
 హనుమజ్జయంతినాడు హనుమంతుని ఎట్లు పూజింపవలెను? ఏ విధాన
 ముతో పూజచేయదగును? విశేషించి ఏ సమయమున కర్తవ్యము? అట్లు
 జయంతినాటి పూజవలన ఫలితమేమి? లోకముల మేలు కొరకై నాకు ఈ
 విషయమంతను ఓ మహాత్మా! తెలియ జేయవలసినది.

శ్రీపరాశరః-

శ్లో॥ సాధు సాధు మహాప్రాజ్ఞ! సమ్యక్ప్రకృష్ణః కృత స్త్వయా
 య దుద్భృతా న్యనేకాని - భువనాని మహామునే!॥

తా॥ శ్రీ పరాశరుం వారు చెప్పుచున్నారు, ఓ మహాజ్ఞానీ! బాగు బాగు. నీవు చక్కని ప్రశ్న వేసితివి. నీ ప్రశ్నవలన ఓ మహామునీ! అనేక లోకములు ఉద్ధరింప బడుచున్నవి.

శ్లో॥ వైశాఖే మాసి కృష్ణాయాం - దశమ్యాం మందవాసరే
పూర్వాభాద్రాఖ్య నక్షత్రే - ముహూర్తే కర్కటాభిధే
మధ్యాహ్నే వైధృతీయోగే - కుర్యాత్పూజా హనుమతః॥

తా॥ వైశాఖ మాసమున, కృష్ణ పక్షమున, దశమి తిథి యందు, శనివారమున, పూర్వాభాద్రా నక్షత్రమున కర్కటక లగ్నమున మధ్యాహ్న సమయమున, వైధృతీ యోగమునందు హనుమంతుని పూజ నొనర్చవలెను.

శ్లో॥ గంధ పుష్పాక్షతై ర్దివ్యైః - నైవేద్యై ర్విభవాన్వితైః
నృత్య వాద్యాదిభి స్సమ్య - గర్చనీయో తదా హరిః॥

తా॥ గంధము, పుష్పములు, అక్షతలు మున్నగు వానితోను, వైభవోపేతమై, దివ్యములైన నైవేద్యములతోను, నృత్య వాద్యాది సర్వ ఉపచారములతోను అప్పుడు హనుమంతుని బాగుగా అర్పించ వలెను.

శ్లో॥ గోమయే నోపలిప్యాలద - భూమిం నిశ్చలమానసః
రంగవల్లీన్ తతః కుర్యా - త్తండులాం స్తత్ర నిక్షిపేత్॥

తా॥ ఆరోజు నిశ్చలమానసుడై ముందుగ ఆ ప్రదేశమంతను పేదతో అలికి పిదప ముగ్గులు పెట్టవలెను. అచ్చట బియ్యము పోయ వలెను.

శ్లో॥ పంచాధక ప్రమాణం వా - ప్రస్త పంచక మేవ వా
తదర్థం వా తదర్థం వా - విత్తకాత్యం న కారయేత్॥

తా॥ ఐదు తూముల బియ్యము కాని, లేదా ఐదు ప్రస్థముల ప్రమాణముగా గాని, దానిలో సగముకాని, అందు సగము కాని బియ్యము పోయవలెను. ధనలోభమున లోపము చేయరాదు.

శ్లో॥ తండులోపరి సంస్థాప్య - సౌవర్ణం కలశం సుధీః

రాజితం వాఽపి తామ్రం వా - మృణ్మయం చాఽపి శక్తితః॥

తా॥ విజ్ఞాడగువాడు ఆ బియ్యముపై సువర్ణ కలశము కాని లేదా వెండి, రాగి అదియును కాకున్న శక్తిననుసరించి మట్టి కలశమునైనను ఉంచవలెను.

శ్లో॥ నవీనం కలశం కుర్యాత్ - నిర్మలోదక పూరితం

ఫలాని చ సుపుష్పాణి - సువర్ణం తత్ర నిక్షిపేత్॥

తా॥ కొత్త కలశము నేర్పరచి దానిని స్వచ్ఛమైన జలముతో నింపవలెను. అందు వండ్లను మంచి పుష్పములను బంగారమును ఆ కలశములో నుంచవలెను.

శ్లో॥ నవాంబరం సుసంశో ద్యాచ్ఛాదయే త్కలశోపరి

తా॥ క్రొత్త వస్త్రమును బాగుగ ఘడ్డిచేసి కలశముపైన కప్పవలెను.

శ్లో॥ ప్రతిమా కలశవస్త్రం చ - హోమం బ్రాహ్మణ భోజనం

గురుపూజనం చ కర్తవ్యం - సర్వత్ర హనుమ ద్ర్యతే

తా॥ హనుమద్విగ్రహము, కలశ వస్త్రము, హోమము, విప్ర సమారాధనము. గురుపూజనము అనునవి హనుమద్ర్యతము నందెల్ల యెడల ఆచరింప దగినవి.

శ్లో॥ యథా శక్తి హిరణ్యేన - తామ్రేణ రజతేన వా

హనుమ ద్విగ్రహం ధీమాన్ - కారయిత్వా ప్రయత్నతః॥

తా॥ శక్తిననుసరించి బంగారముతో కాని, రాగితోకాని, వెండితో కాని బుద్ధికాలియగు వాడు ప్రయత్న పూర్వకముగా హనుమద్విగ్రహము నొనర్చి.

శ్లో॥ పంచామృతాభిషేకేన - స్నాపయిత్వా కపిశ్యరం
పీతాంబరయుగం వాఽపి - హరిద్రాక్తపతే తు వా ।

తా॥ పంచామృతాభిషేకముతో హనుమంతునకు స్నానము చేయించి పచ్చని వస్త్రములు కట్టి వస్త్రము, ఉత్తరీయములకుగా రెంటిని కాని లేదా పసుపు బట్టలను కాని.

శ్లో॥ ధారయిత్వా మహార్హే తు రత్నసింహననే కుభే
ప్రచ్ఛాద్య నూతనం వస్త్రం - స్థాపయే న్మారుతాత్మజమ్॥
తా॥ స్వామిచే ధరింపజేసి కుభప్రదమై గొప్పదగు రత్న సింహన నమున నూతన వస్త్రమును కప్పి వాయునందనుని ఉంచవలెను.

శ్లో॥ ప్రాణప్రతిష్ఠాం కుర్వీత - మూలమంత్ర విధానతః
షోడశా నుపచాం నైవ - తతః కుర్యా ద్యథావిధి॥
తా॥ అనంతరము మూలమంత్ర విధానముతో ప్రాణప్రతిష్ఠ నొన ర్చవలెను. అటుపిమ్మట యథావిధిగా షోడశోపచారముల నొనర్చవలెను.

శ్లో॥ సువర్ణకలశై ర్యుక్తం - పూగీఫల సమన్వితం
అర్ఘ్యం దత్వా పంచవారం - పుష్పాక్షత సమన్వితమ్॥
తా॥ సువర్ణకలశముతో ఐదుపర్యాయములు అర్ఘ్యమిచ్చి ఒక్కొక్క తోను, పుష్పాక్షతలతోను

శ్లో॥ నదక్షిణాం చ తాంబూలం - న వస్త్రం ప్రతిమాన్వితం
గురుం సంపూజ్య యత్నేన - వస్త్రాలంకరణాదిభిః
బ్రాహ్మణాయ సుశీలాయ - దానం దద్యా త్కుటుంబినే ।

తా॥ దక్షిణతోను కూడిన తాంబూలమును, వస్త్రములతో నున్న హనుమద్వీగ్రహమును వస్త్రాలంకరణాదులతో గురువును పూజించి

శీలవంతుడు కుటుంబియు నగు సద్రాహ్మణునకు దానముగా ఈయవలెను.

శ్లో॥ జయంతీ దివసే పూజాం - కృత్వా శ్రీహనుమత్ప్రభోః
ఉపవాసా యతేః ప్రోక్తాః - గృహీణాం భోజనం మతమ్

తా॥ హనుమజ్జయంతినాడు శ్రీ అంజనేయస్వామి పూజనోనర్పి
యతులు ఉపవాసమొనర్చవలెను. గృహస్థులకు భోజనము కర్తవ్యము.

శ్లో॥ పూర్వాప్రోష్ఠపదా యుక్తా - జయంతీ దశమీ తిథిః
అత్ర నక్షత్రవైరూప్యే - తిథి రేవ ప్రయోజకా॥

తా॥ పూర్వాభాద్రా నక్షత్రయుక్తమైన దశమి తిథి జయంతి
యగును. నక్షత్రము, తిథివేరు వేరుగా వచ్చినచో అందు తిథినే - ముఖ్య
ముగా గ్రహించి జయంతిని నిర్ణయింపవలెను.

శ్లో॥ వైశాఖమాసి యత్నేన - కుర్యాత్కార్య మనుత్తమం
ఆసకృ ద్వా సకృ ద్వా తే - పరాంగతి మవాప్నుయాత్॥

తా॥ వైశాఖ మాసమున ప్రయత్న పూర్వకముగా శ్రీ గృ
హనుమత్కార్యము నొనర్చవలెను. ఎప్పుడు చేయుటవలన కాని, ఎప్పు
డైన చేయుటవలన కాని అట్లు జయంతి నిర్వహించిన వారు ఉత్తమ
గతులు పొందగలరు.

శ్లో॥ వై శాఖే మాసి మాహాత్మ్యం - కల్పకోటిశతై రపి
న శక్యం వర్జితం బ్రహ్మన్ - బ్రహ్మణోఽపి సమంతతః॥

తా॥ ఓ బ్రాహ్మణోత్తమా! వై శాఖ మాస మాహాత్మ్యము వంద
కోట్ల కల్పములు వర్జించుటకు బ్రహ్మకు కూడా శక్యముకాదు.

శ్లో॥ యత స్సువర్చలా నాథో - అంజనాగర్భ సంభవః
హనుమాన్ మారుతి శ్రీహున్ - అవతీర్ణో గిరక్షయా॥

తా॥ ఎందువలనన సువర్చలా ప్రియుడును, అంజనా గర్భ సంభూతుడును, వాయునందనుడునగు శ్రీమంతుడగు హనుమంతుడు లోకముల రక్షించుట కొరకు ఆనాడవతరించినాడు.

శ్లో॥ తదా ప్రభృతి మానస్య - వైశాఖస్య మహాత్మనః
స్నాన దానాది యోగ్యత్వం - హనుమ జ్ఞస్తాకారణాత్॥

తా॥ హనుమజ్ఞస్తాకారణమున అప్పటినుండి గొప్పదగు వైశాఖ మాసమునకు స్నాన దానాది యోగ్యత చేపూరినది.

శ్లో॥ ఇత్థినిచ్చిత్య మతిమాన్ - స్నాయా చ్చాహ్యజలాంతరే
సంతిర్పయే త్పితౄ న్తత్ర - దద్యా ద్విప్రాయ గోధనమ్॥

తా॥ అని నిశ్చయించుకొని బుద్ధిమంతుడగువాడు గ్రామము వెలుపల నుండు నదీ తటాకములందు స్నాన మొనర్చవలెను. అచట పితౄదేవతలకు తర్పణ లీయవలెను. అందఱ శ్రోత్రియులకు గోవులను, ధనమును దానము చేయవలెను.

శ్లో॥ దాపయే దుదకం చాన్నం - హమామ త్రీపయే తథా

తా॥ అరీతిగనే హనుమత్రీతి కొఱకై ఉదకమును. అన్నమును దానము చేయవలెను.

శ్లో॥ బ్రాహ్మణః క్షత్రియో వాఽపి - వైశ్యో వా శూద్ర ఏవ వా
స్త్రీ వా షమాన్ వా షండో వా - యథాశక్తి నివేదయేత్॥

తా॥ బ్రాహ్మణుడుకాని క్షత్రియుడుకాని వైశ్యుడుకాని శూద్రుడుకాని స్త్రీకాని, పురుషుడుకాని నపుంసకుడుకాని ఎవరైనను యథాశక్తిగా నివేదన మొనర్చవలెను.

శ్లో॥ తత స్తు హనుమాన్ ప్రీతః - దద్యా ద్విజ పదాంతికం
తద్దా ద్వాదశవారం తు - జుహూయా ద్గోఘృతేన చ॥

తా॥ అందువలన హనుమంతుడు సంకృప్తినంది తన పాదముల చెంతకు చేర్చుకొనును. అప్పుడు పండ్రెండు పర్యాయములు ఆవు నేతితో హోమము చేయవలెను,

శ్లో॥ యథాశక్తి బ్రాహ్మణాం శ్చ - భోజయే దిష్టవస్తుభిః
ఆంజనేయ ప్రసాదేన - సర్వా న్కామా నవాప్నుయాత్॥

తా॥ యథాశక్తిగా శ్రోతియులకు ఇష్టమైన పదార్థములతో భోజనము పెట్టవలెను. శ్రీ ఆంజనేయుని అనుగ్రహమువలన కోరిక లన్నియు నెరవేరును.

శ్లో॥ రత్నసింహసనం తత్ర - హైమం భార్గరసన్నిభం
ని స్తాంతస్తమ స్తోమం - కల్పయే న్మునిపుంగవ॥

తా॥ ఓ మైత్రేయా! బంగారముతో చేసినట్టి, సూర్యునితో సమానమై మనసునందలి అంధకారమును గూడ తొలగింపజాలిన రత్న సింహసనమును నిర్మింపవలెను.

శ్లో॥ ఆవాహయే ద్దనూమస్తం - రత్నసింహసనే సుధీః

అథ ధ్యాయే త్కృషిశ్రేష్ఠం - చతురావరణావ్వితిమ్॥

తా॥ విజ్ఞాడగువాడు ఆ రత్నసింహసనమున హనుమంతునకు ఆవాహన మొనర్చవలెను. పిమ్మట చతురావరణ యుతుడగు వానర శ్రేష్ఠుని ధ్యాన మొనర్చవలెను.

శ్లో॥ వామభాగే స్థితాం పత్నీం - సూర్యపుత్రీం సువర్చలాం
పశ్యస్తం స్నిగ్ధయా దృష్ట్వా - స్మితయుక్త ముఖాంబుజామ్॥

తా॥ ఎడమభాగమున నుండి చిరునగవొలుకు ముఖపద్మముగలదై యున్న తన భార్యయు సూర్యుని పుత్రికయు అగు సువర్చలాదేవిని ప్రేమతో చూచునట్టి హనుమంతుని ధ్యాన మొనర్చవలెను.

శ్లో॥ ఛత్ర చామర సంయుక్తం - సీలాద్యై శ్చ సుసేవితం
ముక్తాహార గణోపేతం - రత్నకుండల భూషితమ్॥

తా॥ చత్ర చామరములు కలవానిని, నీలాదులతో నేవింపబడు
వానిని ముత్యాల హారములను ధరించిన వానిని, రత్నకుండలములు
అలంకరించిన వానిని

శ్లో॥ గ్రైవేయ భూషిత గ్రీవం - కనకాంబర ధారిణం
నానా మణి సముత్కర్ణ కీరీటోజ్జ్వల శేఖరమ్॥

తా॥ కంఠహారముచే నలంకరింపబడిన కంఠము కలవానిని బంగారు
వస్త్రమును ధరించినవానిని, అనేక మణులు పొదిగిన కీరీటముతో ప్రకా
శించు శిరస్సు కలవానిని

శ్లో॥ మేఖలాదామ సంపీతం - మణినూపుర శోభితం
రత్నకంకణ విద్యోత - పాణౌ రక్తాంబుజ ద్వయమ్॥

తా॥ మొలత్రాడు చుట్టుకొనిన వానిని, మణులు పొదిగిన అందెలు
ధరించిన వానిని, రత్న కంకణములతో ప్రకాశించు చేతులందు రెండు
ఎఱ్ఱ తామరలు కలవానిని

శ్లో॥ క్వథిత స్వ్వవర్ణాంగ ముష్మృష్వజ సమన్వితం
చతుర్బుజధరం శాంతం - సర్వవ్యాపిన మీశ్వరమ్॥

తా॥ పుటముపెట్టిన బంగారపు చాయగల అవయవములు కల
వానిని, ఒంటె తెక్కెముగా కలవానిని, నాల్గు భుజములు కలవానిని,
ఘోరస్వరూపుని, అంతట వ్యాపించి యుండువానిని సర్వాధికుని ధ్యాన
మొనర్చుచున్నాను. అని ధ్యానము చేయవలెను.

శ్రీసువర్చలా హనుమతే నమః ధ్యాయామి-ధ్యానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ సర్వదేవ పరీవారం - సర్వాభీష్ట ఫలప్రదం
అవాహయామి సర్వేశం - సూర్యపుత్రీ ప్రీయం ప్రభుమ్॥

తా॥ దేవతలందరను పరివారముగాకల్గినట్టి, కోరిన కోర్కెల
న్నిటిని తీర్చునట్టి, అంజనాతనయుడై నట్టి, మాయకతీతుడై జగత్తునకు

గురుస్థానీయుడైన సువర్చలాపతియు సర్వ చమర్దుడు అయిన దేవుని ఆంజనేయుని ఆవాహనమున చ్చుచున్నాను.

శ్రీ సువర్చలాహనుమతేనమః ఆవాహయామి ఆవాహనం సమర్పయామి శ్లో॥ దేవదేవ జగన్నాథః - కేశరీ ప్రియనందనః

రత్నసింహాసనం తుభ్యం - దాస్వామి హనుమత్ప్రభో॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతేనమః రత్నఖచితసింహాసనం సమర్పయామి

తా॥ దేవదేవా! జగత్పతి! ఓ కేశరియొక్క ప్రియసుతుడా

హనుమత్ప్రభూ! నీకు రత్న సింహాసనమును సమర్పించుచున్నాను.

శ్లో॥ యోగిధ్యే యాంఘ్రివద్మాయ - జగతాం పతయే నమః

పాద్యం మయార్పితం దేవ! గృహాణ పురుషోత్తమ

శ్రీ సువర్చలా హనుమతేనమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

తా॥ యోగులు ధ్యానముచే చేయదగు పాదపద్మములు కల జగ

న్నాధుడైన హనుమంతునకు నమస్కారము. ఓ పురుషోత్తమా! దేవా!

నేను సమర్పించెడి పాద్యమును స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ లక్ష్మణప్రాణ సంరక్ష - సీతాశోక వినాశకః

గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం - పార్వతీ ప్రియనందన॥

శ్రీ సువర్చలా హనుమతేనమః - హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

తా॥ లక్ష్మణుని ప్రాణముల రక్షించినవాడా! సీతాదేవియొక్క దుఖః

మును పోగొట్టినవాడా! పార్వతీనందనా! నాచే ఈయబడు అర్ఘ్యమును

స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ వాలాగ్ర సేతుబంధాయ - దశానన వధాయ చ

తుభ్య మాచమనం దత్తం - ప్రతిగృహ్ణీష్ణ మారుతే!

శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః ఆచమనీయం సమర్పయామి

తా॥ వాలాగ్రముచే సేతువు బంధించినట్టి దశగ్రీవుని సంహరించి

నట్టి వాయునందనా! నీకు ఆచమనం సమర్పించితిని. స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ అర్జునధ్వజ సంవాసః దశానన మదాపహః
 మధుపర్కం ప్రదాస్యామి హనుమ న్నృతిగృహ్యతామ్॥
 శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః మధుపర్కం సమర్పయామి
 తా॥ అర్జునుని ధ్వజముపై నున్నవాడా! రావణుని మదమునణచిన
 వాడా! హనుమంతా! మధుపర్కమునిచ్చుచున్నాను. స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ గంగాది సర్వతీర్థేభ్యః సమానీతైర్నవోదకైః
 భవంతం స్నాపయిష్యామి - కపినాయక గృహ్యతామ్॥
 శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి.
 తా॥ గంగానది, మున్నగు సర్వ తీర్థములనుండి తీసికొని వచ్చిన
 నూతన జలములతో నిన్ను స్నానము చేయించుచున్నాను. ఓ వానర
 నాయకా గ్రహింపుము.

శ్లో॥ పీతాంబర మిదం తుభ్యం - తప్తహాటక నన్నిభం
 దాస్యామి వానరశ్రేష్ఠః సంగృహాణ నమోఽస్తు తేః॥
 శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి
 తా॥ పుటము పెట్టిన బంగారముతో సమానమై పచ్చగనున్న
 వస్త్రములను సమర్పించుచున్నాను. ఓ వానర శ్రేష్ఠా! స్వీకరింపుము. నీకు
 నమస్కారము.

శ్లో॥ బ్రహ్మసూత్ర మిదం భవ్యం - ముక్తాదా మోపశోభితం
 స్వీకరు ష్వాంజనీపుత్రః భక్తరక్షణ తత్పరః॥
 శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి
 తా॥ ముత్యాలహారమువలె ప్రకాశించునట్టి శుభప్రదమైన బ్రహ్మ
 సూత్రమిదిగో! అంజనీ కుమారా! భక్తులను రక్షించుటలో తత్పరత
 కలవాడా! స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ ఉత్తరీయం తు దాస్యామి - సంసారోత్తరకారణః
 గృహాణ పరమప్రీత్యా - నతోఽస్మి తవ పాదయోః॥

శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః ఉత్తరీయం సమర్పయామి

తా॥ సంసారమునుండి ఉద్ధరించువాడా: నీకు ఉత్తరీయమును సమర్పించుచున్నాను. నీపాదములకు నమస్కరించుచున్నాను. పరమ ప్రీతితో దీనిని స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ భూషణాని మహారాణి - కిరీటప్రముఖా న్యహం

తుభ్యం దాస్యామి సర్వేశః - గృహాణ కపినాయక!

శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః అభరణాని సమర్పయామి

తా॥ సర్వేశా: గొప్పవిలువ కల కిరీటము చున్నగు భూషణములను నీకు సమర్పించుచున్నాను. ఓ వానరవీరా: స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ కస్తూరీ కుంకుమోన్మిత్రం - కర్పూరాగురు వాసితం

శ్రీచందనం మ దాస్యామి - గృహ్యతాం హనుమత్ప్రభో:॥

శ్రీసువర్చలా హనుమతేనమః దివ్యశ్రీ చందనం సమర్పయామి

తా॥ కస్తూరి, కుంకుమ పువ్వులు కలిసినదీ కర్పూరము, అగరులతో మిళితమైనది అగు చందనమును సమర్పించుచున్నాను. ఓ హనుమత్ప్రభూ: స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ సుగంధీని సురూపాణి - పన్యాని వివిధాని చ

చంపకాదీని పుష్పాణి - కమలా న్యుత్పలాని చ

తా॥ మంచివాసనలుకల్గి, మంచిరూపములుకల్గి తోటలయందు పూచిన వివిధములగు చంపకాదీ పుష్పములను, కమలములను, కలువలను

శ్లో॥ తులసీదళ బిల్వాని - మనసా కల్పయామి తే

గృహాణ హనుమ ద్దేవ: - ప్రణతోఽస్మి పదాంబుజే॥

శ్రీసువర్చలా హనుమతే నమః పుష్పాణి సమర్పయామి

తా॥ తులసీదళములను, మారేడుదళములను నీకు మనస్ఫూర్తిగా సమర్పించుచున్నాను నీ పాద పద్మములకు నమస్కారము. దేవా: ఓ హనుమంతా! వానిని స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ శాలీయా నక్షతా న్రమ్యాన్ - పద్మరాగసమ ప్రభాన్
అంఖడాన్ ఖండితద్వాంతః స్వీకురుష్వ దయానిదే॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి

తా॥ అజ్ఞానాంధకారమును తొలగించువాడా: రమ్యములై, పద్మ
రాగములతో సమానమైన కాంతిగలవై విరుగని శాలిదాన్యపు అక్షతలను
సమర్పించు చున్నాను ఓ దయానిదీ! స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ కపిలామృత సంయుక్తం - కృష్ణాగురు సముదృవం
మయా సమర్పితం ధూపం - హనుమన్ ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః - ధూప మాఘ్రూపయామి.

తా॥ కపిలగోవు సేతితో కూడినది, కృష్ణాగురుతో తయారుచేసి
నదియగు ధూపమును సమర్పించుచున్నాను. ఓ హనుమంతా స్వీక
రింపుము.

శ్లో॥ నిరస్తాజ్ఞాన తిమిరః తేజోరాశేః జగత్పతేః |
దీపం గృహాణ దేవేశః గోఘృతాక్తం దశాన్వితమ్॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః - దీపం దర్శయామి.

తా॥ అజ్ఞానాంధకారమును తొలగించినవాడా: తేజః పుంజమా,
జగన్నాథా! అవునేతితో తడువబడిన వత్తికల దీపమిదిగో: ఓ దేవదేవా!
స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ ఇదం దివ్యాన్న మహృతం - సూప శాక ఫలాన్వితం
సాజ్యం సధధి సక్షీరం - శర్కరా మధు సంయుతమ్॥

తా॥ ఇది పప్పు, కూరలు, పండ్లు మున్నగువానితోను, నేయి,
పెరుగు, పాలు, పంచదార, తేనె మున్నగు వానితోను కూడిన అమృత
సమమగు దివ్యాన్నము.

శ్లో॥ భక్ష్యం భోజ్యం చ లేహ్యం చ - చోష్యం చాపి చతుర్విధం
గృహాణ హనుమ న్సర్వైశ్చ - స్వర్ణపాత్రే నివేదితమ్॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః - మహనైవేద్యం సమర్పయామి

తా॥ సిండివంటలు, తినదగిన ఇతర పదార్థములు, నానదగినవి, పీల్చదగినవి యను నాల్గువిధములైన పదార్థములను బంగారు పాత్రయందు భక్తితో సమర్పించుచున్నాను. ఓ హనుమంతా! స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ సమర్పయామి పానీయం - మధ్యే మధ్యే సుధోపమం
సద్విదానంద రూపాయ - సృష్టి స్థిత్యంత హేతవే॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి.

తా॥ సద్విదానందరూపునకు, సృష్టిస్థితి లయలకు కారకునకు నీకు మధ్య మధ్య అమృత సమమైన పానీయమును సమర్పించుచున్నాను.

శ్లో॥ పూగీఫల సమాయుక్తం - కర్పూరాది సమన్వితం

స్వర్ణవర్ణ దళోపేతం - తాంబూలం గృహ్యతాం హరేః ।

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః తాంబూలం సమర్పయామి

తా మంచి పోకలతోకూడినదియు, కర్పూరాదులతో కూడినదియు, బంగారు వంటి లేత ఆకులతో కూడిన తాంబూలమును సమర్పించుచున్నాను. ఓ ఆంజనేయా! స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ నీరాజన మిదం దివ్యం - మంగళార్థం కపిప్రభోః ।

మయా సమర్పితం తాతః గృహాణ వరదో భవ॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః కర్పూరనీరాజనం సమర్పయామి

తా॥ మంగళసిద్ధికై దివ్యమగు నీరాజన మిచ్చుచున్నాను. ఓ వానరపీరా! దీనిని స్వీకరింపుము. నాకు వరముల ననుగ్రహింపుము.

శ్లో॥ నృత్యం గీతం చ వాద్యం చ - కృతం గంధర్వసత్తమైః

ప్రకల్పయామి మనసా - సుప్రీతో వరదో భవ॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః నృత్య గీత వాద్యాని సమర్పయామి

తా॥ గంధర్వశ్రేణులచే చేయబడిన నృత్యగీత వాద్యములను మనసా కర్పించుచున్నాను. వానిచే తృప్తుడవై వరముల నొసగుము.

శ్లో॥ మందారం పారిజాతాది - పుష్పాంజలి మిమం ప్రభో :
సర్వపుష్ప సమాకీర్ణ - ముష్ట్రస్వజ గృహాణ వై॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః - సువర్ణదివ్యమంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

తా॥ ఓ స్వామీ ! మందారము, పారిజాతము మున్నగు వానితో బంగారు పూవులతో కూడిన పుష్పాంజలిని సమర్పించుచున్నాను. ఒంటె ద్వజమున కలవాడా : స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ - సాష్టాంగాన్ పంచసంఖ్యయా
దాస్యామి కపినథాయ - గృహాణాభీష్టదాయక :॥

శ్రీసువర్చలాహనుమతే నమః ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

తా కపినాయకా! నీకు ఐదుప్రదక్షిణములను, ఐదు సాష్టాంగం నమస్కారములను సమర్పించుచున్నాను. కోరిన కోరికల దీర్చువాడా : స్వీకరింపుము.

శ్లో॥ దేవదేవ! జగన్నాథ! పురాణ పురుషోత్తమ!
అనేన పూజావిధినా - సుప్రీతో వరదో భవ॥

తా॥ దేవదేవా! జగత్పతీ! పురాణ పురుషోత్తమా! ఈ నా పూజ వలన సంతోషించిన వాడవై నాకు వరములను ప్రసాదింపుము.

శ్లో॥ అంత్యే దద్యాత్ప్రసన్నార్థ్యాన్ - యథా పూర్వ వినిర్మితాన్
తా॥ పూజాంతమున పూర్వమిచ్చిన రీతిగనే ప్రసన్నార్థ్యముల నైదు పర్యాయము లీయవలెను.

1. శ్లో॥ దశమ్యాం మందయుక్తాయాం కృష్ణాయాం మాసి మాధవే
పూర్వభాద్రాఖ్య నక్షత్రే - వైధృతౌ హనుమా నభూత్॥

శ్రీసువర్చలా సమేత హనుమతే నమః ఇద మర్వ్యం సమర్పయామి

తా॥ వైశాఖమాసమున కృష్ణపక్షమున దశమి తిథియందు శని వారమున పూర్వాభాద్రా నక్షత్రమున వైధృతియోగమున హనుమంతు డవతరించెను.

2. శ్లో॥ దుష్టానాం శిక్షణార్థాయ - శిష్టానాం రక్షణాయ చ
 శ్రీరామస్వామి కార్యార్థం - జాత శ్రీహనుమాన్ హరిః॥

శ్రీసువర్చలాసమేత హనుమతేనమః ఇద మర్హ్యం సమర్పయామి

తా॥ దుష్టులను శిక్షించుట కొఱకు మంచివారిని రక్షించుట కొఱకు శ్రీరామవంధుని సేవకై వానర శ్రేష్ఠుడగు శ్రీ హనుమంతుడు జన్మించెను.

3. శ్లో॥ అంజనాగర్భ సంభూతః హనుమన్ః పవనాత్మజః

గృహాణార్హ్యం మయా దత్తం కపివర్య నమోస్తుతే ।
 శ్రీసువర్చలాసమేత హనుమతేనమః ఇద మర్హ్యం సమర్పయామి

తా॥ అంజనాదేవి గర్భమున జనించినవాడా! వాయునందనా! హను మంతా! నేను సమర్పించు అర్హ్యమును స్వీకరింపుము. ఓ కపినాయకా! నీకు నమస్కారము.

4. శ్లో॥ వధార్థం రక్షసాం జాత హనుమాన్ భక్తవత్సల

గృహాణార్హ్యం మయా దత్తం కపివర్య నమోస్తుతే ।
 శ్రీసువర్చలాసమేత హనుమతే నమః ఇద మర్హ్యం సమర్పయామి

తా॥ రాక్షసులను వదించుట కొఱకు పట్టినవాడా! భక్తవత్సలుడా! హనుమంతా! నాచే సమర్పింపబడిన అర్హ్యమును స్వీకరింపుము. ఓ వానర శ్రేష్ఠా! నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ జాతః కపికులాంభోధౌ - స్వర్ణరంభా వనాశ్రయః

భక్త సంరక్షణ స్వామిన్ - గృహాణార్హ్యం నమోస్తుతే॥
 శ్రీసువర్చలాసమేత హనుమతే నమః ఇద మర్హ్యం సమర్పయామి

తా॥ నీవు కపికులమున జనించినవాడా? బంగరు అరటితోటలందు
వసించువాడా! భక్తులను రక్షించువాడా! స్యామీ అర్హ్యమును స్వీకరింపుము.
ఓ హనుమంతా! నీకు నమస్కారము,

ఇతి శ్రీపరాశర సంహితాయాం పరాశర మైత్రేయసంవాదే
శ్రీపంచముఖ హనుమన్మంత్ర వివరణే
హనుమజయన్తికథనం నామ సప్తసప్తతిః పటలః సమాప్తః

అష్ట సప్తతిః పటలః

కవచయంత్రప్రభావకథనం

శ్రీపరాశరః-

శ్లో॥ పార్వత్యై శంకరే ణోక్తం - కవచం తు మహా ద్ధితం
అత్యాదరేణ విప్రేంద్రః - ప్రోక్తం లోకహితాయ వై॥

తా॥ శ్రీపరాశరులవారు చెప్పుచున్నారు. ఓ మైత్రేయా! పూర్వము
శంకరునిచే పార్వతీదేవికి లోక హితార్థము గొప్ప మేలు కల్పించెడి కవ
చము ఆదరముతో చెప్పబడినది.

పార్వతుశ్శవాచ :-

శ్లో॥ దేవదేవః జగన్నాథః సర్వభూత వశంకరః
కేన రజి భవేన్నృణాం - భీతానాం వివి ధాపదైః॥

తా॥ పార్వతిదేవి పల్కుచున్నది. ఓ దేవదేవా! జగద్రక్షకా!
సర్వభూతములు వశమైయున్నవాడా! అనేక ఆపదల వలన భీతిచెంది
యున్న మనుష్యులకు దేనివలన రక్షకలచో తెలియజేయవలసినది.

శ్లో॥ మంగళం చ మహాపుణ్యం - పవిత్రం పాపనాశనం
శ్రోతు మిచ్ఛామి దేవేశః - వద మే కరుణాకరః॥

తా॥ మంగళప్రదమైనది, పుణ్యప్రదమైనది, పవిత్రమైనది. పాపముల నణచునది యగు దానిని వినగోరుచున్నాను. ఓ దేవదేవా! దయామయా! నాకు చెప్పవలసినది.

ఈశ్వర ఉవాచ:-

శ్లో॥ శృణు గుహ్యతమం దేవి: భక్తమయ వినాశకమ్॥

తా॥ ఓ దేవి! పార్వతీ! భక్తుల రోగములనన్నిటిని పోగొట్టజాలినది, రహస్యమైనదియగు కవచమును చెప్పుచున్నాను. వినవలసినది.

[గమవిక:- వ్రాతప్రతులు లభ్యముకాని కారణమున ఈ పటలమును సంపూర్ణముగా ఈయలేకపోవుచున్నాము. లభ్యముకాగనే అనంతర గ్రంథము ద్వారా అందించగలము. ఈ కవచమెవ్వరికయిన లభించిన మాకు పంపవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాము.]

ఇట్లు
గ్రంథకర్త
ప్రకాశకులు.

ఏ యో నా శీ తిః పటలః

హనుమత్స్మృత రూపనామ కథనం

శ్రీపరాశరః-

శ్లో॥ అన్యం విశేషం వక్ష్యమి - శృణుష్య మునిపుంగవ!

పార్వత్యై శంకరే ణోక్తం - మంత్రం తు సుమహద్భుతమ్॥

తా॥ శ్రీపరాశరులవారు చెప్పుచున్నారు. ఓ మునిశేష్టా! పార్వతీ దేవికి శంకరునిచే చెప్పబడిన వేరొక విశేషమైన మహద్భుతమగు మంత్రమును చెప్పుచున్నాను. వినవలసినది.

ఈశ్వరః

శ్లో॥ పార్వతి! శృణు చాన్యత్ర మాలామంత్ర మనుత్తమం
హనుమ త్సంహితాయాం చ మంత్రరాజ మిదం శుభమ్
ప్రతాపహనుమ న్మాలా మనుః ప్రకటపరాక్రమః॥

తా॥ ఈశ్వరుడు చెప్పచున్నాడు. ఓ పార్వతి! హనుమన్మంత్ర సమాహమున రాజవంటిదై ఉత్తమము శుభప్రథము అగు వేరొక మంత్రమును చెప్పుచున్నాను వినవలసినది. స్పష్టమగు శక్తిగల అది ప్రతాపహనుమన్మాలా మంత్రము.

శ్లో॥ యో జపే శ్చ ఇమం మంత్రం - భక్త్యా శుద్ధేంద్రియ శుచిః
తస్యా నిలాత్మిణో నిత్యం - పుత్రవ ద్దృశ్యతే ధృవమ్॥

తా॥ ఈ మంత్రమును భక్తితోను, పరిశుద్ధమనస్సుతోను, శౌచ ముతోను ఎవరు జపింతురో వారిని నిశ్చయముగ హనుమంతుడు పుత్రుని వలె చూచును.

శ్లో॥ మాతృకాబిందుసహితా అనులోమ విలోమికా
వర్గాష్టక సుసంయుక్తా - అష్టోత్తర శతాఖ్యికా॥

తా॥ మాతృకాబిందు సహితమై అనులోమ విలోమ విధానములు కల్గి వర్గాష్టకముతో కూడి అష్టోత్తర శతమని చెప్పబడునదై

శ్లో॥ అక్షమాలా భవ - మంత్రాణాం క్షీపసిద్ధిదా
కవచం మూలమంత్రం చ సంస్తవం మంగళాత్మకమ్॥

తా॥ అక్షమాయుతముగ జపించుట వలన మంత్రములు వెంటనే సిద్ధించును. కవచము, మూలమంత్రము మంగళాత్మకగు స్తోత్రము

శ్లో॥ యంత్ర మేత త్సమాయుక్తం త్రిలోకా నపి సాధయేత్
నాతః పరతరం కించిత్ మంత్రసిద్ధిషు శస్యతే॥

తా॥ కవచాదులతో యంత్రముతోను కూడిన మంత్రము ముల్లోక ములను సాధించును. మంత్రసిద్ధియందు ఈ లిఖి మించి వేరేదియు లేదు.

శ్లో॥ రోగోపశమనం శత్రుక్షయకరం వాదవిజయం
అనేన మంత్రరాజేన - శీఘ్రం మర్త్యో విజేయతే॥

తా॥ రోగములు పోగొట్టుట, శత్రువుల నాశనము గావించుట వాదములందు జయించుట ఇట్టి వానియందు ఈ మంత్రమువలన వెంటనే మనుష్యుడు విజయమందును.

శ్లో॥ విష్ణుభక్తస్తు యో మర్త్యో - జపే న్మంత్ర మనుత్తమం
మోక్షవిజ్ఞానసిద్ధిస్తు తస్య హస్తతలే స్థితా॥

తా॥ విష్ణుభక్తుడగు ఏమనుష్యుడు ఈ ఉత్తమమగు మంత్రమును జపించునో వానికి మోక్షజ్ఞానసిద్ధి అరచేతియందే యుండును.

శ్లో॥ బహునాత్ర కి ముక్తేన - శృణు స్వైక మనుత్తమం
సర్వసౌభాగ్యదం భద్రం - భక్తానాం శృణు పార్యతి:

తా॥ పెక్కు- మాటలేల? ఏకాగ్రతతో వినుము. ఓ పార్యతీ ఈ మంత్రము భక్తులకు సర్వ సౌభాగ్యముల నిచ్చునది. మంగళప్రద మైనదనియు.

పార్యత్యువాచ-

శ్లో॥ అజ్ఞానహరి దేవేశ - చంద్రశేఖరః శంకరః
స్తోత్రరూపాణి నామాని - హరః మే బ్రూహి విస్తరాత్॥

తా॥ పార్యతీదేవి చెప్పుచున్నది. అజ్ఞానమును పోగొట్టెడి దేవ దేవా! చంద్రశేఖరా శంకరా! హరా! స్తోత్రరూపములగు నామములను నాకు సవిస్తరముగా చెప్పవలసినది.

ఈశ్వరః-

శ్లో॥ శృణు హైమవతీ దుర్గే - జగన్మాత ర్మమ ప్రయోతః

తా॥ ఈశ్వరుడు చెప్పుచున్నాడు. ఓ హైమవతీ! దుర్గా! లోకము నకు తల్లివైనదానా! నా కిష్టురాలా! నామములను వినుము.

శ్లో॥ ఆంజనేయాయ వీరాయ— శివాయ విష్ణులౌజసే
రమ్య దేహాయ ఘోరాయ - మర్కటాయ మహాత్మనే॥

తా॥ ఆంజనేయునకు నమస్కారము. వీరునకు నమస్కారము.
రమ్యమగు దేహము కలవానికి నమస్కారము. ఘోరరూపునకు నమస్కారము,
మర్కటరూపునకు నమస్కారము. మహాత్మునకు నమస్కారము.

శ్లో॥ రామదూతాయ దైత్యారి వర్ధనాయ నమో నమః

వాయుపుత్రాయ జ్వాలాయ - నమః కాలాగ్ని రుద్రాయ

తా॥ రామదూతకు నమస్కారము. దేవతల రక్షించు వానికి
నమస్కారము. వాయుపుత్రునకు నమస్కారము. జ్వాలారూపునకు
నమస్కారము. కాలాగ్ని రుద్రునకు నమస్కారము.

శ్లో॥ వాలినే చా నమస్తుభ్యం - కుమారబ్రహ్మచారిణే

చల త్కుండల గండాయ - దండితాయ శివాయ చ॥

తా॥ వాలముకల నీకు నమస్కారము. కుమార బ్రహ్మచారికి నమ
స్కారము. కదలెడి కుండలములు కల గండస్థలములుకల వానికి నమ
స్కారము. అమంగళములను హరించు వానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ పుండరీక నిభేజయ - రామభక్తాయ తే నమః

అరూపాయ సురూపాయ - అణురూపాయ తే నమః

తా॥ తెల్లదామరలతో నమానమైన కండ్లు కలవానికి నమస్కారము.
రామభక్తుడవగు నీకు నమస్కారము. రూపరహితుడవగు నీకు
నమస్కారము. సురూపుడవగునీకు నమస్కారము, అణురూపుడవగు
నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ విరూపాయ సరూపాయ - కామరూపాయ తే నమః

మహాద్రూపాయ శక్తయే - నక్తంచరహారాయ చ॥

తా॥ విరూపునకు నమస్కారము. సరూపునకు నమస్కారము. కామరూపుడవగు నీకు నమస్కారము. మహాద్రూపునకు నమస్కారము. శక్తిస్వరూపునకు నమస్కారము. రాక్షసుల సంహరించువానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ భుక్తి ముక్తి ప్రదా యాకు - ముక్తదోషాయ తే నమః
వజ్రరూపాయ దేవాయ - వాలాస్థాయ తు తే నమః॥

తా॥ భుక్తిని, ముక్తిని ఇచ్చు వానికి నమస్కారము. శీఘ్రముగ దోషముల వదలువానికి నమస్కారము. వజ్రరూపునకు నమస్కారము. దేవునకు నమస్కారము. హాలమే అత్రముగా కల నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ వజ్రదంష్ట్రాయ రౌద్రాయ - నమో రుద్రసుతాయ చ
బ్రహ్మతేజాయ తేజాయ - భవిష్య ద్బ్రహ్మణే నమః॥

తా॥ వజ్రాయుధమువంటి కోరలు కలవానికి నమస్కారము. రౌద్రమూర్తికి నమస్కారము. రుద్రసుతునకు నమస్కారము. బ్రహ్మతేజునకు నమస్కారము. తేజోమూర్తికి నమస్కారము. భవిష్యద్బ్రహ్మకు నమస్కారము.

శ్లో॥ నమో దోర్దంఠ చండాయ - బ్రహ్మత్ర స్తంభనాయ చ
సీతాదుఃఖ వినాశాయ - సుగ్రీవసచివాయ చ.

తా॥ బాహుదండములతో తీవ్రరూపము కలవానికి నమస్కారము. బ్రహ్మత్ర స్తంభనునకు నమస్కారము. జానకి దుఃఖము పోగొట్టినవానికి నమస్కారము. సుగ్రీవుని మంత్రికి నమస్కారము.

శ్లో॥ పంచవక్త్రాయ ఆక్రాంత లోకాలోకాయ తే నమః
నమ త్రిమూర్తిరూపాయ - నమోఽబ్ధిలంఘనాయ చ॥

తా॥ పంచముఖునకు నమస్కారము. ఆక్రమింపబడిన లోకముల దయచూచు నీకు నమస్కారము. త్రిమూర్తిరూపునకు నమస్కారము. నముద్రమును లంఘించిన వానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ రామపాదాంబుజక్రీడా - సక్తమానసవృత్తయే
స్వర్ణవర్ణాయ పూర్ణాయ - పూర్ణచంద్రనిభాయ చ॥

తా॥ శ్రీరాముని పాదపద్మములయందు క్రీడించుటలో ఆసక్తిగల మానసవృత్తి కలవానికి నమస్కారము. బంగరు ఛాయకలవానికి నమస్కారము. పూర్ణరూపునకు నమస్కారము. పూర్ణచంద్రునితో సమానుడగు వానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ అజ్ఞానార్ణవనావాయ - ఆపదుద్ధారకాయ చ
కబళీకృతమిత్రాయ - కల్యాణగుణశాలినే॥

తా॥ అజ్ఞాన సముద్రమునకు నావయైన వానికి నమస్కారము. ఆపదలనుండి ఉద్ధరించువానికి నమస్కారము. సూర్యుని కబళించిన వానికి నమస్కారము. శుభప్రదమగు గుణములు కలవానికి నమస్కారము

శ్లో॥ భక్త్యానురక్తచిత్తాయ భవరోగహరాయ చ
భోగభాగ్యప్రదాయాథ - రామదాసాయ తే నమః॥

తా॥ భక్తితో అనురక్తమైన చిత్తము కలవానికి నమస్కారము. సంసార బంధమను రోగమును హరించు వానికి నమస్కారము, భోగ భాగ్యములిచ్చువానికి నమస్కారము. రామసేవకుడగు నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ సుదూరీకృతదౌష్ట్యాయ - త్రైలోక్యగీతకీర్తయే
నమః కృపాసేవధయే - చాతురీనిధయే నమః॥

తా॥ దౌష్ట్యమును దూరమొనర్చినవానికి నమస్కారము. ముల్లోకములచే కొనియాడుబడు కీర్తి కలవానికి నమస్కారము. దయాపూర్ణునకు నమస్కారము. చాతుర్యపు నిధికలవానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ పారధ్వజనివాసాయ - ప్రార్థితాఖిలలోకినే
భక్త్యోధ్యానవసంతాయ - శత్రుదావదహాయ చ॥

తా॥ అరునద్యజము నివాసముగా కలవానికి నమస్కారము. లోకములన్నిటిచే ప్రార్థింపబడువానికి నమస్కారము. భక్తులనెడు ఉద్యాన వనమునకు వసంతమైనవానికి నమస్కారము. శత్రువుల పాలిటి దావాగ్నియైన వానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ అక్షరాయ అనంతాయ - అచ్యుతాయాఽరిహారిణే
దశకంఠ మహాదర్ప - దశనాయ నమో నమః॥

తా॥ నాశనరహితునకు నమస్కారము. అంతఃములేని వానికి నమస్కారము. చ్యుతిలేనివానికి నమస్కారము. రావణాసురుని గర్వ మణచిన వానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ ముద్రాపహారిణే తుభ్యం - రామాజ్ఞాకారిణే నమః
లంకాపురీ విదాహాయ - లంకిణీభంజనాయ చ॥

తా॥ రామముద్రను గొంపోయినవానికి నమస్కారము. శ్రీరామాజ్ఞానాచరించిన వానికి నమస్కారము. లంకా పట్టణమును తగులబెట్టిన వానికి నమస్కారము, లంకిణీని సంహరించినవానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ లంకాలంకార సంహారై - శ్రీమహాకపయే నమః
చర్మకౌపీన వాసాయ - లన న్మౌంజీధరాయ చ ।

తా॥ లంకకు అలంకారమైన లంకిణీని సంహరించిన వానికి నమస్కారము. శ్రీమహాకపిరూపునకు నమస్కారము. చర్మముతో నిర్మించిన కౌపీనమును ధరించినవానికి నమస్కారము. ప్రకాశించు ముంజ్రతాటిని ధరించినవానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ రామపాదాజ్ఞ భృంగాయ - పింగాజయ తు తే నమః
లన ద్యుజ్ఞోపవీతాయ - కుండలాలంకృతాయ చ॥

తా॥ శ్రీరామపాదపద్మమున తుమ్మెదయైన వానికి నమస్కారము. పింగళవర్ణపు నేత్రములు కలవానికి నమస్కారము. ప్రకాశించు జందెము కలవానికి నమస్కారము. కుండలములచే నలంకరింపబడువానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ తులసీదళ దామాయ - తుంగోత్తంగభుజాయ చ
నఖాయుధాయ ధీరాయ - నవ్యతేజాయ తే నమః॥

తా॥ తులసీదళముల మాలకలవానికి నమస్కారము. ఎత్తైన
బుజములు కలవానికి నమస్కారము. గోళ్ళు ఆయుధములుగా కలవానికి
నమస్కారము. ధైర్యశాలియగు వానికి నమస్కారము. నవ్యమగు
తేజస్సుకల నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ మందారసుమ దామాయ - నమ స్సుందరమూర్తయే
విష్ణుభక్తాయ శ్రేష్ఠాయ - బ్రహ్మజ్ఞానిని యోగినే॥

తా॥ మందారపూవుల మాలిక కలవానికి నమస్కారము. సుందర
మగు రూపముకలవానికి నమస్కారము. విష్ణుభక్తునకు నమస్కారము.
శ్రేష్ఠునకు నమస్కారము. బ్రహ్మజ్ఞానియగు వానికి నమస్కారము.
యోగియగువానికి నమస్కారము.

శ్లో॥ త్యాగినే రాగిణే తుభ్యం - రమ్యదేహాయ తే నమః
అంగదాయ నమ స్తుభ్యం - సంగరాహిత హరిణే॥

తా॥ త్యాగియగు వానికి నమస్కారము. అనురాగవంతుడవగు
నీకు నమస్కారము. రమ్యముకల దేహముకల నీకు నమస్కారము.
బాహుపురికలనీకు నమస్కారము. యుద్ధమున శత్రువులను సంహరించు
నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ దివ్యమంగళ దేహాయ - మంగళాకారిణే నమః
శత్రుమాంగళ్య సంహర్త్రే - సుగ్రీవాయ నమో నమః
నమః ప్లవగరూపాయ - శ్రీరామప్రియతే నమః॥

తా॥ దివ్యమంగళమగు దేహము కలవానికి నమస్కారము.
మంగళాకారముకల నీకు నమస్కారము. శత్రువులభార్యల మాంగల్యము
లను హరించువానికి నమస్కారము. మంచిమెడ కలవానికి నమ

స్కారము. వానరరూపముకల వానికి నమస్కారము. శ్రీరామున కిప్పుడ
వెన నీకు నమస్కారము.

శ్లో॥ ఇ త్యష్టోత్తర నామాని - యః పఠే ద్భక్తిభావితః
న పుమాన్ శ్రీయ మాప్నోతి - పురుషార్థం చతుర్విధమ్॥

తా॥ అను ఈ అష్టోత్తర శతనామములను భక్తి భావముతో ఎవరు
పఠించురో వారు సంపదలను, చతుర్విధ పురుషార్థములను పొందుదురు.

శ్లో॥ దీవ్య త్కుండల కర్ణ మండిత లన ద్గండం హరిం వాయుజం
చండాంకు ప్రతిభాసమాన రుచిరం శత్రుప్రహారం సదా
నానారత్న విభూషితోజ్జ్వల షహ ముక్తానరై ర్భూషితం
ధ్యాయేత్ శ్రీరఘురామ ధూత మనిశం శాంతం హనూమత్ప్రభుమ్॥

తా॥ ప్రకాశమానమగు కుండలములు కల చెవులతో విరాజిల్లు
గండస్థలము కలవానిని, వానరరూపుని, వాయుసుతుని, తీక్షణమైన కిరణ
ములతో ప్రకాశించు కాంతి కలవానిని, శత్రువుల నెల్లప్పుడు నాశనము
నర్చువానిని, వివిధములగు రత్నములతో గొప్పదగు ముత్యాల హారము
లతో నలంకరింపబడిన వానిని శాంతరూపుని, శ్రీరామచంద్రుని దూత
యగు హనుమంతుని ధ్యానము చేయవలెను.

శ్లో॥ దీవ్య యజ్ఞోపవీతాడ్యం - రత్నకుండల మండితం
లన న్మోంజీయుతం దేవం - హేమకౌషీన ధారిణమ్॥

తా॥ దీవ్యమగు యజ్ఞోపవీతముతో విలసిల్లు వానిని, రత్నములు
పొదిగిన కుండలములతో ప్రకాశించు వానిని, ప్రకాశించు ముంజత్రాడు
కలవానిని, దేవుని బంగారుగోవిని ధరించిన వానిని

శ్లో॥ అంజనాతనయం ధీరం - వాయుపుత్రం సముజ్జ్వలం
రామదూతం చ రుద్రాంశం - కేసరీ ప్రియనందనమ్॥

తా॥ అంజనాసుతుని, ధీరుని, వాయుపుత్రుని, ప్రకాశమానుని,
రామసేవకుని, రుద్రాంశ సముద్యువుని, కేసరియొక్క ప్రియసుతుని

శ్లో॥ అక్షఘ్నామితతేజాఢ్యం - యక్ష రాక్షస సంహారం
దక్ష మిందీవరాక్షం చ - రామదూతం నమామ్యుహమ్॥

తా॥ అక్షరాక్షసుని చంపిన అమిత తేజస్సుకల వానిని, యక్షరాక్ష
సుల సంహరించిన వానిని, సమర్థుని, తుమ్మెదలవంటి కండ్లుకల వానిని,
రామదూతయగు హనుమంతుని నమస్కరించు చున్నాను.

శ్లో॥ వాలాగ్రేణ నిబద్ధ రాక్షసచమూం వాక్యేన రామప్రభుం
భక్తా నక్షయ భోగ భాగ్య పురుషార్థప్రాప కాశీపదైః
ధ్యాయంతం తవ దాసదాస మనిశం మాం రక్ష రక్షేతి చ
ధ్యాయే త్తం రఘువీరభక్త మభయం చిద్రూపిణం మారుతిమ్॥

తా॥ తోకకానతోనే రాక్షస సేననంతిను కట్టివైచిన వానిని, తన
వాక్యములతో రాముని బంధించ గలిగిన వానిని, భక్తులను అక్షయములగు
భోగ భాగ్యాది పురుషార్థములిడు అశీస్సులతో బంధించిన వానిని, నీ
దాసాసుదాసుడనగు నన్ను రక్షింపుము రక్షింపుమని రాముని ధ్యానించు
వానిని, రఘురాముని భక్తుని, అభయుని, జ్ఞానరూపుడగు హనుమంతుని
ధ్యానము చేయవలెను.

శ్లో॥ కశ్చి ద్రామస్య భృత్యః కపికులప్రవరః కశ్చి దాఢ్య శ్చ వీరః
కశ్చి త్పుత్ర శ్చ దూతః జలరుహనయనః కశ్చి దావత్పు మంత్రి
ఏవం నిత్యం సునత్యే సకలవిచరతః సత్యవాదీ సువాదీ
వాలీ మాలీ సుపాలీ పరమభయకరో వానరః పాతు న స్వః॥

తా॥ ఒకానొక రామసేవకుడు, వానర వంశమున శ్రేష్టుడు,
గొప్పవాడు, వరాక్రమశాలి, ప్రభంజననందనుడు, రామదూత, పద్మముల
వంటి కళ్ళు కలవాడు. ఆపదలయందు మంత్రాంగ మాచరించువాడు
అయి ఎల్లప్పుడు సత్యమునందే అంతట ప్రవర్తించువాడై సత్యమునే
మాటాడువాడై వాదనైపుణ్యము కలవాడైన వాలము ధరించిన వాడును,

మాలను ధరించిన వాడును, మిక్కిలి భయంకరుడును అగు హనుమంతుడు మమ్ములను రక్షించుగాక!

శ్లో॥ ఇతి స్తుత్యా హనుమంతం - పూజాం కుర్యా త్రప్తయత్నతః
స ఏవ ప్రజతే కామ్యాన్ - నాత్ర కార్యా విచారణా॥

తా॥ అని హనుమంతుని స్తుతించి ప్రయత్న పూర్వకముగా పూజనొనర్చవలెను. అట్టివాడు తన కోరికలను పొంద గలుగును. ఇందు సందేహింపబనిలేదు.

ఇతి శ్రీ పరాశర సంహితాయాం పరాశర మైత్రేయ సువాదే
హనుశ్రోత్సత్రరూపనామ కథనం నామ
ఏకోనాశీతిః పటలః

అ శీ తిః ప ట లః

సంతాన హనుమన్మంత్ర ప్రభావాస్త్ర ప్రయోగ కథనం

శ్రీపరాశరః:-

శ్లో॥ అన్యం విశేషం వజ్ఞేమి - లోకానా ముపకారకం
సంతాన హనుమన్మంత్రం - శృణుస్వ మునిపుంగవ॥
యన్య స్మరణ మాత్రేణ - సంతాపం ప్రాప్నుయా ద్భహు॥

తా॥ శ్రీ పరాశరుల వారు చెప్పుచున్నారు. ఓ మైత్రేయ మహా మునీ! లోకోపకారకమగు మఱియొక విశేషమును సంతాన హనుమన్మంత్ర మను దానిని చెప్పుచున్నాము. వినవలసినది. ఆ మంత్రమును స్మరించిన మాత్రముననే సంతానము కల్గును.

శ్లో॥ సారా త్సారతమం మంత్రం - మంగాళానాం చ మంగళం
మంత్రేణానేన సహసా - బహవ స్పిద్ధి మాప్పుయః॥

తా॥ ఈ మంత్రము సారవంతమగు వానికోకెల్ల సారవంత
మైనది. మంగళ ప్రదములన్నిటికంటె మంగళప్రదమైనది. ఈ మంత్రము
ననుష్ఠించిన వెంటనే అనేకులు తమ కోరికలనందగల్గిరి.

శ్లో॥ మంత్రోద్ధారం ప్రవక్ష్యామి - సర్వమంత్ర విశారద

తా॥ ఓ సర్వ మంత్రముల నెరిగినవాడా! సర్వతాన హనుమన్మంత్ర
మును చెప్పుచున్నాను.

శ్లో॥ ఆదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - శ్రీబీజం తదనంతరం

మాయాబీజం తథోచ్చార్య - హనుమాన్పద ముచ్చరేత్

మమతనయ పదం పశ్చా - ద్దేహి దేహీతి సంవదేత్

వహ్నిజాయాం సముచ్చార్య - వింశద్వర్ణో మను స్మృతః॥

తా॥ ముందు ఓంకారము నుచ్చరించి అనంతరము 'శ్రీ' బీజము
నుంచి పిమ్మట హ్రీం క్లిం బీజములను చెప్పి 'హనుమాన్' అని ఉచ్చరించి
'మమతనయం' అనునది చెప్పిన పిదప 'దేహి దేహి' అని, 'స్వాహా'
చెప్పవలెను. ఇట్లు మంత్రము ఉండవలెనని మూలము కంటె భిన్న
ముగా మంత్రము కానవచ్చుచున్నది. అక్షర సంఖ్యతో ఈ రెండు మత
ములు సంబంధించుట లేదు. ఇది ఇరువది యక్షరముల మంత్రముగా
చెప్పబడినది.

శ్లో॥ సర్వ సౌభాగ్య జనకం - మంత్రాణా ముత్తమోత్తమం

తా॥ ఈ మంత్రము సర్వసౌభాగ్యముల నిచ్చునది, మంత్రము
లన్నిట శ్రేష్ఠమైనది.

గ॥ అస్యశ్రీ సంతానహనుమ న్మంత్రస్య బ్రహ్మ ఋషిః

గాయత్రీ ఛందః శ్రీసంతాన హనుమాన్ దేవతాః

ఓం బీజం; స్వాహా శక్తిః; శ్రీం కీలకం; మమ
సంతాన హనుమత్ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః॥
మూలమంత్రేణ న్యాసం కుర్యాత్॥

తా॥ ఈ సంతానహనుమన్మంత్రమునకు ఋషిబ్రహ్మ. చందస్సు
గాయత్రీ చందస్సు. శ్రీసంతాన హనుమంతుడే దేవత, ఓం బీజము,
స్వాహాశక్తి. శ్రీంకీలకము. మమసంతాన హనుమత్ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపే
వినియోగః అని చెప్పవలెను. మూలమంత్రముతోనే అంగన్యాస కరన్యాస
ముల నొనర్చవలెను.

ధ్యానం:-

శ్లో॥ అంజనాసుతః దేవేశః కేసరీ ప్రయనందనః ।

దేహి మే తనయం శీఘ్రం - సర్వభాగ్యనిధిం ప్రభో॥

తా॥ ఓ అంజనాదేవి పుత్రుడా! దేవతలకు నాయకుడా! కేసరికి
ప్రియసుతుడా! ఓ ప్రభూ! సర్వసంపదలకు నిలయుడగు పుత్రుని నాకు
వెంటనే ప్రసాదింపుము.

శ్లో॥ ప్రాలేయ యుతి బింబి కోటి రుచిర ప్రస్పర్ధి దేహప్రభం

భావ్య ద్రత్నకిరీట కుండల మణి వ్యాకీర్ణ గండస్థలం

వామే వ్యాధిభి రౌషధం నిగళభిన్నం తత్కరే దక్షిణే

బిభాణం హనుమంత ముజ్జ్వల తటితోక్తిప్రభం సంశ్రయే॥

తా॥ మంచువలె స్వచ్ఛమగు కాంతికిల్గి కోటి సూర్యబింబములతో
పోటీపడు దేహకాంతి కలవాడును. ప్రకాశమానమగు రత్నకిరీటము
యొక్క, కుండలములందలి మణులయొక్కయు కాంతి వ్యాపించిన
చెక్కిలి కలవాడును, ఎడమచేతియందు వ్యాధుల పోగొట్టజాలిన సంజీవి
పర్వతము కలవాడును, కుడిచేతియందు సంకెలల భేదింపజాలిన ఆయుధ
శక్తిని ధరించినవాడును, ప్రకాశమానమగు కోటి మెఱపు కాంతి కల
వాడగు హనుమంతుని ఆశ్రయించుచున్నాను.

శ్లో॥ పురశ్చర్యాక్రమం వక్ష్యే - పంచలక్షం ద్విజోత్తమః
 నారితే శోధకేనాఽపి - గోక్షీరేణ విశేషతః
 గుడోదకేన యోగీంద్రః - దశాశం తర్పయే ద్భుధః॥

తా॥ ఓ బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠాః దీని పురశ్చర్యా విధానమును చెప్పుచున్నాను. ఐదు లక్షలతో మంత్ర పురశ్చర్య గావింపవలెను. కొబ్బరి కాయ నీటితోకాని, విశేషించి అవుపాలతో కాని, బెల్లపు పానకముతో కాని ఆ మంత్ర జనమొనర్చిన దానిలో పదవవంతు తర్పణము గావింపవలెను.

శ్లో॥ త ద్దశాంశం హునే ద్విద్వాన్ - సదా జపపరాయణః
 తా॥ తర్పణ సంఖ్యలో పదవవంతు విద్వాంసుడై ఎల్లప్పుడు జపము గావించుచున్న ఆతడు హోమము గావింపవలెను.

శ్లో॥ ఖరూరఫల సంయుక్తం - ఇక్షుఖండ మధుత్రయం
 పుత్రజీవ్యాఖ్య బీజాని - పుత్ర శర్కర సంయుతమ్
 పరమాన్నం చ విపేంద్రః - హోమం కుర్యా ద్విచక్షణః॥

తా॥ జ్ఞానియగు జాపకుడు ఖరూర పండ్లతోను, చెఱకు ముక్కలతోను, తేనె, పాలు, పంచదారలతోను, పుత్రజీవి విత్తనములతోను, నేయి, పంచదార కల పరమాన్నముతోను ఓ మైత్రేయాః హోమము గావింపవలెను.

శ్లో॥ బ్రాహ్మణా న్సోజయే త్పశ్చాత్ - త ద్దశాంశం క్రమేణ వై॥

తా॥ అనంతరము హోమములో పదవ వంతు సంఖ్య శ్రోత్రియులకు అన్నదానము గావింపవలెను.

శ్లో॥ పుత్రజీవ్యక్షమాలాభిః - జపం కుర్యా చ్చ బుద్ధిమాన్
 ఏవం యః కురుతే యోగీ - సంతానం ప్రాప్నుయా ద్భహా॥

తా॥ బుద్ధిమంతుడగు జాపకుడు పుత్రజీవి గింజలతో చేసిన జప మాలికతో జపము గావింపవలెను. చిత్తవృత్తి నిరోధము గావించి ఎవరిట్లు గావించురో వారికి బహుసంతానము కలుగును.

శ్లో॥ అన్యం విశేషం వజ్యేమి - శృణు మైత్రేయః తత్త్వతః

అత్రసంజ్ఞాం ప్రవజ్యేమి - లోకానా ముసకారకమ్॥

యస్య విజ్ఞానమాత్రేణ - సర్వసిద్ధి ర్భవేన్నృణామ్॥

తా॥ ఓ మైత్రేయా! వేరొక విశేషమును చెప్పుచున్నాను. లోకముల కుపకారకమైన అత్రమును చెప్పుచున్నాను. వినవలసినది. దీనిని తెలిసికొనుట వలననే మనుష్యులకు సర్వము సిద్ధించును.

శ్లో॥ భూత ప్రేత పితృవాది - గ్రహపీడా నివృత్తయే

అత్రప్రయోగం కుక్వీత - ప్రయోగజ్ఞాన తత్పరః ।

తా॥ భూత ప్రేత పితృచ గ్రహదుల పీడ తొలగించుకొనుటకు ప్రయోగమెరిగినవాడై అత్రప్రయోగము నొనర్చవలెను.

శ్లో॥ న దేయం భక్తిరహితే - న దేయం క్రూరకర్మణి

గురుభక్తి విహీనాయ - న దేయం పాపకర్మణి॥

అనాచారాయ పాపాయ - న దేయం అత్ర ముత్తమమ్॥

తా॥ భక్తిలేనివారికి యత్రమునీయరాదు. క్రూరకర్మ నాచరించువారికై ఈ అత్రము నీయరాదు. గురుభక్తి లేనివారికి యత్రము నీయరాదు. పాపకర్మ నాచరించువారికి యత్రము నీయరాదు. ఈ ఉత్తమమగు అత్రమును ఆచారహీనునకు, పాపియగు వానికి ఈయరాదు.

శ్లో॥ అస్త్రిద్ధారం ప్రవజ్యేమి - పురశ్చర్యావిధిం తథా

ప్రయోగవిధి మాచక్షే - సాంతవ చ్చృణు యోగిరాశే॥

తా॥ ఓ యోగివర్యా అస్త్రిద్ధారమును. పురశ్చర్యావిధిని, అస్త్రి ప్రయోగ విధానమును చెప్పుచున్నాను. సంపూర్ణముగ వినుము.

శ్లో॥ తారాఽంకుశం మహామాయా - శక్తి వారాహ మేవ చ
పంచమీ బీజయుగ్మం చ - వాయు బీజద్వయం తథా॥

తా॥ ఓంకారము పల్కి అంకుశ బీజముపై మహామాయా బీజ మగు ఈంకారము చెప్పి లం అను శక్తి బీజమును, గ్లం అను వారాహ బీజము చెప్పవలెను. పంచమ బీజమును రెండుసార్లు చెప్పి వాయు బీజ మును రెండుసార్లు యం యం అని చెప్పవలెను.

శ్లో॥ మధ్యే సాధ్యం చ సంయోజ్యం వాయుబీజద్వయం లిఖేత్
వారాహబీజ యుగ్మం చ - శక్తి వారాహ మేవ చ॥

తా॥ మధ్యమున సాధ్యనామముంచి యం యం అని రెండు వాయు బీజములను వ్రాయవలెను. గ్లం గ్లం అని రెండు వారాహ బీజముల నుంచి లం అను శక్తి బీజమును వారాహ బీజమును చెప్పవలెను.

శ్లో॥ మాయా పాశం తథా తారం - మంత్ర మేవం సముద్ధరేత్
షోడశాక్ష ర్యాఖ్య రిపు - ఉగ్రాస్త్రం శీఘ్రసిద్ధిదమ్॥

తా॥ ఇం అను మాయా బీజమును, ఆం అనుపాశ బీజమును చెప్పి ప్రణవముతో మంత్రోద్ధారముగా తెలియవలెను. షోడశాక్షరిగా చెప్పబడునది. శత్రువునకు భయంకరమైనది, శీఘ్రముగా సిద్ధించునదియు నగు అస్త్రము.

శ్లో॥ బ్రహ్మ ఋషి శ్చ చందోఽస్య - గాయత్రీ సముదాహృతం
దేవతా అంజనాపుత్రో - శత్రుమారణ తత్పరః॥

తా॥ ఈ అస్త్రమునకు ఋషి బ్రహ్మ. గాయత్రీ ఛందస్సుగా చెప్పబడినది. శత్రువులను నాశనమొనర్చుటలో తత్పరుడైన శ్రీ ఆంజనేయుడు దేవత.

శ్లో॥ యం బీజం గ్లం చ శక్తి స్వా - ధ్ధంకారం కీలకం తథా
వినా యోగం చోగ్రకర్మ - కలౌ చైవ మునీశ్వరః
ధ్యానా దేవ కలౌ మర్త్య - సర్వసిద్ధిం ప్రయచ్ఛతి॥

తా॥ ఈ అస్త్రమునకు యం బీజము. గ్లౌం శక్తి. హుం కీలకము. ఉగ్రకర్కల యోగముతో కలియుగమున పనిలేదు. ఓ మైత్రేయ మహామునీ! ఈ కలియుగమున మనుజుడు ధ్యానము వలననే సర్వసిద్ధి నందగలడు.

ధ్యానం :-

శ్లో॥ అత్యుగ్రం ఊర్ధ్వకేశం అరికుల భయదం ఖాద దంష్ట్రాఫ రోష్టం
ఉద్య ద్భాలార్కవర్ణం రవి శశి నయనం కోటిసూర్య ప్రకాశం
మాంజీ కౌపీన యుక్తం ఘనధరణీధరం పాణినా ధారయంతం
ధ్యాయే దుగ్రాస్త్రరూపం ఉరుతిర మనఘం చాంజనేయం కపీశమ్॥

తా॥ మిక్కిలి భయంకరుడైన వాడును, ఊర్ధ్వముగ వ్యాపించిన కేశపాశము గలవాడును, శత్రువులకు భయము కలిగించువాడును, కోరలతో క్రింది పెదవి కలవాడును, పైకిలేచు బాలసూర్యుని కాంతి కలవాడును, సూర్యచంద్రులు కన్నులుగా కలవాడును, కోటి సూర్యుల కాంతి కలవాడును, ముంజిత్రాడు, గోచియు ధరించిన వాడును, గొప్పదగు పర్వితమును చేతియందు ధరించి యున్నవాడును, గొప్పవాడును భయంకరమగు అస్త్రరూపుడు వానరశ్రేష్ఠుడు నగు హనుమంతుని ధ్యానము చేయవలెను.

శ్లో॥ పురశ్చర్యా మకృత్వా తు - కార్యాదాహ్ చ్చ పాతకీ
ప్రయోగా నాచరే త్సోఽపి - ఉన్మాదీ జాయతే ధృవమ్
తస్మా త్సర్వప్రయత్నేన - పురశ్చర్యాం సమాచరేత్॥

తా॥ పురశ్చర్య లేకుండగనే కార్యదాహముతో ఏ పాపాత్ముడు అస్త్రప్రయోగము నొనర్చునో అట్టివాడు నిశ్చయముగా పిచ్చివాడగును. కావున సర్వప్రయత్నములతో పురశ్చర్య తప్పక కావింపవలెను.

శ్లో॥ పురశ్చరణ కర్మేషు - అనమర్థో భవే ద్యది

గ్రహణాఖ్య పురశ్చర్యాం - వక్ష్యేఽహం మునిపుంగవమ్॥

తా॥ పురశ్చర్య యందసమర్థుడైనచో అట్టివానికై గ్రహణ పురశ్చర్యను చెప్పమన్నాను. ఓ మునిశ్రేష్ఠాః తెలిసికొనదగినది.

శ్లో॥ గ్రహణే సూర్యసోమస్య - పూర్వాష్టే సముపోషితః
నద్యాం సముద్రగామిన్యాం - నాభిమాత్రజలే స్థితః॥

తా॥ సూర్యగ్రహణము నందును, చంద్రగ్రహణము నందును పూర్వాష్టమన ఉపవసించి సముద్రము వైపు పారు నదియందు బొడ్డు లోతు నీటిలో నిలిచినవాడై

శ్లో॥ స్పర్శకాలాదితః జప్య - మోక్షకాలానది స్తథా
దశాంశం తర్పయే త్రస్య - తద్దశాంశం హునే ద్ద్వితైః॥

తా॥ గ్రహణముని స్పర్శకాలము నుండి మోక్షకాలము వరకు జపించి అందు పదవ వంతు తర్పణము గావించి అందు పదవవంతు నేతితో హోమము చేయవలెను.

శ్లో॥ శతం వాఽర్ధశతం చైవ - బ్రాహ్మణా న్సోషయే న్మునేః
తోషయే చ్చ గురుం చాత్మ - విత్తశాత్యం న కారయేత్॥
మంత్రసిద్ధి మహాప్రోత్తి - నాత్ర కార్య విచారణా॥

తా॥ ఓ మైత్రేయ మహామునీ! అనంతరము వందమందికి కాని ఏబది మందికి కాని శ్రోత్రియులకు అన్నసమారాధనము గావింపవలెను. తన గురువును సంతోషపరచవలెను. ఇట్టివానియందు ధనలోభమును చూపరాదు. అట్లు మంత్రసిద్ధియగును. అనుమానించ జనిలేదు.

శ్లో॥ ఏవం సిద్ధమను ర్మంత్రీ - ప్రయోగా నాచరే త్తతః
ప్రయోగానంతరం చైవ - భోజయే ద్రాహ్మణాన్ తతః

తా॥ ఇట్లు మంత్రసిద్ధియైన పిదప మంత్రవేత్త అష్టప్రయోగము నాచరింపవలెను. ప్రయోగానంతరము శ్రోత్రియులకు సమారాధన మొనర్పవలెను.

శ్లో॥ అథవాఽన్య ప్రకారేణ - పురశ్చరణ మిష్యతే
 గ్రహణాదిషు మోక్షంతం - జపే న్మంత్రం సమాహితః॥
 తా॥ లేకున్న వేరొక విధముగా పురశ్చరణము నొనర్చదగును.
 గ్రహణాదులందు విడపు సమయము వరకు పట్టుదలతో మంత్రమును
 జపింపవలెను.

శ్లో॥ అనంతరం తద్దశాంశం - క్రమాద్ధోమాదికం చరేత్
 తత శ్చ మంత్రసిద్ధి స్సాస్యత్ - దేవతా చ ప్రవసీదతి॥
 తా॥ పిదప అందు పదవ వంతు హోమము నాచరింపవలెను.
 అంతట మంత్రము సిద్ధించి దేవత అనుగ్రహించును.

శ్లో॥ అథవా దేవతా రూప గురుం భక్త్యా ప్రపూజయేత్
 పురశ్చరణ హీనోఽపి - మంత్రసిద్ధి ర్న సంశయః॥
 తా॥ అట్లు కాకున్న దేవతారూపుడగు గురువును భక్తితో పూజింప
 వలెను. ఆ రీతిగా పురశ్చరణ లేకున్నను నిస్సందేహముగా మంత్రసిద్ధి
 యగును.

శ్లో॥ ఏవం సాధిత మంత్రం తు - కామ్యకర్మాణీ సాధయేత్
 గురువిశ్వాస హీనాయ - రహస్యం న ప్రకాశయేత్
 తస్మా త్సర్వప్రయత్నేన - దేయం కృత్వా పరీక్షణమ్॥
 తా॥ ఇట్లు సాధింపబడిన మంత్రము కామ్యకర్మముల సాధింప
 వలెను. గురుభక్తి లేనివానికి రహస్యమగు మంత్రము చెప్పరాదు. కావున
 సర్వవిధముల ప్రయత్నపూర్వకముగా పరీక్షించియే మంత్రము నీయ
 వలెను.

శ్రీపరాశరః-

శ్లో॥ దిగ్బింధనం ప్రవక్ష్యేమి - ఉగ్రాస్తస్య మునీశ్వరః ;
 గ్రహపీడా నివృత్యర్థం - సావధానమనా శృణు॥

తా॥ శ్రీపరాశరులవారు చెప్పుచున్నారు. ఓమైత్రేయ మహామునీ! ఉగ్రాస్త్రముయొక్క దిగ్బంధనము చెప్పుచున్నాను. గ్రహపీడా నివృత్తి కొఱకై చెప్పెడి ఈ విషయమును సావధానుడవై వినుము.

శ్లో॥ ఇంద్రో దేవతా పూర్వ - దిగ్భాగే బధ్నామి నమః

శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రార హుం ఫట్॥

తా॥ తూర్పుదిక్కునకు దేవతయగు ఇంద్రునకు నమస్కారము.

పూర్వదిగ్బంధన మగుగాక :

శ్లో॥ అగ్ని ర్దేవతా అగ్నేయదిగ్భాగే బధ్నామి నమః

శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రార హుం ఫట్॥

తా॥ అగ్నేయదిక్కునకు దేవత అగ్నిదేవునకు నమస్కారము.

అగ్నేయ దిక్కునకు బంధనమగుగాక :

శ్లో॥ నిఋతి ర్దేవతా నైఋతిదిగ్భాగే బధ్నామి నమః

శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రార హుం ఫట్

తా॥ నైఋతి దిక్కునకు దేవత నిఋతికి నమస్కారము.

నైఋతి దిక్కునకు బంధనమగుగాక :

శ్లో॥ యమో దేవతా దక్షిణదిగ్భాగే నమః

శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రార హుం ఫట్

తా॥ దక్షిణదిశకు దేవతయగు యమునకు నమస్కారము. దక్షిణ

దిక్కునకు బంధనమగుగాక :

శ్లో॥ వరుణో దేవతా పశ్చిమదిశ్చాగ్రే బధ్నామి నమః

శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రార హుం ఫట్॥

తా॥ పశ్చిమదిగ్భాగమునకు దేవతయగు వరుణునకు నమస్కారము.

పశ్చిమదిశకు బంధనమగుగాక :

శ్లో॥ వాయు ర్దేవతా వాయువ బగేగద్విధ్నామి నమః

శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రార హుం ఫట్॥

తా॥ వాయువ్య దిగ్భాగమునకు దేవతయగు వాయుదేవునకు నమస్కారము. వాయువ్యదిక్కునకు బంధనమగుగాక ;

శ్లో॥ కుబేరో దేవహ ఉత్తరదిగ్భాగే బద్ధామి నమః
శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రసార హం ఫట్॥

తా॥ ఉత్తర దిగ్భాగమునకు దేవతయగు కుబేరునకు నమస్కారము. ఉత్తరదిగ్బంధన మగుగాక ;

శ్లో॥ యద్రో దేవతా ఈశాన్యదిగ్భాగే బద్ధామి నమః
శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రసార హం ఫట్॥

తా॥ ఈశాన్యదిగ్భాగమునకు దేవతయగు యద్రునకు నమస్కారము. ఈశాన్య దిగ్బంధనమగుగాక ;

శ్లో॥ విష్ణు ర్దేవతా ఊర్ధ్వదిగ్భాగే బద్ధామి నమః
శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రసార హం ఫట్॥

తా॥ ఊర్ధ్వ దిగ్భాగమునకు దేవతయగు విష్ణువునకు నమస్కారము. ఊర్ధ్వ దిగ్బంధన మగుగాక ;

శ్లో॥ కూర్మో దేవతా పాతాళదిగ్భాగే బద్ధామి నమః
శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రసార హం ఫట్॥

తా॥ పాతాళదిగ్భాగమునకు దేవతయగు కూర్మమూర్తికి నమస్కారము. పాతాళ దిగ్బంధన మగుగాక ;

శ్లో॥ భైరవో దేవతా అంతరిక్షదిగ్భాగే బద్ధామి నమః
శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రసార హం ఫట్॥

తా॥ అంతరిక్ష దిగ్భాగమునకు దేవతయగు భైరవునకు నమస్కారము. అంతరిక్ష దిగ్బంధన మగుగాక ;

శ్లో॥ బ్రహ్మో దేవతా సర్వదిగ్భాగే బద్ధామి నమః
శ్రీ హనుమతే స్వాహా సహస్రసార హం ఫట్॥

తా॥ సర్వ దిగ్భాగములకు దేవతయగు బ్రహ్మకు నమస్కారము. సర్వ దిగ్బంధన మగుగాక.

శ్లో॥ షడక్షరో వా అస్త్రం చ - శక్త్యా త్యజ్య వర్జకం
పాకువతాస్త్రం సలవార్ణం - వ్యోమోఽస్త్రం చ శతార్ణకమ్॥

తా॥ ఈ అస్త్రము అరక్షరములు కలది. శక్త్యాస్త్రము ఎనిమిది వర్ణములు కలది. పాకువతాస్త్రము ఐదక్షరములు కలది. వ్యోమాస్త్రము నూరు అక్షరములు కలది.

శ్లో॥ అఘోరాస్త్రం చ పంచాశ - దాంజనేయం చ షోడశ
సర్వాస్త్రేషు షడస్రాణి - శ్రేష్ఠాని సుమహాంతి చ॥

తా॥ అఘోరాస్త్రము ఏబది అక్షరములు కలది. అంజనేయాస్త్రము పదునారక్షరములు కలది. అన్ని అస్త్రములందు ఈ ఆరు చాల గొప్పవి.

శ్లో॥ తత్రాపి సుమహాశ్రేష్ఠ - మాంజనేయాస్త్ర ముచ్యతే॥

తా॥ అందును మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదిగా అంజనేయాస్త్రము చెప్పబడుచున్నది.

శ్లో॥ వష డ్యశ్యే ఫ టుచ్చాతే - హం ద్వేషే ఖే చ మారణే
ఠ స్తంభే వౌష డాకరే - ఇ త్యేవం మంత్రప్లవః॥

తా॥ 'వషట్' అనునది వశీకరణయందు, 'ఫట్' అనునది ఉచ్చాటనమునందు 'హం' అనునది దేషమునందు 'ఖే' అనునది మారణమునందు, 'ఠ' అనునది స్తంభనమునందు 'వౌషట్' అనునది ఆకర్షణయందు వినియోగింపబడు వివి మంత్రప్లవము లనబడును.

శ్లో॥ ఆదౌ దిగ్బంధనం కుర్యాత్ - పశ్చాన్నివేశకర్మణి.
పిశాచోచ్చాటనం పశ్చాత్ప్రయోగవిషణేన తు॥

తా॥ ముందుగ దిగ్బంధనము చేసిన పిదప వివేశకర్మనొనర్చి అనంతరము పిశాచోచ్చాటనము ప్రయోగ నైపుణ్యమున చేయవలెను.

శ్లో॥ ఇ త్యుక్తాశంభునా పూర్వం క్రియతే మంత్రవేదిభిః

తా॥ అని ఇట్లు శివునిచే పూర్వము చెప్పబడిన విధానము మంత్రవేత్తలచే ఆచరింపబడుచున్నది.

శ్లో॥ క్షీం వశ్యే మాయాకర్షేతు య ముచ్చాపే తదైవ చ
 హ్రీం స్తోభే చ రం విద్వేషే - మారణే వం తదైవ చ॥
 తా॥ క్షీం బీజము వశ్యమునందు, మాయ. ఆకర్షణలయందు,
 'యం' ఉచ్చాటనమునందు హ్రీం స్తోభనమునందు, 'రం' విద్వేషము
 నందు, వం మారణమునందు

శ్లో॥ వం శాంతీ మోహనే లం చ - ఇ త్యేతే ఆదిబీజకాః
 తా॥ 'వం' శాంతమునందును 'లం' బీజము మోహనమునందును
 ఇటు ఇవి ఆది బీజములుగా చెప్పబడుచున్నవి.

శ్లో॥ అన్యం విశేషం వజ్యేమి - మైత్రేయ మునిస త్తమః
 సంజపే వ్యనన్యమంత్రం - ప్రత్యహం శతసంఖ్యయా ।
 తా॥ ఓ మైత్రేయ మహామునీ! వేరొక విశేషమును చెప్పుచున్నాను.
 అన్య మంత్రముగా ప్రతిరోజు ఎంద పర్యాయములు జపింపవలెను.

శ్లో॥ సహస్ర సంఖ్యాం గాయత్రీం - ప్రథమం ప్రజపే ద్భుదః
 సహస్రం ప్రజపే దన్యే - మంత్రాంతర మథ ద్విజ॥
 తా॥ పండితుడగువాడు ముందుగా సహస్ర సంఖ్యగా గాయత్రిని
 జపింపవలెను. అనంతరము ఓ మైత్రేయా! ఇతర మంత్రములను
 సహస్ర పర్యాయములు జపింపవలెను.

శ్లో॥ అయతం ప్రజపే ద్దీమాన్ - గాయత్రీం వేదమాతరం
 ఏవం దశగుణాధిక్యం - జపాంచ్చే ద్వేదమాత్మికాం
 మంత్రాంతరన్య జప్తన్య - సిద్ధిం దద్యా ద్ధృఢేషితామ్॥
 తా॥ వేదమాతయగు గాయత్రి జపము పదివేలు చేయవలెను.
 ఈ రీతిగా ఆయా మంత్రముల కంటె పదరెట్లదికముగా గాయత్రిని
 జపించినచో జపింపబడిన అన్యమంత్రము సిద్ధించి కోరిన కోర్కె నెర
 వేరును.

శ్లో॥ యది నైవం కృతా దేవీ - గాయత్రీ పూర్వసంఖ్యయా
 మంత్రాంతరం చిరం జప్తం - క్షణే నై వం భవిష్యతి॥

తా॥ అ రీతిగా పూర్వసంఖ్యతో గాయత్రీ మంత్రమును జపించు కున్నచో ఎంత కాలము జపించినను అన్యమంత్రమాక్షణమునందు సిద్ధి నందుట జరగదు.

శ్లో॥ తస్మా త్పూర్వప్రయత్నేన - ప్రత్యహం మునిసత్తమః
సహస్రం వా శతం వాసి - అష్టావింశతి మేవ వా
గాయత్రీం ప్రజపే ద్ధీమాన్ - న చాతో న్యూనతోభవత్

తా॥ కావున ఓ మైత్రేయ మునీః సర్వథా యత్నించి ప్రతిదినము వేయి పర్యాయములు కాని, వంద పర్యాయములు కాని, ఇరువది యెనిమిది పర్యాయములు గాయత్రీ జపమును బుద్ధిమంతుడగువాడు చేయవలెను. అంతకంటె తక్కువ చేయరాదు.

శ్లో॥ న గాయత్ర్యః పరో మంత్రో - న మాతుః పరదైవతం
న వివేకా త్పరో బంధుః - ఇతి వేదవిదో విదుః॥

తా॥ గాయత్రీకంటె ఉత్తమమైన మంత్రము లేదు. తలిని మించిన దైవము లేదు. వివేకమును మించిన బంధువు లేడు, అని వేదవేత్తలగు వారు చెప్పదురు.

శ్లో॥ గాయత్రీం బహుథా జప్త్వా - సిద్ధిం ప్రాప్నోతి జాపకః॥

తా॥ గాయత్రీ మంత్రమును పలుమార్లు జపించుటద్వారా జపమొనర్చువాడును మంత్రసిద్ధిని పొందగలును.

శ్లో॥ సహస్రపరమాం దేవీం - శతమధ్యాం దశపరాం

త్రిసంధ్యం చ జపేన్నిత్యం - గాయత్రీం వేదమాతరమ్॥

తా॥ పూర్వసంధ్యయందు సహస్రమును, మాధ్యాహ్నికమున వందపర్యాయములు, సాయం సంధ్యా సమయమున దశపర్యాయములుగా వేదమాతయగు గాయత్రీని మూడువేళల ప్రతిదినము జపించవలెను.

శ్లో॥ గాయత్రీం స్వల్పకృత్వా తు - తన్మంత్రం భక్షయే ద్బుధః

తా॥ గాయత్రీని స్వల్పముగా చేసినచో అది జాపకుడు చేయు మంత్రమును భక్షించును.

శ్లో॥ మంత్రాంతరం ప్రవక్ష్యేమి - శృణుస్వ మునిపుంగవః

త్రయోవింశ త్యక్షరోఽయం - మంత్రాణా ముత్తమోత్తమమ్

తా॥ ఓమునిశ్రేష్ఠాః వేరొక మంత్రమును చెప్పుచున్నాను వినుము ఇరువది మూడక్షరములు కల ఈమంత్రము మంత్రములన్నిట శ్రేష్ఠమైనది. గ॥ అస్య శ్రీ హనుమన్నంత్రరాజ మహామంత్రస్య అగస్త్యభగవాన్ ఋషిః గాయత్రీ ఛందః శ్రీ హనుమాన్దేవతా, ఓం బీజం స్వాహా శక్తిః నమః కీలకం మమ సకలాభీష్టసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః॥

తా॥ ఈ శ్రీహనుమన్నంత్రరాజమును మహామంత్రమునకు అగస్త్యుడు ఋషిః గాయత్రీ ఛందస్సు, శ్రీ హనుమానుడు దేవత, ఓం బీజము. స్వాహా శక్తి, నమః అనునది కీలకము. సకలాభీష్ట సిద్ధికై జపమున వినియోగము చెప్పవలెను.

న్యాయము- ఓం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః నమో భగవతే తరసిభ్యాం నమః ఆంజనేయాయ మధ్యమాభ్యాం నమః మహాబలాయ అనామికాభ్యాం నమః హనుమతే కనిష్ఠికాభ్యాం నమః స్వాహా కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః ఏవం హృదయాదిన్యాయః-ఇట్లు అంగన్యాస కరన్యాసముల గావింపవలెను. ధ్యానం-

శ్లో॥ వందే బాలాదివాకర ద్యుతి నిభం దేవారి దర్శాపహం
దేవేంద్ర ప్రము ఖామరాఘ్నిత పదం సీతాశో కాపహం
మాంజీరత్న విచిత్రకుండల లస త్కౌపీన కృష్ణాజినం
వజ్రప్రాయ మహాబలం కపివరం శ్రీరామసేవారతమ్॥

తా॥ ఉదయసూర్యుని కాంతితో సమానమైనవాడును, రాక్షసుల గర్వముణచువాడును, దేవేంద్రాది ప్రముఖులచే పూజింపబడు సాదములు కలవాడును జానకీయొక్క దుఃఖమంతటిని ఖోగొట్టువాడును ముంజత్రాడు రత్నములచే విచిత్రమైన కుండలములు, ప్రకాశించు కౌపీనము, కృష్ణాజినము కలవాడును, వజ్రముధముతో సమానమైన గొప్ప బలసంపద కలవాడును, వానర శ్రేష్ఠుడును, శ్రీరామసేవారత్నరుడును అగు హనుమంతునకు నమస్కరించుచున్నాను.

శ్లో॥ ఆదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య - నమో భగవతే పదం
ఆంజనేయాయ శబ్దం చ - మహాబల పదం తతః॥

తా॥ మొదట ప్రణవము నుచ్చరించి 'నమోభగవతే అని 'అంజనేయాయ' శబ్దముంచి పిదప మహాబల పదమునుంచవలెను.

శ్లో॥ యకార ముచ్చరే ధీమాన్ - వశ్చా ద్ధనుమతే పదం
వహ్నిజాయాం సముచ్చార్య - మంత్రరాజ ఇతి స్మృతః॥

తా॥ పిమ్మట బుద్ధిమంతుడగువాడు యకార ముచ్చరింపవలెను. అనగా మహాబలాయ అనవలెను. అనంతరము హనుమతే పదమునుంచి స్వాహా అని ఉచ్చరించిన అది మంత్రరాజమగును.

శ్లో॥ త్రయోవింశ త్యక్షరాఢ్యో - మంత్రోఽయ మితి కథ్యతే
హనుమ న్మంత్రజాలేషు - జపతాం శీఘ్రసిద్ధిః

తా॥ ఇది ఇరువది మూడక్షరముల గొప్ప మంత్రముగా చెప్పబడుచున్నది. ఇది హనుమన్మంత్ర సమూహమునందు శీఘ్రముగా సిద్ధించునది.

శ్లో॥ పురశ్చర్యా క్రమం వక్ష్యే - లక్షతయ మతం దితం
తర్పణం తద్దశాంశం తు - నియమేన సమాచరేత్॥

తా॥ పురశ్చర్యా క్రమము చెప్పుచున్నాను. నియమముతో మూడు లక్షలు జపము చేయవలెను. అందు పదవవంతు తర్పణ గావించవలెను. ఈ రీతిగా నియమముతో అచరించవలెను.

శ్లో॥ త ద్దశాంశం హనే ద్విద్వాన్ - పాయసం త్రిమధుస్థితం
పంచవింశతి సంఖ్యాకాన్ - బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః॥

తా॥ తర్పణమునందు పదవవంతు త్రివిధ మధువులతో తయారు చేసిన పాయసముతో హోమము చేయవలెను. అనంతరము ఇరువది యైదు మంది శ్రోత్రియులకు అన్న సమారాధనము గావింపవలెను.

శ్లో॥ గురుపూజా విశేషేణ - కర్తవ్యా మంత్ర్యవేదిభిః
ఏవం యః కురుతే యోగీ - మంత్ర్యసిద్ధిర్మవే న్నుతామ్॥

తా॥ మంత్ర్యవేత్తలగు వారిచే విశేషముగా గురుపూజ గావింపబడవలెను. చితవృత్తిలను నిరోధింపజాలి ఎవడిటు చేయునో అట్టి వానికి మంత్ర్యసిద్ధియగును.

గ॥ మధ్య మానామి కాంగుష్ఠే హృదయాయ నమో న్యసేత్
అథోము ఖాంగుష్ఠాగ్రే శిరసే స్వాహా అంగుష్ఠ మధ్య మానామికాభిః

ACCNO. 7337

శిఖాయై వషట్ - కరద్వయాంగుళిభిః కంఠాది నాభి పర్యంతం కవచాయ హుం - తర్జనీ మధ్య మానామికా నేత్రోత్త్రయాయ వౌషట్ - కరద్వయాంగుష్ఠ మధ్యమాధ్వనీనా దిక్షు అస్థాయ ఫట్ - ఇతి హృదయాన్యాస్యః

తా మధ్యవ్రేలు, ఉంగరపువ్రేలు బొటనవ్రేలులతో హృదయము తాకుచు న్యాసము గావింపవలెను. క్రిందివైపు త్రిప్పిన బొటన వేలికొనతో శిరస్సును చూపుచు బొటనవ్రేలు మధ్యవ్రేలు వుంగరపు వ్రేలులతో శిఖను చూపుచు రెండు చేతుల వ్రేళ్ళతో కంఠము మొదలుకొని బొటనవ్రేలు కవచము చూపుచు చూపుడువ్రేలు, మధ్యవ్రేలు, ఉంగరపు వ్రేలులతో నేత్రముల చూపుచు రెండుచేతుల బొటనవ్రేలు మధ్యవ్రేలులధ్వనీతో ధ్వని చేయుచు ఇట్లు హృదయన్యాసము గావింపవలెను.

శ్లో॥ చతుర్వర్ణైస్తు హృదయం - చతుర్భు శ్శిర ఉచ్యతే
పంచభి శ్చ శిఖాయాం తు - త్రిభిః కవచ మేవ చ
నేత్రోత్త్రయం చతుర్భి శ్చ - అస్త్రం శేషాంగకం విదుః॥

తా చతుర్వర్ణములతో హృదయమును అస్త్ర శిరస్సును, పంచసంఖ్యతో శిఖను, మూటితో కవచమును నాల్గింటితో నేత్రోత్త్రయమును ఇట్లు న్యాసాదికము గురు నాదేశానుసారము గావింపవలెను.

శ్లో॥ ఇత్థం గాయత్రీ మంత్రస్య - అంగన్యాసాదికం విదుః
దశి ప్రణవాయుక్తా శ్చ - పాణాయాఘా శ్చతుర్దశ
ముచ్యతే బ్రహ్మహత్యాయాః - కిం పున శ్శేషపాతకైః ॥

తా॥ ఇట్లు గాయత్రీ మంత్రమునకును అంగన్యాసాదికమును చెప్పుదురు. పది ప్రణవములు పదునాల్గు పాణాయామములు గావింపవలెను. అట్లు చేయుటవలన బ్రహ్మహత్యనుండి కూడ విముక్తి కలును. ఇక ఇతర పాపములను చెప్పవలసినదేమి?

ఇతి శ్రీపరాశరసంహితాయాం పరాశర మైత్రేయ సంవాదే
సంతాన హనుషన్మంత్ర ప్రణావ అస్త్రప్రయోగ కథనం నామ
అశీతిః పటలః

త్వరలో తదుపరి భాగము వెలువడును.

